



FUŽinaci

Ravne na Koroškem, 15. marca 1982

Št. 3

Kritična ocena lastnega dela – najboljši prispevek k obema kongresoma ZK

17. 2. 1982 je delovna skupina CK ZKS po treh letih spet obiskala Železarno Ravne. Če je leta 1979 v naših tozdih opravila kar 17 razgovorov, so bile zdaj za analizo vsega narejenega na voljo samo dobre tri ure. Člani skupine Bavdek, Lukač in Uršič so skupaj s sekretarjem osn. organizacij ZK v železarni, s predstavniki sinikata, ZSMS in ZZB železarne in občine ter poslovodnega odbora pregledali, kaj smo v tem času dosegli na gospodarskem področju, predvsem pa na področju družbenoekonomskih odnosov, pri uveljavljanju vloge tozdov in pri uresničevanju ustavnih pravic delavcev. Ocenili so delo komunistov — železarjev v delovni organizaciji in zunaj nje.

V železarni je zdaj 522 članov ZK ali 9,7 odst. zaposlenih. Vse aktualne teme najprej obravna-

vajo v osnovnih organizacijah, na problemskih konferencah pa sprejemajo usmeritve za reševanje problemov. Zelo dejavnva je konferanca osn. organizacij sindikata, okrepilo se je delo ZSMS in ZZB; vse DPO delujejo usklajeno med seboj in s samoupravnimi organi. Se pa komunisti še premalo borijo za politiko ZK in se zanjo osebno še premalo izpostavljajo v svojih delovnih okolijsih.

Z ustanovitvijo novih tozdov v RPT in PII smo dopolnili reorganizacijo železarne. Imamo uveden skupni prihodek med metalurškimi tozdi, letos pa bodo prešli nanj vsaj še štirje tozdi.

Na področju delitve OD bomo po dopolnjem nagrajevanju težkih fizičnih in deficitarnih del ter najbolj odgovornih in ustvarjalnih del začeli dopolnjevati tudi nagrajevanje po minulem de-

lu ter na novo definirali delež osebnega prispevka v strukturi OD.

Čeprav tozdi vsake pol leta ocenijo delo del. skupnosti in tozov spremljajočih dejavnosti, smo na področju svobodne menjave dela naredili še premalo.

Rast sredstev za OD je pogojena s poslovno uspešnostjo tozov in del. skupnosti. S kvartalnim poračunavanjem OD so zelo zmanjšani tako pritiski po uravnilovki kot tudi po neupravičeni rasti OD.

Spolno obveščanje in obveščanje za odločanje je precej iz-

boljšano in bo še bolj zaživel, ko bodo začele delati samoupravne delovne skupine po novih zasnovah. Bo pa treba izboljšati pretok poslovnih informacij.

Uvajamo letno preverjanje uspešnosti vodilnih in vodstvenih delavcev ter širimo reelekcijo od 32 na 300 del in nalog.

Pri investicijah smo uspešno zaključili kovaško linijo, tovarno armatur na Muti, modernizacijo kovinarstva Ljubno ter tovarno pil v Varvarinu, začeli smo z gradnjo v Portorožu. Večliko projektov pa prenašamo iz

(Nadaljevanje na 2. strani)

Akcijski program uresničevanja politike stabilizacije

(Osnutek)

UVOD

V poslovno leto 1982 vstopamo v zaostrenih gospodarskih razmerah. Bolj kot kdajkoli doslej se zavedamo, da lahko le z boljšim delom upravičimo današnjo stopnjo osebnega in družbenega standarda ter nadaljnji razvoj mate-

rialne osnove dela. V letu 1982 se bodo problemi, ki izvirajo iz gospodarske krize v svetu, nekaterih razvojnih neskladij v gospodarstvu Jugoslavije, iz deviznega primanjkljaja, inflacije itd. še bolj zaostri. Le z bistveno večjimi napori bomo zagotovili pogoje za normalno proizvodnjo, za planirano rast dohodka, za vsaj minimalno rast realnih osebnih dohodkov, za načrtovani materialni razvoj itd.

Da bi se nalog lotili takoj, organizirano in odgovorno, sprejema delavski svet po predhodni obravnavi v TOZD in DSSS delovne organizacije, naslednji

AKCIJSKI PROGRAM

OSNOVNI CILJI, KI JIH MORAMO DOSEČI

Poleg ciljev, ki so opredeljeni v planskih dokumentih, moramo doseči še naslednje:

- povečati proizvodno surovega jekla na 217.000 ton v letu 1982
- povečati izvoz na konvertibilno področje na 24 milij. \$ oziroma 2 milij. \$ na mesec
- zaključiti začete investicije, in sicer: v jeklarni, lивarni, kovačnici, rezalnem orodju, prvo fazo Portoroža
- zaustaviti trend padanja fizичne produktivnosti in jo povečati za 3 %

(Nadaljevanje na 4. strani)

Led se poslavljajo



(Nadaljevanje s 1. strani)

preteklega obdobja, npr. livarne posebne litine, posodabljanje ječkarne in valjarne. Ker gredo vse devize za enostavno reprodukcijo, jih ni za uvoz opreme z Zadoda. Gradimo tudi mnogo predužno, zato so gradnje drage.

Politično vzdušje so sekretarji osn. org. ZK v diskusiji ocenili večinoma kot dobro. Ne manjka pa nergačev, ki izkorisčajo gospodarske težave in nižanje življenjskega standarda za svoje oportunitanje. Ponekod je delavec v tozidih težko razložiti, zakaj npr. kljub dobremu izvozu ni dosežen ustrezni rezultat (zmajšana vrednost klimškega dolarja proti konvertibilnemu), zakaj strok. službe ne upoštevajo zmeraj njihovih predlogov, zakaj morajo npr. industrijski noži, ki 60 odst. svoje proizvodnje izvažajo, čakati na rezervne dele za nekatere stroje oz. ne morejo uvoziti novega stroja in imajo občutek, da v vsakem investicijskem programu izpadajo.

Diskusija članov delovne skupine tov. Ursiča, je pokazala, da smo v železarni Ravne v minulih treh letih zelo napredovali, da pa nam je čas prinesel tudi nove probleme, ki jih pred tremi leti še ni bilo. Osnovna ideja nekdanje kritike je bila, da se

moramo samoupravno tako organizirati, da bomo delavcem omogočili uresničevanje njihove ustavne vloge. Ta naloga ni časovno omejena. Marsikje smo v železarni opravili pionirske delo, saj smo iz splošnih opredelitev znali graditi nove kvalitete. Je pa namen ocen ta, da z njimi dolimo nadaljnje delo. V tej fazi kaže, da je vpliv delavcev znotraj delovne organizacije naranč, zunaj nje pa ne. Slabo je, če znamo biti dobri samoupravljalci znotraj tovarniškega plota, zunaj pa mnogo manj. Stremeti moramo za tem, da imamo svoj vpliv v vsej družbeni reprodukciji.

Razčistiti pa moramo tudi odnose med tozdi in delovno organizacijo, še bolj oziroma stalno uspešno usklajevati posamezne interese s skupnimi. Kakor moramo sicer stremeti k idejni in akcijski enotnosti, tako se moramo zavedati, da takšna enotnost ni dana enkrat za vselej, ampak jo je treba vedno znova dosegati.

Naslednja naloga komunistov je, da po osnovnih organizacijah ovrednotijo izdelano oceno dela v preteklih treh letih ter jo nato poenotijo. Po besedah tov. Baudka bo takšna kritična ocena lastnega dela največji prispevek k obema kongresoma ZK.

M. Kolar



Elektrovarilec

Januar v številkah

Predvideni plan skupne proizvodnje je bil v januarju presegzen za 4,1 odst., zaostajamo pa pri odpremi 1,2 odst., pri faktu-

rirani realizaciji 20,2 odst., pri izvozu 8,2 odst. in pri prodaji na domaćem trgu za 22,7 odst.

SKUPNA PROIZVODNJA

TOZD JEKLARNA. Prekoračitev operativnega plana v januarju znaša 2,7 odst., vendar so v TOZD zadovoljni le s svojimi prizadevanji, ker bi lahko ob malo boljši preskrbljenosti z vložnimi materiali dosegli tudi predvideni assortiment, s tem pa bi lahko bil višje prekoračen tudi mesečni plan.

Celih deset dni so v TOZD delali brez talila — jedavca, kar je onemogočilo izdelavo zahtevnejših programov. Zlasti občutno je bilo pomanjkanje nekaterih vrst Fe-legur, tako da je bilo treba dnevno spremenjati proizvodne programe. Velik problem je bilo pomanjkanje starega železa, saj

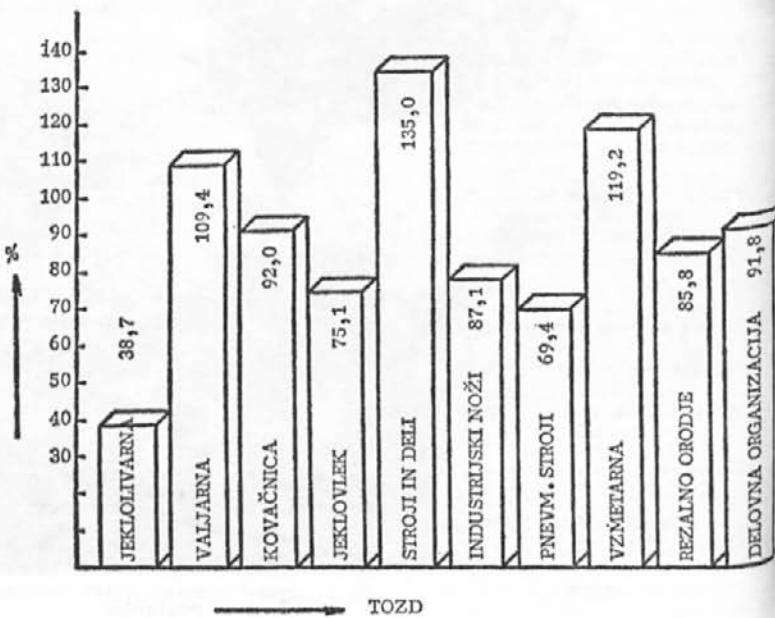
je bila dnevna proizvodnja odvisna že od zbiranja starega železa po tovarni.

TOZD JEKLOLIVARNA. Zastonek za predvidenim planom skupne proizvodnje v januarju znaša 3,2 odst. Vzrok je predvsem v pomanjkanju delovne sile, zlasti v čistilnici. Značilno za ta oddelek je, da je ob razmeroma velikem številu zaposlenih zelo malo delavcev na neposredni proizvodnji, vse preveč je delovnih invalidov, ki se ne morejo učinkovito vključiti v proizvodno delo.

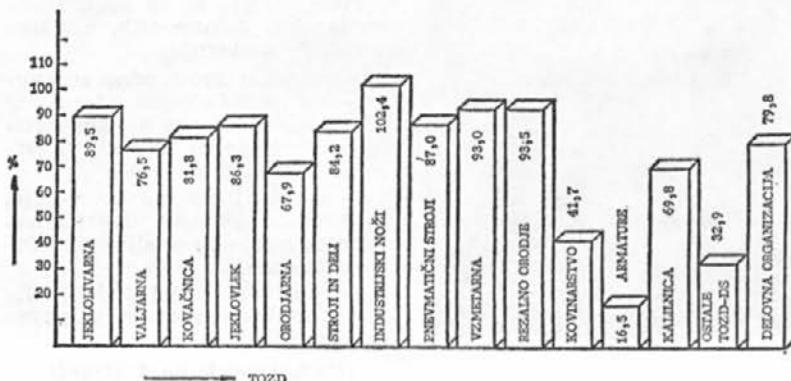
TOZD VALJARNA. TOZD je presegla predvideni plan skupne proizvodnje za 7,2 odst. Zlasti razveseljiv je dosežek pri odpre-



DOSEGANJE PLANSKIH OBVEZNOSTI ZA JANUAR 1982



FAKTURIRANA EKSTERNA REALIZACIJA V JANUARJU 1982



TOZD	POSTOTEK DOSEGanja HAČITVANE PROIZVODNJE ZA JANUAR					
	SKUPNA PROIZVODNJA	DOPREMA	FAKTURIRANA REALIZACIJA	IZVOZ %	IZVOZ DIN	DOMAČI TRG DIN
JEKLARNA	100,0	-	-	-	-	-
JEKLOLIVARNA	96,8	91,4	89,5	38,7	41,0	99,3
VALJARNA	107,2	99,9	76,5	109,4	118,1	69,6
KOVAČNICA	117,7	104,3	81,8	92,0	98,1	80,0
JEKLOVLEK	111,6	100,8	86,3	75,1	76,4	87,3
ORODJARNA	48,8	72,8	67,9	-	-	-
STROJI IN DELI	83,6	88,7	84,2	135,0	127,2	63,8
- mehi, brzorezno orodje	100,0	93,5	101,5	87,0	73,4	125,5
- gredice	-	-	-	-	-	-
- palice	-	-	-	-	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	65,0	93,5	102,4	87,1	73,5	127,0
PNEVMATIČNI STROJI	86,0	81,3	87,0	69,4	75,0	87,5
ZMETARNA	101,8	104,3	93,0	119,2	176,3	87,7
REZALNO ORODJE	64,3	52,9	93,5	85,8	85,6	94,3
KOVINARSTVO LJUBJO	79,3	58,9	41,7	-	-	41,7
ARMATURE MATA	32,8	32,4	16,5	0,1	0,1	46,7
KALILHICA	-	-	69,8	-	-	69,8
STORITVE DRUGIM TOZD - DEL. SKUP.	-	-	32,9	-	-	32,9
DELOVNA ORGANIZACIJA	104,1	98,8	79,8	91,8	91,3	77,3

mi za izvoz, kjer znaša prekoračitev 9,4 odst. Nekaj manjših težav je bilo v januarju le na srednjem progri. Vzrok so pogostejše mehanske okvare ter večkratna menjava dimenzijskega programa zaradi pomanjkanja ustreznega vložka.

TOZD KOVAČNICA. Prekoračitev plana skupne proizvodnje 17,7 odst. priča o uspešnem začetku in velikem prizadevanju v TOZD za čim višjo proizvodnjo. Proizvodni assortiment iz kvali-

IZKORISTEK DELOVNEGA CASA V JANUARJU

V januarju znaša izkoristek delovnega časa 80,34 odst., odsotnosti pa 19,66 odst.

Odsotnosti so bile porazdeljene takole:

letni dopust	3,25 %
izredno plačani dopust	0,57 %
službenata potovanja	0,24 %
prazniki	7,99 %
boleznine do 30 dni	2,93 %
boleznine nad 30 dni	3,74 %
neplačane odsotnosti	0,20 %
ostale plačane odsotnosti	0,74 %

Letno slabših vrst jekla pa je znatno prispeval k zaostanku fakturirane realizacije za 18,2 %.

TOZD JEKLOVLEK. TOZD je znatno presegla predvideni plan skupne proizvodnje pri vlečenem jeklu ter kljub pomanjkanju vložka tudi pri brušenem jeklu. Zaostaja pa proizvodnja lužčenega jekla, za kar je največji vzrok prevelika iztrošenost strojev. Delno pa zaostaja za predvidenim planom tudi proizvodnja vlečene žice.

TOZD ORODJARNA. V letosnjem letu je bil v TOZD povečan plan skupne proizvodnje za 54 odst. Ob neugodnem assortimentu v januarju, pomanjkanju nekaterih vrst vložka ter primernih naročil za dele strojev in drugo serijsko proizvodnjo izboljšanje v naslednjih mesecih.

IZVOZ

V januarju smo izvozili za 91,8 odst. predvidenega načrta v \$. Največ smo izvozili valjanega, kovanega, paličastega ter vlečnega in brušenega jekla. Veliko slabši je bil izvoz drugih izdelkov, kot neobdelanih ulitkov, indu-

TOZD STROJI IN DELI. Plan skupne poizvodnje v januarju je bil dosežen 83,6 odst. Za planom je zaostala proizvodnja obdelanih odkovkov, valjev, sestavljenih izdelkov in stiskalnic. Vzrok je predvsem ta, da so kupci prepozno prevzeli gotove izdelke ter napake v litju in izdelavi.

TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI. Zaostanek za predvidenim planom skupne proizvodnje znaša 35 odst., saj je izpadla tako proizvodnja gredic kot palic. Proizvodnja industrijskih nožev je zaostala za 1,3 odst., pri brzoreznom orodju pa znaša prekoračitev 33,3 odst.

TOZD PNEVMATIČNI STROJI. Vzroki nedoseganja plansko zastavljenih ciljev za januar so zlasti v nepravočasno naročenem in izdobjenem vložnem materialu za vrtalno orodje, čeprav so bila devizna sredstva pravočasno zagotovljena. Za vrtalno opremo pa so značilne kasnitve v termični obdelavi. Velik izpad proizvodnje je bil tudi zaradi okvar in popravila ključnih strojev.

TOZD ZMETARNA. Zmanjšanje odsotnosti z dela zaradi dopustov in bolezni je omogočilo kontinuirano delo ter normalno doseganje predvidenega mesečnega plana. Prekoračitev znaša 1,8 odst.

TOZD REZALNO ORODJE. TOZD je zaostala za predvidenim planom 35,7 odst. Vzrok je predvsem izredno slaba preskrba s karbidnimi trdinami za razno rezilno orodje, izpad proizvodnje nožev zaradi pomanjkanja pomognega orodja ter prevelika odsotnost zaradi bolniške in drugih vzrokov.

TOZD KOVINARSTVO. Vzrok zaostanka za predvidenim planom 20,7 odst. je predvsem okvara topovarnilnega stroja, zakasnitev pri dobavi vložka ter pomanjkanje kurilnega olja za ogrevanje prostorov.

TOZD ARMATURE. Stanje v TOZD se tudi v januarju ni izboljšalo, saj zaostaja za predvidenim planom skupne proizvodnje za 67,2 odst.

PRIHODNOST JEKLA

Svetovna potrošnja jekla je leta 1979 stagnirala pri okoli 750 milijonov ton letno. To ustreza povprečni porabi okoli 200 kg na prebivalca letno. V industrijsko razvitih državah porabijo letno 600–800 kg jekla na prebivalca, pri čemer moramo upoštevati izvoz teh dežel v dežele v razvoju.

Ker število prebivalcev narašča, moramo računati tudi na večjo porabo jekla v danes še malo razvitih deželah. Nasprotno pa bo proizvodnja jekla na prebivalca v razvitetih industrijskih deželah prej stagnirala ali celo nazadovala, težišče proizvodnje pa se bo premaknilo h kvalitetnejšim izdelkom.

Ce bo število prebivalcev v prihodnjih 100 letih naraslo na okoli 8 milijard in se bo poraba jekla ustavila pri okoli 400 kg letno na prebivalca, bo letna svetovna proizvodnja jekla dosegla takrat okoli 3,2 milijardi ton. Najmanj polovico te količine bomo v 10 letih spet uporabili kot staro železo. S tem bo vsa količina kovinskega vložka sestavljena iz 1,6 milijarde ton starega železa in 1,6 milijarde ton pomljenega vložka v obliki surovega železa ali direktno reduciranih paletov.

Ni še mogoče oceniti, v katero smer se bodo razvijali postopki direktne redukcije in ali bodo izpodrinili zelo učinkovite plavžne postopke. Gotovo pa se bo delež direktno redukcije občutno povečal.

Sredi prihodnjega stoletja naj bi več kot 50 odstotkov celotne proizvodnje jekla izdelali v električnih pečeh. Pri tem bodo posebno v deželah v razvoju doble večji delež mini jeklarne. Obratovale bodo na osnovi starega železa in železove gobe in tako prispevale k regionalizaciji svetovne proizvodnje jekla.

(Vir: W. Holzgruber, Posebni postopki v proizvodnji kakovostnih in plemenitih jekel. Žel. zbornik, l. 13)

Izvoz industrijskih nožev je bil nižji predvsem zaradi pomanjkanja vložka.

Na novo je bilo za izvoz sklenjenih več pogodb za paličasto

jeklo, kakor valjano tako tudi kovano, za obdelane odkovke, obdelane valje, industrijske nože, rezalno orodje ter pnevmatične stroje.

PRODAJA DOMA

TOZD JEKLOLIVARNA. Načrt prodaje na domačem tržišču je TOZD količinsko presegla za 8,6 odst. predvsem zaradi visoko produktivnega assortimenta, medtem ko vrednostno zaostaja za 0,7 odst.

TOZD VALJARNA. Pri srednjem in lahkem paličastem jeklu je bil načrt količinsko realiziran, medtem ko fakturirana realizacija znatno zaostaja za planom. Še vedno je občutno pomanjkanje vložka iz TOZD jeklarna, tako da znaša odpema gredic kmaj 8,8 odst.

TOZD KOVAČNICA. Zaradi pomanjkanja ferolegur, predvsem Fe molibdena v TOZD jeklarna in zato kvalitetno slabšega assortimenta TOZD ni dosegla mese-

čno predvidene realizacije. Posedno je to opazno pri poprečni prodajni ceni, ki bo težko dosegla glede na že sprejeti assortiment v letu 1982.

TOZD JEKLOVLEK. Predvideni mesečni plan vlečenega in brušenega jekla je TOZD presegla, zaostaja pa pri luščenem jeklu in vlečeni žici; temu sta kriva iztrošenost strojev in pomanjkanje vložka.

TOZD ORODJARNA. TOZD je dosegla 93,7 odst. količinsko načrtovane prodaje, vrednostno pa to znaša le 74,3 odst. Na slabši rezultat je vplivala predvsem nizka proizvodnja delov za stroje, saj je bila dosežena le v višini 56,2 odst. V januarju ni bila iz-



»Zabasano«

strijskih nožev in tudi rezalnega orodja. Roki dobave neobdelanih ulitkov v večjih količinah bodo v skladu s sklenjenimi pogodbami pričeli teči z mesecem marcem in izvoz litje se bo dvignil še v drugem kvartalu.

KAM VSE IZVAŽAMO

Letošnje leto moramo izvoziti za 34 oziroma 38 milijonov dolarjev. Od tega 14 milijonov na klinško tržišče in 20 oziroma 24 milijonov na konvertibilno tržišče, kakor smo si postavili cilj v akcijskem programu.

V globalu smo na ravni delovne organizacije z naročili zasedeni količinsko 81-odstotno, vrednostno pa 61,2-odstotno.

Izvozili bomo na tržišča naslednjih držav:

1. Konvertibila:

Avstrija, Z. Nemčija, Finska, ZDA, Italija, Irak, Turčija, Bolgarija, Egipt, Švica, Romunija

2. Klining:

Sovjetska Zveza, Češkoslovaška.

Ferdo GNAMUŠ

vršena nobena odprema orodja za plastično predelavo.

TOZD STROJI IN DELI. V januarju je TOZD dosegla le 68,9 odst. načrtovane proizvodnje na domačem trgu ter s tem realizirala 63,8 odst. načrtovane realizacije. Količinsko je bila proizvodnja presežena le pri obdelanih ulitkih, realizacija pa je bila presežena pri ulitku in valjih.

TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI. Načrtovana proizvodnja v TOZD je bila presežena za 27 odst., vrednostno 36,8 odst. Že od leta

UVOD

Prehodne zaloge uvoznih surovin so nam prejšnja leta pomagale prebroditi prve mesece v letu, ki so glede na nova določila, avanse za posamezne materiale itd. ponavadi kritični. V tem letu pa prehodnih zalog ni bilo, le nekaj niklja iz ZSSR je bilo na zalogi, zato pa je bila tudi januarska poraba rekordna, kar 85 ton, v primerjavi s poprečno mesečno porabo okoli 40 ton.

Tako smo že kar na začetku čutili pomanjkanje osnovnih surovin, kot feromolibdena, ferovnadira, ferokroma, kalcija, silicija itd., le elektrode so zadostovali za januarsko proizvodnjo.

Naročila za nadomestne dele za tekoče vzdrževanje se kopijo,

1981 povpraševanje po tovrstnih proizvodih za potrebe jugoslovanske predelovalne industrije močno raste, tako da z obstoječimi proizvodnimi kapacetetami, namenjenimi za potrebe domačega trga, ni mogoče zadovoljiti vseh kupcev.

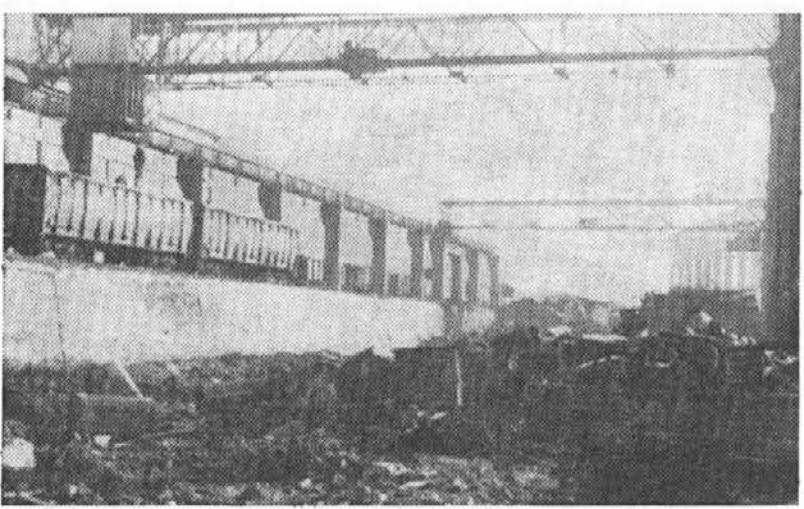
TOZD PNEVMAČNI STROJI. Tako vrednostno kot količinsko TOZD zaostaja za predvidenim načrtom. Povpraševanje po tovrstnih proizvodih zaradi zaostrenih zakonskih določil glede uvoza še vedno presega možnosti proizvodnje.

TOZD VZMETARNA. Količinska proizvodnja v TOZD je bila presežena za 1 odst., vrednostno pa zaostaja za 12,3 odst. Tu se pojavlja predvsem problematika cen, saj so stroški proizvodnje porasli, cene za tovrstno proizvodnjo pa so glede na novo zakonodajo maksimalne in jih ni mogoče spremenjati do sprejetja odloka o odmrznitvi cen.

TOZD REZALNO ORODJE. TOZD je dosegla 46,7 odst. količinske proizvodnje, vrednostno 94,3 odst. Zasedenost z naročili po posameznih skupinah proizvodov je zadovoljiva. Precej težav je v TOZD z dobavnimi roki, saj skoraj pri vseh skupinah proizvodov ne izpolnjujejo dogovorjenih pogodbnih obveznosti.

TOZD ARMATURE. TOZD je dosegla 82,4 odst. načrtovane mesecne količinske proizvodnje, vrednostno 46,7 odst. Rekonstrukcija modelov, ki je bila zaradi slabe kvalitete ulitkov nujno potrebna, je povzročila izpad planirane proizvodnje ulitkov za membranske ventile v januarju.

ker ni niti efektivnih deviznih sredstev niti pravie fizičnega uvoza, da bi lahko naročili vsaj najnujnejše nadomestne dele. Tudi skromni kontingenti za uvoz orodja nam ne omogočajo, da bi uvozili vsaj tisto orodje, ki je že na carinskem skladišču. Vrednost prehodnih zaključkov orodij, ki bremeni letošnji DK za orodje, prekoračuje letošnjo dodelitev, ki jo moremo razen tega izkoristiti le v kvartalni dinamiki, skoraj za 30 odst. Tako ne moremo pravčasno realizirati uvoza nujne trde kovine in orodij za izdelavo armatur na Muti, dobava teh orodij pa je strogo vezana na izvoz oziroma nujno potrebna za realizacijo izvoza te TOZD.



Prazno

Avans fizičnih pravic uvoza je bil sicer pozno v drugi polovici januarja 1982 odobren, vendar glede na neizpolnjevanje izvoznih obveznosti v decembru 1981 tudi že krajšan od preračunanih 77 milij. na 55 milij. din.

Carinjenje že uvožene in v glavnem plačane opreme za jeklarino je ponovno onemogočeno,

čeprav smo imeli reklamirane prijave potrjene od Narodne banke Jugoslavije za uvoz v I. četrletju. Tudi za to opremo moramo oskrbeti pred ponovno reklamacijo prijav fizične pravice uvoza, ki rezultirajo iz našega izvozno — uvoznega plana oziroma izpolnjevanja fizičnega izvoza.

NABAVA

Težave z oskrbo najpotrebnješih surovin v decembru so se nadaljevale tudi v januarju s potenciranimi problemi v preskrbi s starim železom. Te težave so spremljale nabavo vseh osnovnih surovin, posebno ferolegur, materialov, odpornih proti ognju in nemetalnih dodatkov. Prisotne so

pri pomanjkanju izdelkov črne metalurgije v proizvodnji kovinsko predelovalne industrije in kooperaciji tako glede količin kot assortimenta, dobavnih rokov in uvoznih delov, ki so vgrajeni v izdelke kovinsko predelovalne industrije.

Akcijski program uresničevanja politike stabilizacije

(Nadaljevanje s 1. strani)

— zaustaviti trend padanja realne ekonomičnosti in jo povečati za 3 %

— povečati solidnost naše delovne organizacije, s tem da zagotovimo bistveno doslednejše izvajanje rokov in povečamo kakovost izdelkov

— doseči maksimalne rezultate v okviru cele delovne organizacije in ne le v posameznih TOZD

— uresničiti prvo fazo dograjevanja družbenoekonomskeh in samoupravnih odnosov v delovni organizaciji.

NALOGE ZA DOSEGO TEH CILJEV

1. V TOZD jeklarna bodo izdelali natančen program konkretnih ukrepov za doseg zastavljenega cilja. Povečanje proizvodnje jekla je osrednja naloga tudi vseh tistih TOZD, DSSS oziroma služb, ki lahko oziroma morajo prispevati za doseg tega cilja. To so zlasti službe v TOZD komerciala, RPT, PII, KSZ in TOZD vzdrževanja. Vse te službe bodo pripravile program ukrepov oziroma lastnih nalog in ga uskladile z akcijskim programom jeklarne. Za uskladitev s službami in mesečno analiziranje rezultativ je odgovoren ravnatelj TOZD jeklarna.

2. Vse TOZD osnovnih dejavnosti bodo v sodelovanju z ustreznimi strokovnimi službami izdelale kvartalne programe pospeševanja izvoza na konvertibilno področje. Zlasti TOZD mehanske obdelave morajo povečati svoj delež v skupnem obsegu izvoza. Pri tem se moramo zavedati, da ima izvoz na konvertibilno področje v poslovni politiki za leto 1982 absolutno prednost. Izkoristiti moramo realno možnost za povečanje izvoza, morebitni izostali dohodek pa bomo medsebojno kompenzirali.

3. Strokovne službe, zlasti v TOZD komerciala, RPT in KK morajo sprejeti konkretno ukrepe za realizacijo izvoznih ciljev, kot npr. večja prodornost komercialnih služb, večja usklajenost med grobim in finim planiranjem, ukrepi za doseganje rokov, po-

ostrena vhodna in končna kontrola itd.

4. Strokovne službe TOZD komerciala morajo doseči bistveni boljši rezultati pri združevanju deviz z domačimi kupci.

5. Strokovne službe TOZD PL bodo pripravile konkretno ukrepe za čim hitrejšo in ekonomično izgradnjo objektov, zlasti bodo začetkih projekti

— intenzivnejše delo na začetnih projektih
— izboljšanje sistem obvladovanja investicijske izgradnje, ki bomo dosegli s kadrovskimi spremembami

LANI 41.486 OBISKOV V OBRATNI AMBULANTI

Lani so delavci Železarne Ravne 41.486-krat obiskali obratni ambulanto. Vsak od treh tam poslenih zdravnikov je pregledal na dan 50 delavev. 6717 prvih pregledov je dalo naslednje diagnoze:

1. akutna vnetja dihal 1731 — 25 %
2. nesreče zunaj dela, na delu 1522 — 22,6 %
3. obolenje gibal 817 — 12 %
4. bolezni prebavil 425 — 6,3 %
5. bolezni kože, podkožja 417 — 6,2 %
6. bolezni srca in ožilja 182 — 2,7 %
7. bolezni sečil 168 — 2,5 %
8. druge infekcije in paraziti 147 — 2,2 %
9. nevrose 134 — 2 %
10. bolezni oči 132 — 1,9 %

Polovica prvih obiskov gre na račun akutnih vnetij dihal in nesreč. Vedno več je nesreč zunaj dela kot na delu. Na visokem tretjem mestu so bolezni gibljarjev deli itd. Pri boleznih srca in ožilja gre večinoma za zvišani krvni pritisk.

(Vir: gradivo za organe same upravljanja št. 3/82)

S KOM ZDRUŽUJEMO DEVIZE IN KAKO KAŽE LETOS

Rezultati lanskega dvakrat prekinjenega procesa združevanja deviz s kupci naših proizvodov so zelo skromni. Od združevanja načrtovanih 3,5 milijona dolarjev po 67. členu zakona o deviznem poslovanju s tujino smo z veliko prizadevanja prodaje združili le 2,5 milijona dolarjev, pretežno po 68. členu istega zakona.

Za letosnjem letu akcija teče že od novembra lanskega leta. S kupci se dogovarjam, da bi z nami združili v skupnem znesku za 20 milijonov dolarjev, kolikor znaša primanjkljaj v naši devizni plačilni bilanci. Poprečno bi moral vsak kupec združevati za vsako tono jekla po 300 dolarjev, odvisno od kvalitete jekla. Za hitrorezna jekla je treba združiti 700 dolarjev po toni.

Smo v fazi podpisovanja samoupravnih sporazumov in aneksov. Vsak samoupravni sporazum mora biti registriran na SISEOT, slovenskem in republiškem, kjer ima sedež kupec. To vzame dosti časa.

Okvirnih pogodb letos s kupci nismo sklepalni. Sklenili jih bomo, ko bomo dobili zagotovilo, da bodo devize resnično združili. Prvi kvartal velja za prehodno obdobje, v katerem se bo izvršila selekcija kupcev, odvisno od tega, koliko bo kdo resnično pravljilen deviz združiti.

V primerjavi z lanskim letom je pripravljenost za združevanje nekaterih kupcev znatno večja. Večji so tudi pritiski za povečanje količin. Prodaja ima pri tem nelahko nalogo. Na eni strani jo zavezuje akcijski program, na drugi pa se mora preudarno braniti pred izsiljevanji, tako političnimi, kakor tudi samoupravnimi.

Kaže, da bomo imeli letosnje leto pri združevanju večje uspehe. Problem je v tem, da večina kupcev obljudbla, da bodo devize združili v 2. polletju, ko bodo realizirali izvoz iz 1. polletja.

To dejstvo nam dela velike težave. Zaradi pomanjkanja deviz ne moremo uvoziti repromateriale po potrebnih dinamiki.

Fredo GNAMUŠ

nega odnosa do dela, do družbene lastnine, do sodelavcev. V ta namen si bodo družbenopolitične organizacije, samoupravni organi in poslovodni delavci na vsakem koraku prizadevali dvigati avtoriteto in ugled dela ter njegovih rezultatov.

8. Služba za organizacijo v DS za gospodarjenje in ustrezni strokovni delavci v TOZD bodo preverili ustreznost in izvajanje organizacijskih predpisov. Takoj moramo razrešiti problem med grobim in finim planiranjem in pripraviti natančen organizacijski predpis. V tem trenutku so aktualni še drugi organizacijski problemi, kot npr. usklajevanje med pripravami dela, med službami RPT in komercialo, med proizvodnjo in nabavo, med proizvodnjo in kontrolo itd. Služba za organizacijo bo k realizaciji teh nalog pritegnila strokovne delavce iz TOZD in DSSS, za najzahtevnejša vprašanja pa bo oblikovala projektno skupino.

9. V letu 1982 bomo bistveno izboljšali medsebojne dobave. To je bistvenega pomena za normalno izvajanje plana proizvodnje in rast produktivnosti dela. Poleg ravnateljev so za izvedbo te naloge osebno odgovorni vodje pravila dela v TOZD in vodja grobega plana v TOZD RPT.

10. Ker v letu 1982 ne načrtujejo pomembnejše rasti skupne proizvodnje, ni opravila za rast števila zaposlenih v okviru delovne organizacije. V ta namen bo kadrovska služba pravočasno opozarjala na vsak poizkus povečanja števila delavcev in dajala predloge za reševanje teh problemov s prerazporejanjem delavcev. Služba za organizacijo bo dajala predloge za racionalnejšo organizacijo dela, za optimalno strukturo vodstvenih delavcev, za ukinjanje ali združevanje določenih del, za zmanjšanje števila delavcev pri posameznih delih. Opozarjala bo na predloge za spremembo organizacije zaradi osebnih dohodkov, nestrokovnih pristopov k organizaciji dela, zaradi osebnih interesov itd. Vse te naloge morajo biti prisotne tudi pri delu strokovnih in poslovodnih delavcev vseh TOZD in DSSS.

11. Razširiti moramo uporabo usmerjenega inovacijskega procesa v proizvodnji. V vsaki TOZD moramo izdelati plan usmerjenih inovacij, kar je osnova za oblikovanje razvojno-tehnoloških teamov. Poleg tega pa moramo še bolj načrtno spodbujati množično inventivno dejavnost. Inovacijski proces mora biti odprt sistem za sprejem vseh idej. Množična inventivna dejavnost in usmerjeni inovacijski procesi se medsebojno dopolnjujejo in morajo v letu 1982 bistveno več prispevati k doseganju zastavljenih ciljev.

12. Strokovne službe v DSSS in TOZD skupnih in spremljajočih dejavnosti morajo več prispevati za doseganje zastavljenih ciljev. Predvsem morajo delovati bolj kreativno, tako da izdelajo strokovno poglobljene analize problemov in da dajo predloge oziroma pobude za izboljšanje stanja. Zlasti za področje produktivnosti in ekonomičnosti morajo službe DS za gospodarjenje, TOZD RPT, TOZD KK stalno analizirati stanje, opozarjati na odmike, dajati predloge in poročati PO. Enake

— učinkovitejši pristop k uvozu opreme, za kar je treba izdelati organizacijske predpise

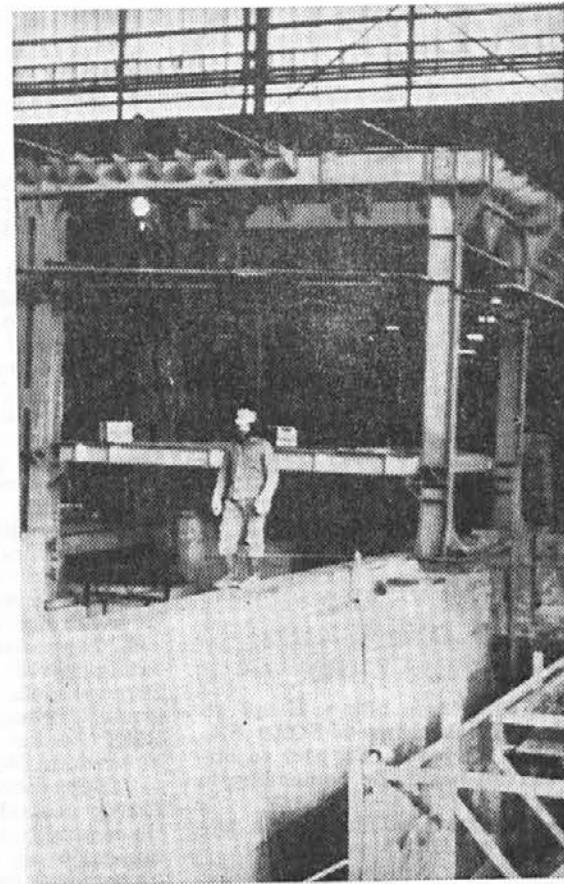
— povečanje učinkovitosti nadzora nad izvajanjem investicij

— dodatno komisjsko kontrolo projektov, kjer sodelujejo vse prisotne službe, zlasti pa predstavniki TOZD, v katerem se bo investicija izvajala.

6. Poleg strokovnih služb PII se morajo pri investicijski izgradnji bolj angažirati strokovne službe drugih TOZD in DSSS in strokovni delavci TOZD, v kateri se investicija izvaja.

7. Glede na to, da smo v letu 1981 dosegli padec produktivnosti, moramo tem problemom v letosnjem letu nameniti bistveno večjo pozornost. Rezultate lahko na tem področju dosežemo z vrsto konkretnih akcij kot tudi s političnim delom in z ustvarjanjem pravil-

Gradnja tik rednega dela



naloge prevzemajo tudi strokovne službe v TOZD osnovnih dejavnosti.

13. V letu 1982 bomo naredili bistveni premik pri izvajaju strokovnega in družbenoekonomskoga usposabljanja delavcev. Kadrovska služba bo izdelala program usposabljanja in ga takoj začela izvajati. Letos bomo posebno pozornost namenili usposabljanju izboljšanje organizacije dela in družbenoekonomskoga položaja delavcev. Program izobraževanja bomo gradili na predpostavki, da se je vsak delavec, še zlasti strokovni delavec, dolžan dodatno strokovno izobraževati.

14. Za ažurno spremjanje rezultatov poslovanja in pravočasno ukrepanje moramo dograditi poslovno-informacijski sistem. Določiti moramo obseg, obliko, kvaliteto in roke za poslovne informacije, ažurirati evidence in podatke v računalniku, računalniške informacije prevesti v uporabno obliko itd. Projekt dograditve poslovno-informacijskega sistema bo izdelala posebna delovna skupina, ki jo bo imenoval poslovodni odbor.

15. V letu 1982 moramo bistveno izboljšati delovno in tehnološko disciplino. To bomo dosegli z naslednjimi ukrepi:

— z ustvarjanjem ustreznega delovnega vzdusja

— z doslednim ukrepanjem proti vsem kršilcem

— z obravnavanjem kršilcev na delovnih skupinah in DS TOZD oziroma DSSS

— z doslednejšim uveljavljanjem določil SSA o materialni odgovornosti

— z ukrepanjem proti delovnjem, ki ne evidentirajo oziroma prijavijo odsotnosti delavcev ali druge kršitve itn.

16. V letu 1981 tudi nismo dosegli izboljšanja realne ekonomičnosti. Zaradi tega in zaradi za-

ostrenih pogojev gospodarjenja moramo letos bistveno povečati varčevanje z energijo, surovinami, finančnimi sredstvi itd. Poleg racionalne porabe lahko prispevamo tudi s preprečevanjem kraj, razsipanjem materialov itd. Te cilje bomo dosegli z zavestno akcijo v TOZD in s še doslednejšim delom posameznih strokovnih služb.

17. Vsaj za 5% moramo zmanjšati službene odsotnosti. V letu 1981 so te odsotnosti porasle, kar je le delno utemeljeno. Ravnatelji TOZD bodo odobravali le res nujna službena potovanja, ki se bodo opravljala z osebnimi avtomobili železarne in javnimi prevoznimi sredstvi ter le izjemoma z lastnim avtomobilom ali taksijem.

Tudi vse druge odsotnosti, kot npr. udeležbo na seminarjih, simpozijih, konferencah, sestankih moramo omejiti na res nujen obseg, saj lahko k premagovanju težav največ prispevamo le vsak na svojem delovnem mestu.

18. Službe, ki pripravljajo predloge za dograjevanje družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov, se bodo letos še posebno potrudile, da bodo predlogi kvalitetni in da bodo sprejeti v dogovorenem roku.

ZAKLJUČEK

Za izvajanje tega akcijskega programa so odgovorni predvsem ravnatelji TOZD in DSSS ter poslovodni odbor. Poslovodni odbor bo o izvajjanju akcijskega programa kvartalno poročal delavskemu svetu delovne organizacije in v primeru neizvajanja predlagal ukrepe.

V primeru neizvajanja ključnih nalog bo delavski svet imenoval projektno teame, ki bodo analizirali vzroke za odstopanja in pravili potrebne ukrepe.

Poslovodni odbor
železarne Ravne

SKLEPI IN STALIŠČA

8. seje delavskega sveta železarne Ravne z dne 19. 2. 1982

1. Delavski svet sprejema poročilo o izvrševanju sklepov. Ugotavlja, da se je približno polovica zborov delavcev odločila za delo na dan 9. 10. 1982, polovica pa proti, nekateri pogojno, če bo plačilo na ta dan drugače urejeno.

Delavski svet predlaga, da se ugotovi možnost plačila na ta dan kot za običajni delovni dan. O tem bi ponovno razpravljali na seji avgusta. Če bi ocenil za primerno, bi predlagal tistim zborom, ki predloga niso sprejeli, ponovno razpravo v septembru.

DELAVSKI SVET SLOVENSKIH ŽELEZARN

25. 2. 1982 je bila v Kropi 11. seja delavskega sveta SOZD Slovenskih železarn. Na tej seji so obravnavali naslednje pomembnejše teme:

— zaključni račun skupnih aktivnosti SOZD SŽ za leto 1981:

delovne skupnosti skupnih služb

zdrženih sredstev za poslovne aktivnosti

zdrženih sredstev skladu skupne porabe trgovinske dejavnosti

— poročilo o inventurnem poisu za zdržena sredstva SOZD SŽ

— plan aktivnosti delovne skupnosti skupnih služb SOZD SŽ za leto 1982

— sprejem SaS o zdrževanju dela in sredstev za realizacijo programa razvoja rudarsko metalurške proizvodnje v RMK Zenica

— razpis volitev v organe upravljanja SOZD SŽ

Sklepe bomo objavili, ko jih bomo prejeli.

2. Delavski svet ugotavlja, da so vsi zbori delavcev sprejeli predlagane sklepe, s katerimi se strinjajo, da enote sestavljenosti dela in dodatek OD za deficitarnost ter delež OD za izjemne temperature določa delavski svet delovne organizacije in da naj delavski svet določi tudi obdobje veljavnosti deficitarnosti in delež OD za temperature.

3. Delavski svet razpisuje referendum za spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o delitvi OD za temeljne organizacije: jeklarna, valjarna, orodjarna, stroji in deli, pnevmatični stroji, vzmetarna, strojno gradbeno vzdrževanje in kontrolo kakovosti. Referendum se enotno izvede 9. 3. 1982.

4. Delavski svet sprejema predloženi seznam del in nalog s stopnjo deficitarnosti in izjemnih temperatur. Čas uveljavljanja za deficitarnost in izjemne temperature je 5 let.

5. Delavski svet sprejema seznam in AO tipičnih del in nalog.

6. Za dela in naloge 260520: fazni kontrolor pnevmatičnih strojev v tozdu pnevmatični stroji in dela in naloge 811490: laborant za mikro in makro fotografijo v

tozdu razvoj proizvodnje in trga bo še izvršeno komisjsko preverjanje AOD in o tem poročano na naslednji seji delavskega sveta.

7. Delavski svet sprejema gospodarski načrt delovne organizacije za leto 1982.

8. Delavski svet zadolžuje poslovodni odbor, da v roku dveh mesecev pripravi poročilo o uresničevanju samoupravnega dogovora o uporabi energije. Obenem naj poda predlog rešitve za ustrezno pridobivanje dohodka tozda energija. Zlasti je treba preučiti prodajo energije za toplovodno ogrevanje mesta. V poročilu mora biti analiza strukture cene topotne energije za kvadratni meter.

9. Železarna Ravne sprejema samoupravni sporazum o zdrževanju dela in sredstev za izgradnjo železarske proizvodnje v RMK Zenica med RMK Zenica in sozdom Slovenskih železarn.

10. Sredstva, namenjena za razvoj gospodarsko manj razvijenih republik in SAP Kosovo, se namenijo za realizacijo samoupravnega sporazuma z RMK Zenica.

11. Obveznosti delovnih organizacij sozda Slovenskih železarn po tem posebnem samoupravnem sporazumu se v roku 60 dni uredijo s posebnim samoupravnim sporazumom po enotnih kriterijih.

12. Iz zdrženih sredstev skladu skupne porabe, ki se formira iz stanovanjskega prispevka, se namensko vežejo sredstva za družbeno in individualno stanovanjsko gradnjo pri Ljubljanski baniki — Temeljni koroški banki Slovenj Gradec v višini:

21.000.000 din za nakup družbenih stanovanj za dobo 18 let brezobrestno in s čakalno dobo 10 mesecev

8.000.000 din za kreditiranje individualne gradnje za dobo 21 let brezobrestno in s čakalno dobo 10 mesecev.

13. Vezana sredstva za družbeno gradnjo se po preteklu čakalne dobe, povečana za 75 % bančnih sredstev, najamejo kot dolgoročni stanovanjski kredit v višini 36.750.000 din z vračilno dobo 15 let in 5-odstotno obrestno mero. Vezana sredstva za družbeno gradnjo se po preteklu čakalne dobe, povečana za 75 % bančnih sredstev, podelijo delavcem železarne Ravne kot dolgoročna stanovanjska posojila v skupnem znesku 14.000.000 din z vračilno dobo 20 let in 5-odstotno obrestno mero.

14. Kredit, pridobljen za nakup družbenih stanovanj, se bo vratal iz čistega dohodka, ki ga bodo temeljne organizacije ustvarile in zdržile v naslednjih letih za namene stanovanjskega gospodarstva.

15. V skladu z zakonom o sredstvih rezerv se dovoli v letu 1982 uporaba rezervnega skladu za namene iz 19. in 10. člena zakona (Uradni list SFRJ, št. 62/77).

16. Med letom 1982 se dovoli začasna uporaba sredstev skladu skupne porabe za obratne namene.

17. Železarna Ravne združi sredstva za pokrivanje dodatnih del pri prizidku gimnazije, in sicer v ocenjenem znesku 2 milijona 800.000 din (natančen znesek skupaj z vlogo za pokrivanje sporoči izvršnemu svetu skupščine občine Ravne na Koroškem investitor — gradbeni odbor — leto 1984).

18. Združena sredstva se železarni Ravne vrnejo iz sredstev, zbranih na osnovi samoupravnega sporazuma o namenskem zdrževanju in porabi sredstev za gradnjo objektov družbenega standarda, ko bo po terminskem planu izgradnje objektov družbenega standarda predvidena izgradnja centra usmerjenega izobraževanja.

19. Železarna Ravne bo sredstva nakazala skupščini občine Ravne na Koroškem.

20. S kredita, pridobljenega na podlagi vročenih sredstev za družbeno gradnjo v skupni višini 29.750.000 din, se prenese 651.000 din na kredit, pridobljen za individualno gradnjo.

21. Sredstva skupne porabe iz leta 1981 v višini 1.779.955,06 din se namenijo za ureditev točilne mize in nabavo druge opreme v jedilnici starega počitniškega doma v Portorožu.

22. Delavski svet ugotavlja, da so delavski sveti tozdov na sejah v decembru 1981 veljavno sprejeli aneks k samoupravnemu sporazumu o zdrževanju dela in sredstev za projekt izgradnja obrota za armature iz nerjavne litine.

23. Delavski svet ugotavlja, da so vsi delavski sveti na sejah v oktobru veljavno sprejeli samoupravni sporazum o zdrževanju dela in sredstev za projekt »Kapel«.

24. Stanovanjski problem držine Franja Mavrina, Dolga brda 33, Prevalje, iz tozda orodjnarni rešujemo izjemno mimo prioritete liste. Franju Mavrinu sodeli prvo razpoložljivo eno in polsobno stanovanje ali dvosobno stanovanje manjše kvadrature.

25. Delavski svet razrešuje komisijo za uresničevanje zakona o zdrženem delu.

26. Delavski svet sprejema spremembo subjekta SaS o med sebojnih pravicah in obveznostih pri osvajanju in proizvodnji skupnega proizvoda ter pridobivanju in razporejanju skupnega prihodka pri projektu »Kapela«.

Predsednik delavskoga sveta:
Marijan Senica 1. r.

Delo skupnih organov upravljanja

Ker so odbori na ravni delovnih organizacij sozda Slovenskih železarn po tem posebnem samoupravnem sporazumu se v roku 60 dni uredijo s posebnim samoupravnim sporazumom po enotnih kriterijih.

12. Iz zdrženih sredstev skladu skupne porabe, ki se formira iz stanovanjskega prispevka, se namensko vežejo sredstva za družbeno in individualno stanovanjsko gradnjo pri Ljubljanski baniki — Temeljni koroški banki Slovenj Gradec v višini:

21.000.000 din za nakup družbenih stanovanj za dobo 18 let brezobrestno in s čakalno dobo 10 mesecev

8.000.000 din za kreditiranje individualne gradnje za dobo 21 let brezobrestno in s čakalno dobo 10 mesecev.

13. Vezana sredstva za družbeno gradnjo se po preteklu čakalne dobe, povečana za 75 % bančnih sredstev, najamejo kot dolgoročni stanovanjski kredit v višini 36.750.000 din z vračilno dobo 15 let in 5-odstotno obrestno mero.

Vezana sredstva za družbeno gradnjo se po preteklu čakalne dobe, povečana za 75 % bančnih sredstev, podelijo delavcem železarne Ravne kot dolgoročna stanovanjska posojila v skupnem znesku 14.000.000 din z vračilno dobo 20 let in 5-odstotno obrestno mero.

14. Kredit, pridobljen za nakup družbenih stanovanj, se bo vratal iz čistega dohodka, ki ga bodo temeljne organizacije ustvarile in zdržile v naslednjih letih za namene stanovanjskega gospodarstva.

15. V skladu z zakonom o sredstvih rezerv se dovoli v letu 1982 uporaba rezervnega skladu za namene iz 19. in 10. člena zakona (Uradni list SFRJ, št. 62/77).

16. Med letom 1982 se dovoli začasna uporaba sredstev skladu skupne porabe za obratne namene.

proizvodnje železove rude, žič in jekla v RMK Zenica. Ta bo zato dobavljal Slovenske železarnam:

— 10.000 ton vlečene žice na leto do 1. 1995

— 40.000 ton valjane žice na leto do 1. 1995

— 80.000 ton belega surovega železa na leto od 1982 do 1985 in naprej, če bo še imel presek

— 160.000 ton železove rude od tega 100.000 ton siderita na leto od 1982 do 1985 in naprej če bodo jeseniški plavži to rudo potrebovali

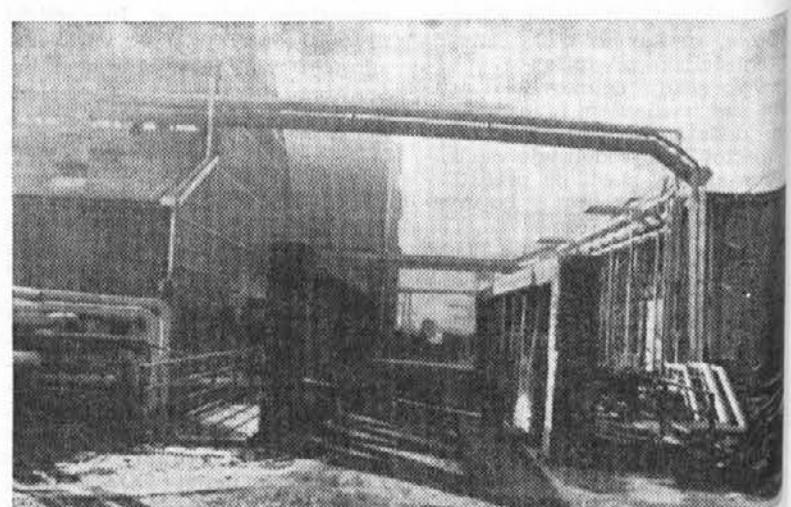
Slovenske železarne bodo RKM Zenica dobavljale:

— 10.000 ton pločevine letno do 1. 1995

— 10.000 ton hladno in toplovaljnih trakov letno do 1. 1995

— 10.000 ton paličastega jekla ali pločevine ali trakov letno do 1. 1995.

(Vir: vabila na seje odborov)



»Železna vrata«

Nekaj značilnosti našega gospodarjenja v letu 1982

Delovna skupnost za gospodarjenje je izdelala predlog gospodarskega načrta za l. 1982. Izšel je v 900 izvodih v Poročevalcu št. 5/82 in vsebuje vse potrebne podatke s tabelami vred. Na tej podlagi so bili izdelani akcijski programi za izvršitev plana po tozdih. Ker so v njem podana nelepšana dejstva o resničnosti naše stabilizacije, kakor se z njo srečujemo v železarni, povzemo mo iz gospodarskega načrta nekaj glavnih značilnosti. — Vse podrobnosti, ki koga zanimajo, so vedno na vpogled pri vodstvih tozdov, in jih tu ne navajamo.

• Amortizacija po predpisanih minimalnih stopnjah se bo letos povečala v železarni za okoli 83 odst. ali za 300 milij. din.

• Zato bodo nastale v strukturi porabljenih sredstev tako velike spremembe, da bomo lahko učinkovitost letošnjega gospodarjenja kot osnovo za upravičenost delitve OD spremisljali le s »primerljivim dohodkom«. (To je dohodek, povečan za obvezno amortizacijo.)

• Lani smo načrtovano blagovno vrednost (prodajo na trg) dosegli, čeprav smo proizvedli manj jekla, kot smo planirali. To je bilo možno, ker smo uporabili zalogo polizdelkov. Letos smo startali z manjšo zalogo polizdelkov kot lani in le s četrtino lanske zaloge surovin. Nove pa bomo lahko sproti uvozili le, če bomo ustrezno veliko izvozili.

• Osnova za (resolucijsko omejeno) rast cen našim izdelkom so cene decembra 1981. Ker pa so do takrat cene surovin in energije bolj porasle kot naše cene, bomo letos zelo težko dosegli boljšo ekonomičnost kot lani.

Zaradi vsega povedanega načrtujemo manjšo rast dohodka kot v l. 1981. Dohodek za vso železarno naj bi se letos povečal za 18–17,5 odst., primerljivi dohodek (tj. dohodek, povečan za amortizacijo po predpisanih minimalnih stopnjah) pa za 23 do 25 odst. V primeru, da bo tako načrtovani dohodek dosežen, bomo dosegli tudi načrtovano 18-odst. rast osebnih dohodkov na zaposlenega.

Planirani cilji za l. 1982 v primerjavi z dosegjenimi v l. 1981 (indeks 100) so:

proizvodnja jekla v t	102,8
skupna proizvodnja v t	102,7
blagovna proizvodnja v t	97,3
izvoz	
— konvertibilni	120,6
— klinirski	174,6
skupaj	138,1
št. zaposlenih	105,7

Število zaposlenih je povečano zaradi novega tozda v Varvarinu in polne zaposlitve v tozdu armature Muta.

Blagovna proizvodnja je manjša zaradi višje stopnje predelave jekla in zaradi povečanja zalog gredic v valjarni.

Ta načrt bomo dosegli, če bomo izpolnili naslednje pogoje:

• za naše proizvode in za nabavljenje surovine in energijo

morajo biti dosegene cene po ocenah služb v TOZD komerciala

- izboljšati moramo lani dosegeno produktivnost in ekonomicnost poslovanja
- enakomerno moramo izvajati na konvertibilno področje
- znižati moramo vse vrste stroškov in izpolnjevati pogodbene in planske obveznosti.

Delavski sveti tozov in delovnih skupnosti so v prvi polovici februarja obravnavali in sprejeli tako svoje gospodarske načrte kot skupnega za vso železarno. Pri tem so oblikovali naslednje

PRIPOMBE

KOVAČNICA

• Gospodarski načrt za leto 1982 bo izredno težko uresničiti kljub 21% planiranem povišanjem cen, saj se le-te v prvih dveh mesecih še niso povečale. Izredno so narasli stroški predvsem za izobraževanje in varstvo pri delu pa še za nekatere predpisane dajatve.

INDUSTRIJSKI NOŽI

• Opozarjajo na iztrošenost osnovnih sredstev, predvsem strojev, ki delajo za izvoz. Le-te bo treba v najkrajšem času nadomestiti oz. dokupiti nove (Kolb, Göckel, Sielemann).

ARMATURE

Sprejemajo gospodarski načrt in skupni plan delovne organizacije, vendar z naslednjimi pogoji:

- da bodo vsa litina in ostali repromateriali pravočasno dostavljeni
- da jim bomo pomagali prisrbeti deficitarne kadre

• da ne bo prišlo do previljih sprememb assortimenta proizvodnje; če bo do tega prišlo, bo treba ob polletju narediti rebalans plana

• ker je tozd dislociran, menijo, da ni mogoče združevati sredstev investicijskega vzdrževanja v okviru železarne Ravne. Z vodstvom TOZD P II je dogovorjeno, da se združena sredstva po planu za leto 1982 združijo s sredstvi investicijskega vzdrževanja TOZD armature in značajo tako uporabljiva sredstva investicijskega vzdrževanja 1.547,000 din.

ENERGIJA

• Pogojno sprejemajo plan celotnega prihodka in dohodka, ker ne vidijo realnih možnosti za pridobivanje ustreznega prihodka iz prodaje toplote za daljinsko ogrevanje.

• V plan investicijskih naložb za leto 1982 je treba vključiti tudi investicijsko naložbo za izkorisčanje odpadne toplotne (zgorelih dimnih plinov). To leto se naj prične priprava tehnične dokumentacije v maksimalnem obsegu.

STROJNO GRADBENO VZDRŽEVANJE

• Zakaj je v planu za leto 1982 za TOZD SGV predviden nižji dohodek kot v letu 1981?

• TOZD P II naj z vso resnostjo upošteva izgradnjo bodočega objekta za mizarje, tesarie, industrijske zidarje in pleskarje. Načrti so izdelani, ni pa obdelana finančna konstrukcija, pričetek izgradnje pa je preložen. Želijo, da se jim obrazložijo in posredujejo vse manjkajoče karakteristike.

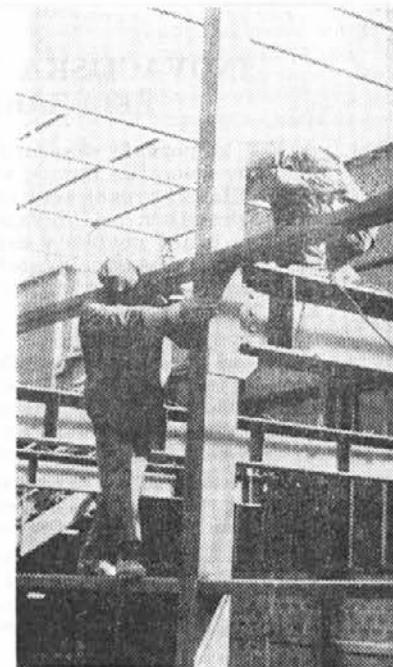
• Računajo, da pisna zagotovitev, ki jo je dal TOZD P II v zvezi z izgradnjo prečne hale v letu 1984, še drži in da je finančna plat že obdelana.

DRUŽBENI STANDARD

• Delavski svet sprejema celotni plan prihodkov in njegovo razporeditev v TOZD družbeni standard s pripombo, da morajo biti v celoti zagotovljeni planirani viri prihodka.

• Ustrezone službe naj preverijo višino prihodka za delo tozda na področju družbene prehrane, ki se financira iz materialnih stroškov.

Odbor za poslovanje pri delavskem svetu DO je iz teh pripomb ugotovil, da ponekod še niso prav dojeli stabilizacijskih namenov. Premalo še iščejo notranje rezerve, zanašajo se na višje cene in na neka nedoločena zagotovila, ki pa jih nihče ne more dati, da bi investicijska izgradnja in nadomestila strojev, in redna dobava med tozdi in zaposlovanje novih delavcev poteka brez zastojev, da bi bila zagotovljena normalna proizvodnja



Montaža

in normalen dohodek. Odbor je zato priporočil delavskemu svetu, naj od vseh tozgov in del. skupnosti zahteva, naj v svojih akcijskih programih zavzamejo čim bolj konkretno ukrepe za doseganje gospodarskega načrta za leto 1982.

Treba pa je najti skupno ustrezone ukrepe, da bi zagotovili normalni dohodek v tozdu energije, to pa pomeni rešiti problem neustreznih cen in neustreznega trošenja toplotne energije.

(Vir: zapisniki sej del. svetov in odbora za poslovanje)

Naša hotenja – naše možnosti v letu 1982

PROIZVESTI 217.500 TON JEKLA

Mnogokrat slišimo: »Želje so eno, možnosti pa drugo.« Pri proizvodnji pa morata biti ta dva pojava čim bliže skupaj. To še posebej velja za TOZD jeklarno kot ustvarjalca na začetku proizvodne verige. Vsi v naši delovni organizaciji in mnogi širom domovine svoje cilje prilagajo našim zmogljivostim in dosegjeni proizvodnji.

Pri oblikovanju načrta proizvodnje za leto 1982 so se močno izpostavile razlike v hotenjih predeloval. TOZD in možnostmi TOZD jeklарne. Tudi vse ostrejši pogoji gospodarjenja in stabilizacijska prizadevanja so narekovali, da smo si zastavili nalogu proizvesti največjo možno količino jekla, to je 217.500 ton.

Ko govorimo o hotenjih, najprej pomislimo na osebne potrebe, nato na družbene potrebe in seveda tudi na potrebe po izboljšanju delovnih pogojev ter razvoju delovnih priprav in tehnologije, kar nam bo zagotovilo dolgoročno konkurenčnost pri prodaji naših izdelkov doma in v svetu.

Leto 1982 za TOZD jeklarno ne bo lahko, zato smo pripravili akcijski program, ki zajema dve bistveni stvari:

— ustreči potrebam drugih in izdelati planirano količino jekla

— zadovoljiti naša lastna hotenja in s premišljenim ter pazljivim delom zagotoviti potreben dohodek.

V akcijskem programu so nasteti pogoji za uresničitev zgoraj navedenega. Nakazane so možne ovire in poti za njihovo odpravo. Posamezniki so zadolženi za nadzor uresničevanja postavljenih ciljev. Poseben poudarek je na racionalni porabi in štednji vseh materialov in energije.

V letošnjem letu so v jeklarni v največjem razmahu dela na modernizaciji. Planirana visoka proizvodnja ob gradbenih in montažnih delih ne bo mogla potekati brez precizne koordinacije, razumevanja in strpnosti. Fizična in duševna obremenitev vseh zaposlenih bo prav gotovo večja kot v preteklosti.

Predvidevamo, da bodo težave z oskrbo surovin in pomožnega

INOVACIJSKA DEJAVNOST DIT ŽELEZARNE RAVNE

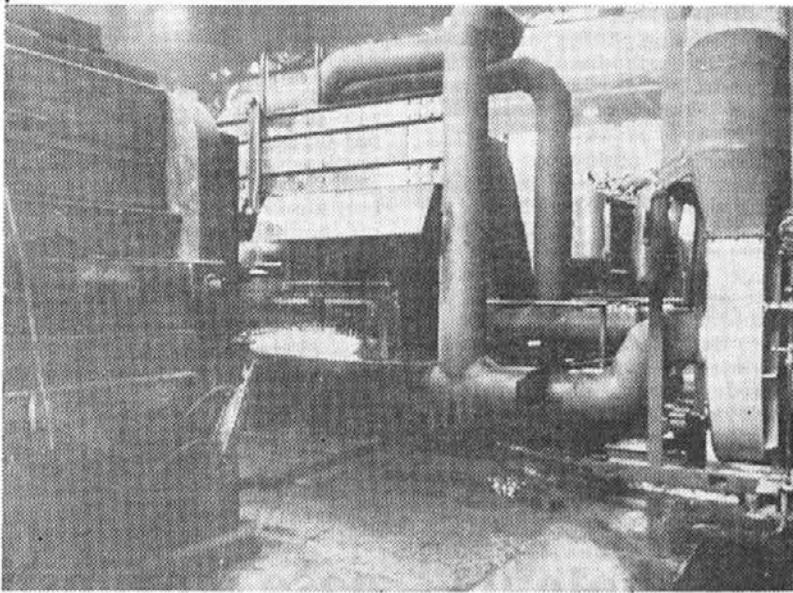
Vsi, ki poznajo dosedanje delo Društva inženirjev in tehnikov železarne Ravne, vedo, da se je društvo uspešno uveljavilo pri organizaciji strokovnih predavanj, strokovnih ekskurzijah, pri prevajanju tujih strokovnih literatur ter itd. Ena izmed novosti v delovanju društva je vključevanje in inovacijsko dejavnost v železarni. V tej smeri je pred kratkim šestim članom društva uspel prvi podvig, ki je bil pozitivno ocenjen.

Že nekaj let so imeli v TOZD vzmetarna velike probleme pri odsesavanju oljnih par na starem kalilnem stroju. Odsesavanje je bilo neučinkovito in je zaradi tega večkrat prišlo do vžiga oljnih par, kar je povzročilo tudi precejšnjo materialno škodo. Še večji problem je bil slab zrak. Delavci so delali v nevzdržnih delovnih razmerah.

Z rekonstrukcijo odsesavanja sta bila rešena oba navedena problema. Poleg tega je rešena tudi kondenzacija oljnih par in čiščenje dimovodov.

Ta začetni uspeh je spodbudil člane društva, da se bodo v prihodnje aktivno odzivali na težave, ki nastopajo bodisi v proizvodnji oziroma tam, kjer lahko našemu delavcu olajšamo delo in delovne pogoje.

M. Lečnik



Prva inovacija DIT: izboljšanje okolja in preprečitev požarov na kalilnih strojih vzmetarne

materijala na domačem trgu zaradi nezadostnih količin, na tistem trgu pa zaradi težav pri pridobivanju deviz. Vsi ostali TOZD v naši delovni organizaciji so tem predvidevanjem posvetili vso pozornost in svoje cilje in naloge naravnalni tako, da do takih težav ne bi smeli priti.

Za dosego naših postavljenih ciljev in zahtevanih nalog bomo morali napraviti največ v jeklarni sami. Vložiti bomo morali več

truda, bolj opredeliti osebno odgovornost, delovno in tehnološko disciplino in predvsem pravilen odnos do dela in družbene imovine. Mislim, da nam potem ne bo treba ob zaključku leta, ko bomo ugotovljali realizacijo letnega plana, iskati vzrokov za slabog gospodarjenje, ali pa se tolaziti z odgovorom: »Hotenja so bila — možnosti ni bilo.«

Vladimir Rac, dipl. inž., ravnatelj TOZD jeklarna

IZVRŠITI GOSPODARSKI NAČRT — PRISPEVATI K STABILIZACIJI — PRIČETI Z MODERNIZACIJO

Pogosto imamo občutek, že na hitro preletimo naslov, da bomo prebirali nekaj, kar smo v zadnjem času že neštetokrat brali in slišali. Dežurne parole pač, z vsemi »morali bi« in »treba je«, prilagojene okolju, v katerem živimo in delujemo.

Povečati vse, kar prinaša kaj dobrega, in zmanjšati vse, kar škodi dobremu poslovanju, skraka, aktivirati notranje rezerve. Ali jih imamo v valjarni še kaj? Prav gotovo so še, bomo rekli, saj, če bi rekli drugače, bi bilo proti ustaljenim pravilom in ne-

kaj se jih vedno še najde. Samo koliko, kakšne in kje so?

Valjarji smo bili glede poslovanja vedno optimisti in v vsej povojni zgodovini smo se samo enkrat zmotili. Bilo je takrat, ko smo izvozili malo preveč. Bila je grenka in draga izkušnja, poguma pa ni vzel, čeprav smo takrat zaključili poslovno leto z izgubo. Izvoz nam je pomagal k dobrim kvaliteti, dobra kvaliteta pa k ustaljenem krogu odjemalcev. Oboje je omogočilo, da v sedanji težki situaciji lahko tako rekoč čez noč povečamo izvoz. Tako lahko rečemo glede naročil in

kvalitete. Kaj pa cene, konkurenčnost? Ne, konkurenčni pa nismo. Z večanjem deleža izvoza v skupini proizvodnji je ostanek dohodka vedno manjši. Da se drugim ne godi nič bolje, je prav slaba tolažba in je niti ne sprejemamo. Z dobrimi izboljšavami v tehnologiji, organizaciji in izdelavi si bomo sicer prizadevali zmanjšati proizvodne stroške, vendar vse kaže, da to ne bo dovolj. Na povečanje proizvodnje letos ne moremo računati že iz preprostega razloga, ker v železarni ni dovolj jekla. Pa tudi, če bi bili ingoti na razpolago, bi jeklo prodali v obliki polfabrikatov — gredic. Kapacitete peči, srednje in lahke valjarne, termične obdelave in adjustaže so s količinami po planu v celoti zasedene. Če z večjimi količinami ne gre, je treba poizkusiti z boljšim assortimentom, bi bil logičen zaključek. Tudi tu naletimo na ne-premostljive ovire. Za boljši assortiment bi rabili več visoko legiranih jekel, toda dokler v jeklarni modernizacija ni končana, tudi več visoko legiranih jekel ni moč dobiti. Manjkajo pa tudi naprave v valjarni. Lansko leto smo še dobro zaključili, predvsem na račun zmanjšanja zaloga. Te rezerve letos ni več, vendar verjamemo, da bomo dosegli načrtovano proizvodnjo, razen prodaje gredic, ker je že v prvih dveh mesecih dojava ingotov premajhna. Vse pa kaže, da bosta samo planirana proizvodnja in planirani izvoz premalo za dober poslovni rezultat, mogoče pa celo premalo za preživetje. Pri tem mislim predvsem na pokrivanje uvoza z izvozom, kajti če tega ni, ni surovin itd. Zato si v valjarni moreno želimo, da bi bila čim prej zaključena modernizacija v jeklarni, kar naj bi dalo več in boljšega jekla tudi v valjarni. In

ker vse kaže, da bo do tega prej ali slej prišlo, menimo, da je skrajni čas, da se prične tudi modernizacija v valjarni.

Danes nihče več ne reče, da gre v »novo valjarno«, saj tudi ni več nova. Marsikdo se tudi ne spomni več stare valjarne ob Meži. Generacija, ki je gradila novo valjarno, počasi odhaja v pokoj. Nova valjarna pa nikoli ni bila gotova. Tudi takrat je manjkal denarja, tako kot danes. Predvidena je bila za proizvodnjo 50.000 ton, lani pa smo izdelali 103.000 ton profilov. Delovni pogoji so veliko boljši, kot so bili v starosti valjarni, toda v primerjavi z modernimi obrati je razlika skoraj enaka. Gradnji povsem nove valjarse smo se spričo restrikcij pri investicijah odpovedali. Smatramo pa za nujnost, da se obstoječi valjarna adaptira. Pri tem hočemo z večjo stopnjo mehanizacij in avtomatizacije dosegči boljši delovne pogoje, kapacitete povečati toliko, da bodo usklajene s proizvodnjo jeklarne, v assortimentu pa mora biti veliko več orodnih in drugih specialnih jekel. Povečati se mora proizvodnja luhkih profilov — žice, da bo tudi jekloplek imel pogoje za razvoj. Investicijski program je bil narejen in ker je med tem zastavljen, je tudi že renoviran. Izračuni kažejo visoko rentabilnost. Tudi izvozno usmerjen je. Nove pa bodo kurili z zemeljskim plinom, kar je ugodnejše glede tehnologije okolja in deviz. Predvsem pa se povečala produktivnost in konkurenčnost. Začetek smo predvideli v letošnjem letu. Ker pa doživljamo vsak dan nove ovire na tem področju, je naša največja želja, da bi do tega v resnici prislo.

Sead Karadža, dipl. inž., ravnatelj TOZD valjarna

ODKRITA MEDSEBOJNA OCENA

Komisije za gospodarjenje v tozdih in delovnih skupnostih so v drugi polovici januarja obravnavale poročila o delu tozov spremljajočih in skupnih dejavnosti ter delovnih skupnosti, ocenile njihovo uspešnost in oblikovalne naslednje pripombe na njihovo delo:

JEKLARNA

TOZD SGV bi se moral v letu 1981 bolj poglobiti v rekonstrukcijo 7. peči; vse preveč je bilo zastojev po rekonstrukciji in lomov elektrod.

TOZD transport bi moral večjo pozornost posvetiti organizaciji dela. Zaradi neelastične organizacije prometa imajo velike težave z odvozom in dovozom raznih materialov.

TOZD komerciala ne naredi dovolj za pravočasno preskrbo z dovolj kakovostnimi materiali, zato z delom tozda niso zadovoljni. Preveč pogosto dobivajo odgovore, da so lahko srečni, da to in ono dobijo, pa čeprav je to zelo slab material.

Delovna skupnost za kadre in splošne zadeve — socialni delavci se morajo angažirati skupaj z zdravnikami ter v delovni organizaciji poiskati možno delovno mesto, na katerega bi lahko zaposlili delavca z zmanjšano delo zmožnostjo. Ocene zdravniškega konzilia so presplošne. Premalo je narenjeno za zaposlovanje delovnih inva-

lidov v druge tozde in delovne skupnosti, saj morajo skoraj za vse najti zaposlitev v svojem tozdu. Večkrat se streujejo s problemom, da delavcev ni moreno sprejeti, ker ni prostora v samem domu.

TOZD družbeni standard prepošteje probleme v samskem domu, katerem živijo tudi delavci, ki niso več zaposleni v železarni. Menijo, da bi večje povezavo z delovno skupnostjo za kadre in splošne zadeve to problematiko hitreje reševali.

JEKLOLIVARNA

TOZD SGV je po kriznem obdobju v prvem polletju s kadrovskimi spremembami in izboljševanjem storitev občutno izboljšal kvaliteto svojega dela in na tak način uspešno opravil svoje naloge ne samo na področju tekočega vzdrževanja, temveč tudi tam, kjer je prihajalo do težjih okvar na strojih in napravah, ki bi lahko, če ne SGV izvedel hitre in učinkovite intervencije, povzročile večje zastoje proizvodnji.

TOZD komerciala — posebno uspešno je delovala nabavna služba, ki je kljub velikim težavam uspelo z velikimi naporji nabaviti večino potrebnih surovin ter je tako omogočila varni, da v preteklih 6 mesecih imela resnejših zastojev v proizvodnji.

TOZD družbeni standard je uspešno opravljal svoje naloge na področju kulture in telesne kulture, niso pa zadovoljni s kakovostjo njihovega dela pri organizaciji družbenih prehran. Ne slabša se samo kakovost hrane, delavci so nezadovoljni tudi zaradi pretirano naraščajočih cen, slabe organizacije pri delitvi hrane, slabih higieničkih razmer itd. O tej problematiki je bilo izrečeno več kritik tudi na sejah organov samoupravljanja.

Delovna skupnost za cadre in splošne zadeve — v okviru možnosti je uspešno izvršila svoje naloge, čeprav ni bil v celoti rešen problem delovne sile in invalidnosti. To naložno bomo morali v bodočem s skupnimi močmi reševati hitreje in z večjo učinkovitostjo.

TOZD RPT — na področju krmljenja svetovanja in prodaje je TOZD opravljal svoje naloge solidno in kvalitetno, razmeroma uspešno je bilo tudi delo na razvoju liverskih materialov. Ne strinjajo pa se s trditvijo, navedeno v letnem poročilu TOZD RPT z dne 4. 1. 1982, da so razviti in tehnološko osvojeni nekateri proizvodi za TOZD armature. Do danes še niso razviti in tehnološko osvojeni ravnici, čistilci, nesnage in krogelni ventilji. Niti za enega od teh proizvodov še nimajo dokončne potrditve o pravilnosti konstrukcijskih rešitev ter pravilnosti vseh tehnoloških parametrov. Livarna bo zaradi kasnitve razvoja in osvajanja imela zato velike težave pri rednih dobavah litine TOZD armature.

KOVAČNICA

TOZD RPT — izredno dobro sodelovanje in opravljanje nalog, predvsem službe MR na področju osvajanja tehnologije v avtomat. kovačnici.

Delovna skupnost za cadre in splošne zadeve — nedosledno in ne dovolj strokovno delo službe za sistem OD, službe za VPD in VO in socialne službe.

JEKLOVLEK

TOZD RPT — mora zagotoviti boljše usklajevanje planiranih proizvodnih programov med tozdi osnovnih dejavnosti.

TOZD komerciala — ob upoštevanju razmer v minulem letu na notranjem in zunanjem trgu so z delom tege tozda več kot zadovoljni.

TOZD družbeni standard je zadovoljivo opravljal zastavljene naloge, vendar je še vedno občasno negodovanje na račun družbenih prehran. Potrebno bo razmisiliti o malici v lastni režiji.

KALILNICA

TOZD SGV — v planu investicijskega vzdrževanja za leto 1981 so imeli planirano (skupaj za SGV) popravilo vseh vrat na globinskih pečeh, da

bi na ta način prihranili energijo, vendar so vzdrževalci realizirali plan samo na eni peči. Planiran remont kalilnega žerjava se je zavlekpel za dober mesec zaradi neustrezne priprave pravila, medtem ko je TOZD ETS pravilo pravočasno pripravila. Pozitivno izstopa skupina, ki vzdržuje stroje za plamensko kaljenje, katere delavci so z inovacijami uspeli znižati stroške vzdrževanja in tuje rezervne dele nadomestiti z domaćimi.

Delovna skupnost za cadre in splošne zadeve — ker TOZD kalilnica zaposluje najvišji odstotek invalidov v železarni, so pričakovali, da bo služba za VPD in VO imela aktivnejši odnos do te problematike. Žal ugotovljajo, da služba dela ravno obratno, tj. da jih v njihovih prizadevanjih celo ovira (tipičen primer: v razpravah o uporabi sredstev davčnih olajšav, so njihov predlog popolnoma obšli). Služba ni realizirala nič iz dogovora o začetku izvajanja meritev fizične obremenjenosti in okolja. Njihove preventivne dejavnosti ni čutiti. V tozdu se oglašajo po morebitni nesreči, ko pridejo po zapisnik (če slučajno tega ne uredijo kar po telefonu). Povečanja števila zaposlenih v tej službi ni čutiti pri njihovem delu, rekli bi lahko celo, da je ob povečanju števila zaposlenih aktivnost padla.

Da ne bi negativna ocena tej službi vplivala na oceno celotne delovne skupnosti, omenjajo, da so z drugimi službami v tozdu RPT ugotovili potrebe delom socialnih delavcev ter službe za sistem OD, katerih aktivnost je celo v porastu.

ORODJARNA

TOZD RPT — potrebe naših tozdrov osnovnih dejavnosti se z vsakim dnem večajo, orodjarna pa v svojem razvoju zaostaja za potrebami. Zaradi tega je nujno v TOZD RPT izdelati projekt, ki bo upošteval tako lastne potrebe kot možnosti prodaje na domačem in tujem trgu. Prav tako še vedno vztrajajo na svojem stališču, da je treba rešiti problem konstrukcije orodij ter združiti vse cadre, ki se že danes na tak ali drugačen način ukvarjajo s konstrukcijo orodij in pravrov.

TOZD komerciala — brez ustreznih komercialnih in razvojnih naporov bodo sami zelo težko (oz. sploh ne) prešli od manj zahtevne proizvodnje na bolj zahtevno. Opozarjajo na vse večje potrebe domačih tozdrov, saj nekateri načrtujejo večja osvajanja, delavci tozda orodjarna pa nimajo v popolnosti teh informacij, zato želijo, da se TOZD komerciala bolj vključi ter skupaj s službami v TOZD RPT ugotovi potrebe in temu ustrezno sprejema druga naročila.

TOZD družbeni standard — ugotavljajo, da posamezni rekreatorji med počitniškim letovanjem v Portorožu ne

delajo oz. si ne prizadevajo opravljati delo, ki jim je naloženo.

STROJI IN DELI

TOZD energija — z oskrbo z energijo so zadovoljni, pogrešajo pa program za zmanjšanje izgub pri ogrevanju delovnih prostorov (izolacija, sinhronizacija ogrevanja z delovnim procesom).

TOZD ETS — z elektro vzdrževanjem so zadovoljni, podobno kot pri strojogradnji pa se pojavljajo stalne zamude pri izdelavi navodil za upravljanje in vzdrževanje stiskalnic za elektrico del.

TOZD SGV — na sprotno vzdrževanje nimajo pripombe, opozarjajo pa na močno zanemarjeno vzdrževanje stavb (strehe, okna).

TOZD transport — zadovoljni so s transportnimi uslugami, pogrešajo pa boljše sodelovanje pri vzdrževanju njihovih vozil.

TOZD PII — menijo, da bi moral biti projekt valjev že usklajen z novimi ukrepi, prav tako niso zadovoljni z gradnjijo in predajo vmesnega skladista v uporabo.

TOZD RPT — ni rešila problema kapacitet konstrukcijskega biroja za program strojogradnje. Pri novih tipih stiskalnic so se pojavile napake v tehnični dokumentaciji. Menijo, da je tozdu tudi sodogovoren za prenizek nivo cen obdelanih ulitkov. Pri osvajajuju nove proizvodnje niso doseženi zadovoljivi rezultati, predvsem pri opremi za kovačnice, naftno industrijo, mehanizacijo stiskalnic itd. Tudi pri prehodu na skupni prihodek z Metalno je bilo premalo storjenega.

TOZD komerciala — ker je vsa strojogradnja za leto 1982 praktično prodana na klirinško področje po nizkih cenah, tozdu preti izguba v poslovanju. Za konvertibilno področje je pridobljenih le malo naročil. Pri litini ni bila dosežena normalna rast cen niti svetovana preusmeritev proizvodnje. Skupni prihodek z Metalno ni izveden.

TOZD kontrola kakovosti — kontrola v montaži ni uvedena. Končna kontrola z enoizmenskim delom pa večkrat povzroča ozka grla pri transportnih sredstvih. Reklamacije na kvalitetno naših kupcev so redke, kar kaže kvalitetno delo kontrole.

TOZD družbeni standard — še vedno so pripombe na kvaliteto družbenih prehran.

Delovna skupnost za gospodarjenje — ni učinkov pri prepričevalni pomoči računalnika pri vodenju proizvodnega procesa, premalo je storjenega za uveljavitev skupnega prihodka z Metalno.

Delovna skupnost za cadre in splošne zadeve — pogrešajo učinkovitejše delo službe za VPD in VO, kasnije pa tudi priprave na usmerjeno izobraževanje. Nedoslednosti pri realizaciji sklepov komisije za cadre (zapisnike pošiljajo tudi na tri kraje, ker delo v službah delovne skupnosti ni koordinirano).

INDUSTRIJSKI NOŽI

Niso zadovoljni z delom tozdrov ETS in SGV pri vzdrževanju strojev oz. odpravi nastalih napak v popoldanskih nočnih izmenih.

PNEVMATIČNI STROJI

TOZD komerciala — v celoti bi bilo treba začeti z obdelavo tržišča za prodajo njihovega blaga na konvertibilno, klirinško in tržišče tretjega sveta. V proizvodnji se soočajo predvsem s problemi nabave različnega materiala iz centralnega skladišča, ki se dobavlja še po večkratni uragnici, zaradi tega pa prihaja do določenega iz-

pada proizvodnje. Po sprejetem proizvodnem programu bi morali v januarju začeti z redno proizvodnjo monoblok svedrov, vendar je še vedno odprto vprašanje dobave vtotlosvedrnega jekla.

Delovna skupnost za cadre in splošne zadeve — večja povezava bi morala biti na področju dopolnilnega izobraževanja delavcev v neposredni proizvodnji. V procesu usmerjenega izobraževanja se je treba bolj učinkovito lotiti enotnih programov in usmeritev mentorjev za njihova dela. Dosledno je treba pregledati zapisnike samoupravnih organov ter upoštevati sklepe, ki so naslovljeni na različne strokovne službe.

ARMATURE MUTA

TOZD ETS — moral bi storiti vse za zagotovitev delov za sprotno vzdrževanje, da ne bi prihajalo do nepotrebnih zastojev.

TOZD PII — čimprej je treba dokončati vso investicijsko izgradnjo, rešiti problem ogrevanja in odpraševanja v brusilnici ter druge pomanjkljivosti, ki jih je zahteval republiški inšpektor.

TOZD RPT — pri razvijanju in izdelavi dokumentacije večkrat nastopajo težave, zato priporočajo tesnejše sodelovanje s konstrukcijskim oddelkom, tehnologi jeklolivarne in pripravo dela TOZD armature.

TOZD komerciala — čimprej naj zaključi nadaljnja naročila za ZSSR in zahodno tržišče, saj je v nasprotnem primeru zaskrbljujoča realizacija za drugi kvartal in naprej. Zaradi zakasnitev naročil ne bodo mogli pravočasno zagotoviti ustrezne vložke. Nepravočasna dobava repromateriala je imela za posledico zastoje v proizvodnji.

TOZD kontrola kakovosti — potrebno bo urediti vse za plačila stroškov pri obdelavi litine, nastalih zaradi liverskih napak, ki se pojavljajo še pri mehanski obdelavi.

Dogaja se, da sprejme TOZD armatur litino, ki v jeklolivarne predtem ni ustrezno kontrolirana.

Delovna skupnost za cadre — niso najbolj zadovoljni z delom službe za varstvo pri delu, prav tako pa se tudi pričojujejo, da nekatera gradiva za organe samoupravljanja včasih prispejo pozno.

TOZD ENERGIJA

TOZD PII — kritično ocenjujejo predvsem projektantska dela IBE na podaljšku kotlarne, zaradi katerih je, predvsem na področju financiranja, prišlo do neugodnih situacij zaradi obsežnih dodatnih del, ki jih projekti niso zajemali in zaradi tega celo začasne uradne prekinitev del. V zvezi s celotno investicijsko izgradnjo v DO pa je, predvsem na področju energetike, prišlo do neposrednejšega sodelovanja ob teh tozdrov.

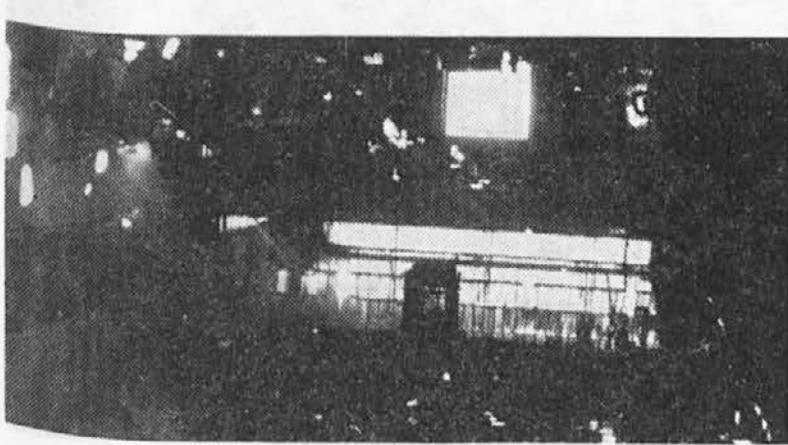
TOZ komerciala — problematična je bila predvsem nabava lahkega kuričnega olja.

Delovna skupnost za računovodstvo — delo delovne skupnosti je v mejah nalog zadovoljivo, za ažurnejše zasledovanje stroškov in pravočasnejše ukrepanje pa bi bilo treba zagotoviti hitrejši pretok informacij.

Delovna skupnost za cadre in splošne zadeve — z vsemi službami v delovni skupnosti so dobro sodelovali, kljub temu pa menijo, da postopek za uveljavljanje beneficirane delovne dobe za dela in naloge pri plinskih generatorjih, ki so bila ukinjena 31. 5. 1974, traja predolgo.

TOZ STROJNO GRADBENO VZDRŽEVANJE

TOZD komerciala — pričakovali so boljše in hitrejše povratno informira-



Jeklarske svetlice

nje o manjkajočih izdelkih na tržišču, saj bi tako lahko sami pravočasno učrepali, določene zadeve improvizirali oz. delno spremenili ter tako napravo usposobili za obratovanje.

TOZD PII — še vedno se dogaja, da v PII ni, ob postavljanju novih strojev, ustrezne dokumentacije oz. le-ta prihaja z zamudo in nekompletna, kar pa je ovira pri doseganju predvidenih rokov.

Mnenja so, da bi morali tozdi spremljajočih in skupnih dejavnosti prav tako ocenjevati tozde osnovnih dejavnosti, ker tudi tozdi osnovnih dejavnosti opravljajo usluge vzdrževanja z dobavo vložnega materiala za rezervne dele in mehansko obdelavo. O razširjenem malomarnem odnosu upo-

rabnikov sredstev za delo, tj. strojev, njihovem čiščenju, mazanju in splošni negi pa bi lahko veliko povedali.

TOZD DRUŽBENI STANDARD

V bodoče je treba sproti in dosledno vzdrževati vse objekte in priprave (tepelnji stroj, jedilnice, samske domove, vlečnice, kuhinjo rezal. orodja, DTK, počitniški dom v Portorožu), saj je vzdrževanje teh objektov in naprav prav tako pomembno kot vzdrževanje drugih objektov in naprav v železarni Ravne.

Tozdu PII priporočajo, da se kadrovsko okrepi, predvsem za kontrolo investicijskih del.

Referent za samoupravo
Slavko Rosc

Iz dela sindikata

Izhodišče za razpravo 21. 1. 1982 je bilo poročilo strokovnega teama, ki je obdelal problematiko neuspele proizvodnje v Železarni Ravne, prizadevanja za izboljšanje in program aktivnosti za naslednje srednjeročno obdobje. Po podrobni obravnavi je IO konference sprejel naslednje

ZAHTEVE PO DODATNIH ANALIZAH S KONKRETNIMI NOSILCI IN ROKI ZA OBDELAVO

1. Vpliv sistema nagrajevanja po delu na kakovost dela s poudarkom na merilu individualne učinkovitosti za kakovost

Izdelo: delovna skupnost KSZ — služba za sistem OD

Rok: do 30. aprila 1982

2. Gibanje neuspele proizvodnje v preteklem srednjeročnem obdobju (od 1976. do 1980. leta)

Izdelo: TOZD kontrola kakovosti

Rok: do 30. aprila 1982

3. Rang kakovosti dela železarne Ravne v primerjavi z delovnimi organizacijami v SOZD SZ, SRS in širše.

Izdelo: TOZD kontrola kakovosti

Rok: do 30. aprila 1982

4. Investicijska vlaganja v smislu povečanja kakovosti dela v preteklem srednjeročnem obdobju (od 1976. do 1980. leta).

Izdelo: TOZD PII

Rok: do 30. aprila 1982

5. Investicijska vlaganja v smislu povečanja kakovosti dela za srednjeročno obdobje 1981. do 1985. leta.

Rok: do 30. aprila 1982

Izdelo: TOZD PII

6. Neizvajanje tehnoloških predpisov (86 % neuspele proizvodnje nastane zaradi neizpolnjevanja tehnoloških predpisov in se zato postavlja vprašanje, koliko je bilo doslej uveljavljenih odškodninskih zahtevkov iz naslova neizpolnjevanja tehnoloških predpisov)

Izdelo: delovna skupnost KSZ pravna služba

Rok: do 30. aprila 1982

7. Možnosti ustanovitve oddelka za standardizacijo neuspele proizvodnje proizvodnje in obstoječa organiziranost kontrole v železarni Ravne.

Izdelo: delovna skupnost za gospodarjenje (oddelok za organizacijo)

Rok: do 30. aprila 1982

8. Rast izkazane opredeljene neuspele proizvodnje v primerjavi z neopredeljeno neuspele proizvodnjo za preteklo srednjeročno obdobje (1976—1980).

Izdelo: TOZD kontrola kakovosti

Rok: do 30. aprila 1982

9. Analiza višine reklamacij za posamezne TOZD po trgih (izvozna naročila, domači trg, interna) za preteklo srednjeročno obdobje 1976—1980.

Izdelo: TOZD kontrola kakovosti

Rok: do 30. aprila 1982

Za dosledno vsebinsko in terminsko izvedbo nalog, ki izhajajo iz zahtevkov po analizah, je neposredno odgovoren PO železarne Ravne.

UGOTOVITVE IN STALIŠČA

1. IO konference vztraja na stališču, da moramo v skladu s poglavitnimi nalogami nadaljnjega materialnega ali socialnega razvoja in programa ekonomske stabilizacije prilagoditi vse aktivnosti doslednemu uresničevanju le-teh. V ta namen je treba v vseh sredinah izdelati akcijske programe, ki morajo temeljiti na realnih osnovah in v nadaljevanju dosledno spremljati realizacijo dosežkov v primerjavi s programiranimi cilji.

Neposredne naloge v uresničevanju ekonomske stabilizacije nas zavezujejo za povečanje proizvodnje, povečanje izvoza, dvig produktivnosti, izboljšanje kakovosti dela, usklajevanje vseh oblik končne porabe z realno razpoložljivimi sredstvi, varčevanje na vseh ravnih in povečanje dohodka na teh podlagah.

2. IO konference meni, da smo doslej posvečali premalo pozornosti vlaganjem v investicije, ki bi zagotavljale višje kakovostne učinke. Menimo, da bi morali v skladu z razvojem tehnike in znanosti bolj razvijati tudi področje tehnične kontrole.

3. IO konference ugotavlja, da se pravilnik o pavšalni odškodnini v praksi ne izvaja v celoti. Tu je mišljeno predvsem uveljavljanje odškodninskih zahtevkov zaradi neizpolnjevanja tehnoloških predpisov.

4. IO konference meni, da moramo v skladu s planiranim aktivnostmi izboljšati tudi sistem informiranja o kakovosti dela, ga poenostaviti, poenotiti ter na teh področjih približati izkazovane neuspehe proizvodnje do posameznika. S takšnimi izhodišči bomo lahko zagotovili dejansko vrednotenje individualne učinkovitosti za kakovost v skladu z dejanskim izboljšanjem oz. upadanjem kakovosti dela posameznika oz. skupine, oddelka itd.

V ta namen bi bilo potrebno čimprej formirati oddelek za standardizacijo kakovosti dela.

5. IO konference ugotavlja, da moramo čimprej preiti na izkazovanje kolичine raznih dodelav in popravil, ker so tudi te eden od pomembnih elementov za določanje realnih cen naših proizvodov in s tem realnega izkazovanja poslovne uspešnosti posamezne TOZD oz. organizacijsko, ekonomsko zaključeno celoto.

6. Veliko več kot doslej je treba storiti tudi pri analiziranju neuspele proizvodnje (izmeta) v reprodukcijski verigi (od TOZD jeklarne do finalista), saj ni vseeno, če izmet ugotovimo pri finalistu, kot mesto nastanka pa lociramo npr. jeklarno. Vse to nam povzroča veliko višje transportne stroške in povečuje izdelavne stroške.

Učenci na proizvodnem delu

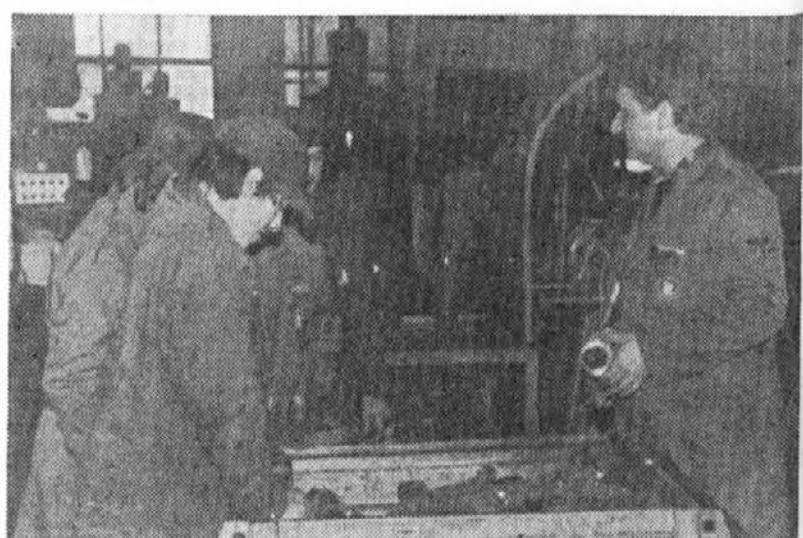
Medtem ko je preteklo šolsko leto 150 učencev naravoslovne matematične in pedagoške usmeritve usmerjenega izobraževanja zadovoljivo opravilo proizvodno delo v delovnih organizacijah koroške krajine (v železarni Ravne jih je bilo 42), je srednja šola tehnično-naravoslovne in pedagoške usmeritve Ravne že pred časom naredila raspored učencev za proizvodno delo za drugo polletje šolskega leta 1981/82.

Tako se bo od prve polovice februarja do konca maja s proizvodnim delom v nekaterih tozidih ravenske železarne seznanilo okrog 200 učencev usmerjenega izobraževanja. V desetih dneh, kolikor trajala proizvodno delo, bodo učenci prvih letnikov neposredno vključeni v tehnološki proces pridobivanja in predelave ravenskih kvalitetnih jekel. Kako so se novi mladi »ravenski železarji« vključili v delovno okolje, nam je v TOZD pnevmatični stroji povedala učenka Simona Peruzzi iz Mežice.

»Osnovno šolo sem obiskovala v Mežici in jo končala z dobrim uspehom. Že na osnovni šoli so učence osmih razredov seznanili, da bo letosnje usmerjeno izobraževanje nekoliko bolje organizirano in da bo imelo več učnih predmetov. Medtem ko so lani imeli učenci usmerjenega izobraževanja nekaj mesecev proizvodnega dela, ga bomo letos imeli samo deset dni. Mislim, da je to mnogo premal, saj smo v tem času le bežno spoznali proizvodnjo pnevmatičnih strojev. Kljub temu pa smo v dnevih, ki smo jih preživel med ravenskimi železarji, mnogo izvedeli in se tudi naučili. Predvsem pa smo spoznali njihovo težko in zahtevno delo ter da so dobri delavci in prijatelji,« je razložila Simona Peruzzi.

V TOZD stroji in deli, kjer so na proizvodnem delu bili fantje, so učencem po enodnevni seminarju dali delati tudi nekatera ključavnica opravila.

(Nadaljevanje na 15. strani)



Spoznavanje našega dela

glasilo mladih delavcev železarne ravne

mladi fužinar

priloga informativnega fužinarja

Leto IX

Ravne na Koroškem, 15. marca 1982

Št. 3



»Mladi fužinar« izhaja kot mesečna priloga Informativnega fužinarja. Uredniški odbor: Peter Metulj, Irma Fajmut, Barbara Sušnik, Marjana Kjorpenčev in Silvo Jaš, ki odgovarja tudi za vsebino »Mladega fužinarja«



OB DNEVU BRIGADIRJEV

Mladinsko prostovoljno delo

PRIPRAVE. Na področju mladinskega prostovoljnega dela smo v preteklem obdobju dosegli pomembne rezultate, ki so potrdili pomembnost tovrstnega angažiranja mlade generacije. MDA v vseh oblikah organiziranja predstavljajo in dokazujo pripravljenost mlade generacije, da na prostovoljni osnovi pomaga graditi in utrjevati materialne osnove samoupravljanja. Republiške in zvezne MDA so se utrdile kot pomemben prispevek mladih pri pospeševanju razvoja manj razvitih področij naše ožje in širše domovine. Ob tem pa bomo morali še nadalje razvijati lokalne mladinske delovne akcije, »za katere pa ugotavljamo, da nismo vsega storili, da bi jih vnesli v planske dokumente, da še vedno delamo, ker pač delamo, in to predvsem premalo načrtno in usklajeno«.

Se zavedamo, da lahko s prostovoljnim delom mladih in starejših generacij realiziramo marsikateri prepotrebeni objekt, komunalno infrastrukturo ter družbeni standard, in to z minimalnimi sredstvi. Družbeno dogovarjanje in sporazumevanje je tudi na tem področju neobhodno potrebno in nujno. Vendar pa se moramo v vseh sredinah boriti proti formalno sklenjenim dogovorom, saj takšen način spravlja v nevarnost mladinsko prostovoljno delo, množično udeležbo in pripravljenost mladih pa tudi starejših delati na tem področju.

KAKO POTEKAJO PRIPRAVE NA LETOŠNJE MDA

V marcu se bomo dokončno dogovorili z najgovornejšimi v KS, katere akcije bomo izvedli v občinskem ter krajevnem obsegu. Za občinske akcije planiramo izgradnjo vodovoda, izkop jarkov za električno omrežje in PTT napeljavo, izgradnjo avtobusnih postajališč... Množičnejše pa bodo akcije, ki jih pripravljajo posamezne OO ZSMS (zbiranje odpadnega materiala, pogozdovanje, urejanje zelenic, otroških in drugih igrišč...). S temi akcijami bi se mladinsko prostovoljno delo še bolj populariziralo, OO ZSM pa bi si na takšen način zagotavljala sredstva za svojo dejavnost.

V januarju letos smo dokončno uskladili in sprejeli program za letošnje MDA, hkrati pa smo se tudi dogovorili, na katerih akcijah bodo sodelovale brigade iz posameznih OK ZSMS. Že nekaj časa potekajo evidentiranja mladincev-brigadirjev in priprave na MDA po vseh osnovnih šolah v občini in srednjih v regiji. Program razgovorov in predavanj zaključujemo v aprilu. Maja in junija sledijo konference brigadirjev in formiranje 1. in 2. MDB »Prežihov Voranc« ter priprave brigadirjev tako teoretične kot praktične. V tem obdobju bodo delovni razgovori z OK ZSM pobratenih občin o formiranju bratske MDB, v katero kadruje vsaka OK ZSM štiri brigadirje. O formiranju MDB »Norbert Veber« pa se dogovarjajo tudi mlađi železarji Jugoslavije.

KAM GREMO NA AKCIJE IN KAJ BOMO DELALI NA NJIH

S 1. MDB »Prežihov Voranc« Ravne na Koroškem, v kateri bo 40 do 45 brigadirjev, se bomo udeležili republiške delovne akcije BRKINI v 1. izmeni od 5. do 26. julija.

Z 2. MDB »Prežihov Voranc« pa se bomo predvidoma udeležili zvezne MDA v Hrvatski v drugi izmeni od 5. do 31. julija 1982. Predlagali smo Jasenovac ali Savo '82. O tem, kam gredo brigadirji MDB »Bratstvo« in »Norbert Veber«, pa še ne vemo.

KDO SE LAHKO PRIJAVI NA MDA, KOMU IN KDAJ

Vsi mladinci in mlininke, ki imajo interes in željo udeležiti se katere od akcij, se prijavijo pri svojem predsedniku OO ZSM ali pa se zglasijo na OK ZSMS Ravne, Trg svobode 22 (nasproti postaje mlinice). Rok za prijavo je 30. APRIL 1982. Izpolnjevati pa morate nekatere kriterije, kot so: primeren odnos do sistema socialističnega samoupravljanja, do dela, odnos do delovnih ljudi, občanov ter svojih vrstnikov na delovnem mestu, KS, šoli, OZD ter da ste družbenopolitično aktivni. Vaša naloga v tej fazi je, da se prijavite, in to pravočasno. Odsotnost urejuje komisija za

kadre oz. odsotnost pri OK ZSMS Ravne skupaj z vodstvom vaše mlininske organizacije. Prepričani pa smo, da pri urejanju odsotnosti z dela in pouka za mladince, ki ustrezano prej navedenim kriterijem, ne bo posebnih težav. V celoti zaupamo vsem delovnim ljudem in občanom, da bodo znali podpreti naša prizadevanja in omogočili udeležbo svojemu sodelavcu, učencu ali otroku na eni od letošnjih MDA, hkrati s tem pa tudi pomagati pri dvigu standarda na manj razvited področjih.

ZA KONEC PA ŠE TOLE

Z organiziranjem MDA uresničujemo dva med seboj enakovredna smotra. Prvega, družbenopolitičnega, uveljavljamo z razvijanjem vrednot samoupravljanja. To so tovarištvo, bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti, solidarnost, kolektivni duh in podobno. Ohranja mo revolucionarne tradicije naših staršev.

Družbeno-ekonomski smoter smo opredelili s podpisom družbenega dogovora o pospeševanju regionalnega razvoja v SR Sloveniji za obdobje 1981—85. S tem smo se obvezali, da bomo sodelovali pri gradnji cest, vodovodov, električnega in poštnega omrežja, gradnji šol, vrtcev, dijaških in študentskih domov ter gradnji komunalnih objektov. Izvajanje teh obveznosti pomeni neposredni prispevek mladine k hitrejšemu gospodarskemu in družbenemu razvoju manj razvited območij naše ožje domovine.

Miroslav Garb

O zveznih in republiških delovnih akcijah v Sloveniji

Zvezne MDA MDA POSOČJE '82

Akcija bo potekala v treh izmenah po 28 dni od 5. 6.—19. 8. 1982. Sodelovalo bo 15 mlininskih delovnih brigad s 650 brigadirji. Program obsega dela pri izgradnji in rekonstrukciji cestnega in vodovodnega omrežja, urejanje hidournikov ter napeljavo elektro in telefonskega omrežja. Poleg tega bodo brigadirji delali tudi na revitalizaciji visokogorskih planin-pašnikov.

MDA KOZJANSKO '82

Akcija bo trajala od 5. 6. do 19. 8. 1982. Sodelovalo bo 15 mlininskih delovnih brigad s 650 brigadirji. Prvo brigadirsko naselje bo v stari osnovni šoli in montažnih objektih v Bistrici ob Sotli, drugo pa v osnovni šoli v Sentvidu pri Planini. Brigadirji bodo delali pri rekonstrukciji in popravilu cestnega ter vodovodnega omrežja ter urejanju kanalizacije v Bistrici ob Sotli kakor tudi spominskega parka Kumrovec-Trebča.

MDA SUHA KRAJINA '82

Akcija bo potekala v treh izmenah po 28 dni od 6. 6. do 29. 8. 1982. Program del obsega rekonstrukcijo in izgradnjo vodovodnega ter cestnega omrežja. Brigadirji pa bodo opravljali tudi agromelioracijo na področju štirih občin (Novo mesto, Grosuplje, Trebnje in Kočevje).

MDA SLOVENSKE GORICE '82

Brigadirsko naselje bo v Dornavi pri Ptuju v osnovni šoli. Sodelovalo bo 11 MDB s 440

brigadirji. Akcija bo trajala v treh izmenah po 28 dni od 6. 6. do 29. 8. 1982. Brigadirji bodo delali pri izgradnji vodovoda in črpališča v občini Ptuj in Lenart.

MDA ISTRA '82

Ta akcija letos prvič poteka v zveznem merilu. Brigadirsko naselje bo v Vanganelu — šest kilometrov oddaljeni vasi od Kopra v zadružnem domu ter postavljenih montažnih objektih. Brigadirji bodo delali pri izgradnji višinskega vodovoda.

MDA GORIČKO '82

Naselje MDA bo v osnovni šoli v Gornjih Petrovcih. Program del zajema dela pri rekonstrukciji cest.

MDA BELA KRAJINA '82

Na akciji bo v treh izmenah sodelovalo 9 MDB s skupaj 320 brigadirji. Brigadirsko naselje bo v dijaškem domu v Črnomlju.

MDA KOBANSKO '82

Brigadirsko naselje bo v osnovni šoli na Remšniku. Na akciji bo sodelovalo 6 MDB z 240 brigadirji. Dela bodo potekala pri melioraciji kmetijskih zemljišč kakor tudi pri pomoči kmetom (gradnja gospodarskih poslopij, ureditev cest do hribovskih zaselkov).

MDA KRAS '82

Akcija bo potekala od 27. 6. do 29. 8. 1982. Sotorško naselje bo na prostoru Pokrajinske-

ga štaba TO Primorske v Kostanjevici na Krasu. Program dela zajema izgradnjo kraškega vodovoda.

MDA BRKINI '82

Brigadirska naselje bo v Tatrach, kjer bodo brigadirji nastanjeni delno v osnovni šoli,

delno pa v prikolicah. Delali bodo na cestnem, vodovodnem in PTT omrežju ter na področju gozdarstva in kmetijstva v občinah Sežana in Ilirska Bistrica. V 1. izmeni bodo na tej akciji sodelovali tudi brigadirji MDB »Prežihov Voranc« z Raven na Koroškem.

Silvo Jaš

Akcijski program dela KS OOZMS železarne Ravne za leto 1982

JANUAR

— Priprave za tekmovanje »Suhodolčanove bralne značke« — akcija poteka skozi vse leto.

Pripravi komisija za kulturo

— Prvenstvo v sankanju s sodelovanjem AŠ ŽR

Organizira komisija za šport in rekreacijo
— Formiranje »pohodne brigade«

— Nabor '82 (sprejemanje karakteristik in predlogov za rekrutiranje)

Organizirata in izvedeta organizatorja za LODS in MDA

FEBRUAR

— Pohod »Koroška v zimi '82«

Organizira organizator za LODS pri KS OO ZSMS ŽR, skupno s komisijo za LO in DS pri OK ZSMS

— Prvenstvo v smučanju s sodelovanjem AŠ ŽR

Organizira komisija za šport in rekreacijo

— Sodelovanje na proslavah (Prežih, Prešeren) — recital se izvede prek razglasne postaje v ŽR.

— Tekmovanje v znanju mladost v pesmi, besedi in spretnosti pod parolo »Tito — revolucionar — mir«

Organizira komisija za kulturo

APRIL

— Organizacija literarnih večerov (Suhodolčan, Cankar, Prežih) s sodelovanjem ŠC Ravne in konferenco sindikata

Izvršni komisija za kulturo skupaj s centrom za klubsko dejavnost pri OK ZSMS Ravne — Prvenstvo v streljanju

Organizira komisija za šport in rekreacijo
— Športno srečanje mladine in vojakov v občini Ravne (občinsko tekmovanje), regijsko pa bo v maju

— Čiščenje TOZD

Izvršilo OO ZSMS po TOZD v dogovoru s TOZD DS in komunalno

MAJ

— Kresovanje ob 1. maju — prazniku dela
— Vključevanje v občinski program ter akcije ob dnevnu mladosti

Izvršni komisija za kulturo

Nekaj vtipov ob letošnjem 1. aprilu — dnevu mladinskih delovnih akcij

KAJ JE AKCIJA?

»Akcija je najlepše, najsrečnejše gradbišče, na njej gradimo najlepše ceste, najboljše vodovode, najboljše ljudi-tovariše.«

»Akcija — to je pesem življenja, to je tisto, čemur pravimo mladost. Šele na akciji jo dokončno spoznaš.«

»Akcija je... je vse, kar je najlepše. Navdušena sem nad njo, in to kljub žujem...«

»Akcija, ja, težko je povedati, je srce, je življene nas mladih, pesem mladih, ki jo vsi pojemo.«

»Govoriti o akciji je tako, kot bi govorila o sebi. Njen del sem.«

»Ja, delo, pa zabava, brigadne konference, predavanja, taborni ognji, proslave; vse je zares, tudi žulji, pa pesem ob spuščanju zastave. Prvi dan je vse novo, nepoznano, pa se takoj navadiš... ja, še preveč se vzviš, prehitro minevajo ti dnevi.«

KAJ JE BRIGADIR?

»To je največja čast, ki so mi jo zaupali sodelavci, ko so me izbrali za akcijo.«

»Biti brigadir je več kot biti mlad. Biti brigadir je biti mlad in ustvarjalen, to pomeni biti dober mladinec, dober človek.«

»To je biti tovariš, delati, sevzgajati zase in za družbo.«

»Ne biti brigadir pomeni biti osiromašen, prikrajšan za del mladosti, za njen najlepši del.«

ZAKAJ NA AKCIJO?

»Zaradi družbe, da se spoznam z vrstniki.«

»Zaradi bratstva in enotnosti, šele na akciji spoznaš, občutiš, dojamš, kaj to pomeni, spoznaš veličino...«

»Iz več razlogov, želel sem spoznati tudi ta del domovine.«

»Rad imam akcijo, vse, kar je z njo povezano, mladost, ...«

»Da delam, se učim, zapojem, zapešem koliko. Živahno je, neprestano si v gibanju, ni dolčas.«

»Raje vprašajte, zakaj že po treh tednih domov. Minili so hitreje kot trije dnevi... vzljubil sem to zemljo, to dolino, ta kraj in te ljudi, še lopato in žulje...«

Silvo Jaš

AVGUST

— Obisk karavle »Sonjak« ob dnevu graščarjev (15. avgust) s kulturnim programom in sodelovanjem ŠC Ravne

Organizira komisija za kulturo in LODS

— Prvenstvo v malem nogometu

Organizira komisija za šport in rekreacijo

— Dvodnevni tabor mladih železarjev v sodelovanju ŠC Ravne (kolikor bomo uspeli formirati pohodno brigado)

Organizira komisija za LO in DS

— Srečanje mladine in borcev SOZD ŽS

SEPTEMBER

— Nadaljevanje prvenstva v malem nogometu (če bo dovolj prijavljenih ekip)

Organizira komisija za šport in rekreacijo

— Športno-kulturno srečanje mladih jugoslovenskih železarjev v Zenici

Organizira KS OO ZSMS

— Tekmovanje v znanju mladost v pesmi, besedi in spretnosti pod parolo »Tito — revolucionar — mir«



Delovni dogovori

Organizira komisija za kulturo

— Organiziranje okrogle mize — izvede komisija za DEO

MAREC

— 8. marec — obdaritev mater partizank izvršilo OO ZSMS po zadolžitvah KS OO ZSMS ŽR in dogovoru OK SZDL Ravne

— Prvenstvo v šahu

Organizira komisija za šport in rekreacijo

JUNIJ

— Programska volilna konferenca KS OO ZSMS ŽR

— Taktično orientacijsko tekmovanje v sodelovanju z AŠ ŽR

Organizira komisija za SLO in DS z OŠTO

JULIJ

— Kresovanje ob 22. juliju — dnevu vstaje slovenskega naroda

Organizira komisija za LO in DS

OKTOBER

- 10. oktober — krajevni praznik — pohod Organizira komisija za LO in DS
- Prvenstvo v namiznem tenisu Organizira komisija za šport in rekreacijo
- Seminar SOZD SZ
- Ogled Jasenovca in Kozare

NOVEMBER

- Skrb za spominska obeležja Izvedejo OO ZSMS po dogovoru s komisijo za LO in DS
- 27. 11. tradicionalni obojkarski turnir, na katerem sodelujejo: KKŠ Ljubljana, KKŠ Maribor, OO ZSMS Reka graben, ŠC Ravne in KS OO ZSMS ZR
- Organizira komisija za šport in rekreacijo
- ob dnevu republike pripraviti recital prek razglasne postaje
- Izvede komisija za kulturo

DECEMBER

- Pregled dela v letu 1982 in izdelava programa KS OO ZSMS ŽR za leto 1983
- 22. december — obisk karavle »Sonjak« skupaj s sindikatom in ZRVS
- Organizira komisija za kulturo in komisija za LO in DS
- Poleg vseh zgoraj naštetih aktivnosti pa bomo imeli tudi nekaj stalnih nalog, kot so:
 - predkongresne dejavnosti
 - asocijalen problem med mladimi (alkoholizem, narkomanija itd.)
 - evidentiranje za MDA v letu 1982
 - volitve v letu 1982
 - izbor najboljšega mladega delavca samoupravljalca in najboljše OO ZSMS v združenem delu
 - akcija NNNP v letu 1982
 - pravočasno informiranje članstva itd.

Peter Metulj

Regijski posvet KMVI o usmerjenem izobraževanju

Najprej so na regijskem posvetu spregovorili o vplivu usmerjenega izobraževanja na osnovni šoli in o spremembah, ki so zaradi tega nastale tam. Šolske strokovne službe vedno bolj prevzemajo delo z učenci v svoje roke in razbremenjujejo pedagoška, ki so ga prej opravljali poleg poučevanja. Temeljna naloga njih pa je pravilno usmeriti bodočega dijaka in ga temeljito seznaniti z usmerjenim izobraževanjem, z njegovimi prednostmi in s problemi, ki v zvezi z njim nastajajo. Opozorili so na povezavo: osnovne šole — organizacije združenega dela, v obliki ekskurzij, obiskov strokovnjakov ter neposrednih proizvajalcev na osnovnih šolah, kjer naj bi se pogovarjali z učenci ter jim s svojimi izkušnjami pomagali pri odločitvah. Na srednji šoli pa je eden največjih problemov kako vostna sestava oddelkov. V posameznih razredih so namreč dijaki vseh stopenj sposobnosti in življenje v takih oddelkih je zaradi tega popolnoma odvisno od profesorjev. Ob I. pollettu je strokovni pedagoški tim individualiziral oddelke oziroma preusmeril dočene dijake ali v nižji ali v višji program.

Beseda je stekla tudi o učbenikih, ki so letos na našo srednjo šolo prišli prepozno in

je bilo delo do takrat v I. letnikih znatno slabše, kot bi sicer lahko bilo.

Poleg ostalih imamo na naši šoli tudi problem popoldanskega pouka, ki naj bi bil rešen z začetkom drugega polletja. Popoldanski dijaki so prikrajšani na vseh področjih. Vključevanje v delo ZSMS, izvenšolske dejavnosti, ne nazadnje za pravo dijaško življenje na šoli. Ravno zaradi tega sta v popoldanskih razredih disciplinska raven in tudi učni uspeh znatno nižja.

Opozorili smo tudi na možnost prehoda z usmeritev v usmeritev z dodatnimi izpitimi, preusmeritev iz smeri v smer oziroma s programi v program pa bo opravljala strokovni pedagoški tim. Ravno tako ima vsak študent, ki je končal srednjo šolo brez predmeta, ki ga rabi za vstop na višjo ali visoko, možnost narediti izpit iz tega predmeta pred komisijo na ustrezni srednji šoli.

To so glavni problemi, s katerimi so se srečevali naši dijaki. Govorili so tudi o štipendiranju, pripravah za izvajanje proizvodnega dela in delovne prakse ter o vlogi dijaških in študentskih domov v usmerjenem izobraževanju.

Marjana Kjorpenčev

Učenci osnovnih šol pišejo**PO POTEH ŠTIRINAJSTE**

Pred 38 leti je slavna Štirinajsta divizija na svojem pohodu iz Bele krajine prek Hrvaške na Štajersko prišla tudi v neposredno bližino naših krajev. V spomin na te težke, a zmagovite trenutke naše zgodovine prireja kulturna skupnost Ravne v sodelovanju z organizacijami ZB in ZSMS že nekaj let veliko zgodovinsko uro, na kateri se učenci šol ravenske občine srečajo s preživelimi borci XIV. divizije. Letos so nas zadnji dan pouka v prvem pollettu obiskali trije, in sicer: Marta Pavlin-Brina, dr. Lili Čerinova in upokojeni general Viktor Cvelbar-Stane.

V sproščenem pogovoru, ki ga je vodil nekdanji borec kokrškega odreda Miloš Ruter, so nam pripovedovali o dolgih marših in divjih juriših, o Kajuhovi kulturni skupini in njenih mitingih, o ranjenih in umirajočih borcih, o trenutkih malodušja pa o ponovni veri v zmagovito prihodnost. Vsi učenci smo zavezani poslušali, najbolj pa nam je segla v srce pripoved tov. Čerinove, ki je bila v Štirinajsti bolničarka in je imela takrat komaj kako leto več kot sedaj mi.

Učenci vseh šol ravenske občine so o Štirinajsti pisali spise in najboljši avtorji so prav iz rok nekdanjih borcev na tej prireditvi dobili posebna priznanja. Z naše

šole so bili nagrajeni kar trije učenci. Vsi smo nanje zelo ponosni. Še bolj pa smo ponosni, ker smo se imeli priložnost pogovarjati z junaki NOB.

Dopisniški krožek C OŠ Koroški je klarji, Ravne

ŠOLA V NARAVI JE IMENITNA

Zbrali smo se pred našo šolo, od koder nas je avtobus odpeljal do zadnje avtobusne postaje v strojanski Reki. Najprej smo pešačili. Pot je bila dolga, precej poledenela in naporna. Prepoteni in utrujeni smo prišli do nove strojanske šole, kjer smo stanovali. Odpočili in uredili smo se po sobah. Bili smo zelo radovedni, kako bo potekalo naše življenje v tej šoli, zato smo dolgo v noč klepetali. Tako so nas morali tovariši miriti.

Naslednje dni pa so se nekateri izpopolnjevali v smučanju, drugi pa so se učili osnove smučanja, to so bili smučarji začetniki. Vsi smo imeli dobro smučarsko opremo, vozili pa smo se s prenosljivo vlečnico, ki smo jo dobili za dedka Mraza.

Pogrešali smo sneg. Proga je bila pole denela, zato je bilo nekaj padcev. Na prijatelj Joži pa je imel izredno smolo, sa si je že prvi dan zlomil nogo.

Poleg šole na snegu smo imeli tudi učne ure. Gledali smo filme, se pogovarjali o zgodovini kraja in si ogledali znamenitosti in zanimivosti Strojne. Obiskali so naši graničarji. Srečanje z njimi je bilo privjetno.

Šola v naravi je imenitna!

Brane Gnamuš, 5. c razred
Osnovne šole Prežihovega Voranca
Ravne na Koroškem

ZA DOBRO VOLJO

Pred odhodom iz hiše je Aleksander Borodin nekoč obesil na vrata listek: »Vrnem se čez eno uro. Pričakoval je prijatelja. Ko se je vrnil, je zagledal isti listek na vratih. Zmedel se je. Vzdihajoč je sedel na klop in začel čakati — samega sebe.



Smuči je treba za tekmo dobro pripraviti

Učenci na proizvodnem delu

(Nadaljevanje z 10. strani)

»Mislim, da so prej, ko še ni bilo usmerjenega izobraževanja, fantje hitreje prišli do svojega poklica, kot bomo mi s pomočjo usmerjenega izobraževanja. Veste, po novem bomo morali dve leti obiskovati usmerjeno izobraževanje in šele nato se bomo lahko odločili za poklic. Menim, da je sedaj dosti bolj zahteven in obširen učni program, kot je bil baje lani. Drugače pa učenci usmerjenega izobraževanja menimo, da je deset dni proizvodnega dela premalo, saj je v teh deset dni vključeno tudi predavanje o varstvenih predpisih na delovnih mestih. Vem, da je to potrebno, vendar bi lahko zato imeli več neposrednega proizvodnega dela. Sicer pa sem zelo ponosen, da sem lahko spoznal delovno organizacijo, v kateri dela tudi moj oče. Zelo prijetni, tovariški in delavni so ravenski železarji,« je dejal Dajan Mohorko z Raven.

Med proizvajalce ravenskih industrijskih nožev se je pomešala tudi skupina petih učencev usmerjenega izobraževanja. Med njimi je bil najbolj zgovoren in korajen Aleksander Kotnik z Raven.

»Ali je usmerjeno izobraževanje bilo že nujno potrebno, ne bi mogel povedati. Menim pa, da bo nedvomno dalo delovnim organizacijam tiste delavce oziroma profile delavcev, za katere se mlađi doslej niso ogrevali. Drugače pa tudi jaz menim, da je bilo po strem boljše, saj si lahko dosti hitreje prišel do poklica. Menim, da je prav, da so dali v učni program tudi proizvodno delo in da so nam omogočili, da smo spoznali raven-

sko železarno in železarje. Predvsem zato, da bomo pozneje znali ceniti težko fizično delo. Moram pa reči, da sem poleg tehnologije dela oziroma proizvodnje industrijskih nožev tudi spoznal, da vsi ravenski železarji niso najbolj pridni. Nekateri, vsaj tako sem videl, zelo radi zapuščajo delovno mesto in se sprehodijo po halu, samo da jim ni bilo treba delati. Upam, da mi teh mojih opažanj ne bodo zamerili. Povedal sem pač tisto, kar se mi ni zdelo v redu. Upam pa, da teh slabih lastnosti ne bom osvojil,« je zaključil Aleksander.

Da učenci usmerjenega izobraževanja na proizvodnem delu v železarni ne bi bili prepuščeni sami sebi, zanje poleg Irene Golob, mentorice proizvodnega dela v tozidih pnevmatičnih strojih, industrijski noži in orodjarna, skrbita tudi Vinko Zatler in Štefan Mešnjak.

»V teh dneh so mi učenci že večkrat dejali, da je deset dni proizvodnega dela premalo in da bi jim morali omogočiti več neposrednega stika z delom. Takšnega mnenja sem tudi jaz. V vseh treh tozidih imam v prvi skupini 15 učencev. Vseh skupin pa bo osem, tako da bom z delom seznanila okrog 80 učencev usmerjenega izobraževanja. Naj povem, da so učenci prvi dan bili seznanjeni z varstvenimi predpisi in šele nato s stroji, raznimi orodji in delom. Zadnje dni pa so spoznali tudi tehnologijo dela. Moram reči, da se učenci zelo zanimajo za proizvodnjo pnevmatičnih strojev, industrijskih nožev in raznega orodja,« je pojasnila Irene Golob.

F. Rotar

ve na jedrih (le-ti so nastali zaradi sestavljanja jedrnikov), cirkonitni premaz za zamazovanje luknen in robov ter spirit.

Cistile smo kline iz magnesitnega peska. Klin je sestavljen iz dveh polovičnih jeder, v sredino sestavljenega klinja pa smo morale vstaviti še po dve okrogli jedri.

Te kline smo najprej očistile odvečnih robov, vstavile jedra, zalepile z lepljom, sestavile in zamazale robebo s cirkonitnim premazom. Ploščo, na katero smo odlagale kline, smo poškropile s špirito in prižgale. To smo storile zato, da so postali klini trdnejši, ker se magnesitni pesek, vezan s plinom CO_2 ni dobro sušil, potreben pa je bila velika trdnost jeder. Te kline so uporabljali za lopato (zobje nakladačev, bagerji itd.).

Po nekaj tednih čiščenja smo lahko tudi me začele izdelovati jedra njenostavnejših oblik. To so bila jedra — zračna od S1 do PR 20. Razen jeder S1 je bilo treba vsa druga jedra žičiti z žičniki. Ta jedra so izdelana iz navadnega belega peska, nabijajo pa se v kovinski model in s kovinskim nabijalnikom v obliki ošiljenega svinčnika. Vrh nabijemo z gumi-jastim kladivom in površino zgledamo s polirkom. V to jedro je treba dobro izpeljati zračni kanal zaradi delovanja prikritih nalitkov (lunker). Jedra iz navadnega belega peska se sušijo v peči, ker so sestavljena iz drugačnih mešanic veziv kot jedra, ki jih sušimo s plinom CO_2 .

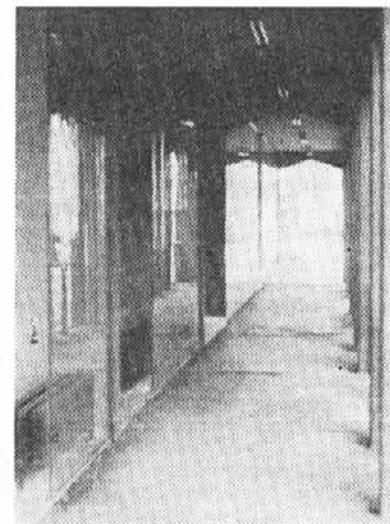
Tako smo se s časom privadile na delo v jedrarni in bilo nam je zelo všeč, čeprav je bilo včasih tudi naporno. Najzanimivejše nam je bilo, ko smo lahko začele izdelovati ventile, konzole (jedra za podmorsko raztelezanje).

Za zaključno nalogo sem morala izdelati jedro — nosilno konzolo za Kruševac. Jedrnik je bil kovinski, precej velik in za izdelavo precej komplikirane oblike, saj takih jeder prej še nisem delala. Delil se je na polovico.

Pred delom je bilo treba pregledati jedrnik, če je v redu, drugače pa ga je bilo treba očistiti.

Nabaviti sem si morala skelete, polnilni pesek in cirkonitni premaz. Jedro sem nabijala iz črnega peska, ki je sestavljen iz lanenega olja, gline, kremenčevega peska in vode.

Jedrnik sem postavila na delovo stojalo (kozo), nasula vanj



Prehod

plast peska in ga nabila z nabijalnikom. Tako sem ponavljala ves čas, dokler jedrnik ni bil nabit do polovice, nakar sem vstavila skelete in zračnice za izpeljavo zračnih kanalov. Nato sem zopet nabila pesek do vrha. Ker je bilo treba jedro sušiti v peči, sem ga morala podložiti s polnilnim peskom, še prej pa sem ga premazala s cirkonitnim premazom. Po premazu sem na jedrnik nastavila kovinski okvir, premazano jedro v jedrniku prekrila s papirjem in ga posula s polnilnim peskom. Polnilni pesek je moral biti enakomerno natlačen v okvir, da se jedro pod njim ni deformiralo. Sledilo je izvlačevanje jedra iz jedrnika. Tako izdelano jedro je sušilec jeder odpeljal v peč na sušenje.

S tem delom sem opravila svoj praktični del pouka in izpit za jedrarko — livarko.

Vedno več mladih se odloča za administrativne poklice. Težki poklici so zanemarjeni, starejši delavci odhajajo v zasluzen pokoj. Zgodi se lahko, da zaradi zanemarjanja težkih poklicev ne bomo imeli dovolj kadra v metalurgiji, zato jih je treba izpopolnjevati, tržiča zahtevajo vedno več in boljše izdelke, zato je treba poskrbeti, da se bo metalurgija bolj močno in hitreje razvijala, to pa brez mladega in kvalificiranega kadra ne gre.

Rozika

Poklic livarja-jedrarja-zakaj pa ne?

Prepričana sem, da ostane vsakemu človeku v spominu tisto, kar je bilo zanj najpomembnejše, najlepše, pa tudi najtežje v življenju. Teh zadnjih, najtežjih trenutkov se v življenju ne spominjam redi, vendar klub temu čemijo nekje v kotičku srca, na površju pa so svetli in lepi trenutki našega življenja. Taki trenutki so bili zame prva pot v šolo, prva ljubezen, zaposlitev, poroka in rojstvo otroka.

Prav tako segajo nazaj moji spomini na dni, ko sem prvič prestopila prag naše železarne, in na dan, ko sem opravljala izpit iz praktičnega dela.

Vpisala sem se na Metalurško poklicno srednjo šolo, da se izučim poklica strugarke. Žal, ta mesta so bila že vsa zasedena, pa so nas kar v šoli premestili na druga učna mesta. Ves naš oddelek je bil premeščen in tako smo se učili poklicev livarja, kovača in kalilca. Dekleta smo bila razporejena na delovna mesta livarja-jedrark.

Že naziv poklica »jedrar« mi je bil popolnoma tuj, kaj šele delo,

saj zanj nisem še nikoli slišala. Nestrpno smo pričakovali dan prakse, da nas mentor seznanji z našim delom in delovnim okoljem.

Prvi vtisi so mi ostali globoko v spominu. Presenečena dekleta smo z občudovanjem in veseljem spremljala delo jedrark, saj so pod njihovimi spremnimi in močnimi rokami nastajali različni modelčki (jedra) različnih oblik in velikosti.

Posebno zanimivo je bilo že njihovo orodje, saj takega ne uporabljajo v nobenem drugem obratu kot v liveni — jedrarni ali, kot ji drugače rečemo kar po domače, v »kernmohariji«.

Uporabljajo različne peske za izdelavo jeder, modele — kovinske ali lesene, lancete, polirke, nabijalnike, žičnike, skelete različnih dimenzijs za jačanje jeder, svore, cevi za plinsko sušenje jeder, lesena in gumijasta kladiva, šablone itd.

Prve dni prakse smo opravljale delo čistilcev jeder. Za ta dela smo uporabljale žičnike, s katerimi smo odstranjevale odvečne ši-

O ŠTIPENDIRANJU, USMERJANJU IN ZAPOSLOVANJU

Strokovna služba občinskih skupnosti za zaposlovanje Titovo Velenje je na vprašanja konference delegacij za zaposlovanje odgovorila naslednje:

- V zvezi s predlogom vaše konference za sprožitev postopka za spremembo SaS o štipendiranju glede razmerja pri višini štipendije za šolanje v kraju, izven kraja bivanja oz. za vozače vam sporočamo, da skupščina tega ni sprejela, ker je v samoupravnem sporazumu dovolj opredeljeno. Višina štipendije iz združenih sredstev je namreč različna glede na kraj šolanja: v kraju bivanja znaša za učence največ 25 % in 30 % za študente popr. mesečnega neto OD na zaposlenega v SRS za preteklo leto (to znaša v letošnjem šolskem letu 2630 din za učenca in 3156 din za študenta).

Za vozače se k temu znesku dodajo še stroški prevoza v šolo, ki so večji za 3 % popr. neto OD (nad 315 din).

Za učence oz. študente izven kraja bivanja pa se doda za povečane stroške šolanja še 25 % popr. OD (2630 din).

Tako znaša maksimalna štipendija za učenca, ki se šola izven kraja bivanja, 5260 din in za študenta 5790 din.

Seveda so to maksimalne višine štipendij, ki jih prejemajo le učenci, ki izhajajo iz izredno slabih socialnih razmer (dochodek na družinskega člena pri 20 % popr. neto OD). Pri vseh ostalih pa morajo starši prispevati svoj delež (v SaS je progresivna lestvica) in sicer tako, da prispevajo tisti

z višjim dohodkom več, prav tako prispevajo več tudi starši, katerih otroci se šolajo v kraju bivanja.

Skupščina je podprla vaš predlog, da naj v bodoče posamezne štipendije obravnava odbor za štipendiranje in skupščina to le potrjuje. V tem smislu je tudi sprejela ustrezni sklep.

2. V zvezi s pripombo »sistematično poklicno usmerjanje« pa naslednje:

Najprej želimo poudariti, da nikakor ne usmerjamo otrok zgolj na osnovi testiranja, temveč je naše delo precej širše zastavljen:

Na vseh osnovnih šolah imamo za učence in starše po 2 do 4 predavanja v zvezi z izbiro poklica, možnostmi nadaljnega šolanja, družbenimi potrebami po različnih poklicih ter o možnostih štipendiranja. Tako otroke kot starše opozarjam na deficitarne poklice v občini in jih poskušamo varjati tudi usmerjati.

Ob tem bi radi opozorili, da je naša loga skupnosti za zaposlovanje objektivno informiranje vseh učencev in njihovih staršev o družbenih potrebah v občini, regiji in republikah (potrebe po kadrih), nikakor pa ni in ne more biti naša loga kadrovanje samo za eno TOZD. Za deficitarne poklice organiziramo tudi ekskurzije in na ta način omogočamo boljše spoznavanje s poklici.

Osnovnim in srednjim šolam posredujemo razno prosvetljevalno in informativno gradivo, kot npr.:

— koledarček o poklicnem usmerjanju (za vse učence 7. in 8. razreda)

— razpis kadrovskih štipendij iz združenih sredstev. Tudi pri razpisu iz združenih sredstev pripravimo prednostno listo poklicev, za katere naj se štipendira (deficitarni poklici v občini)

— poklicne slike, razno propagandno gradivo PIS-ov, ...

Ugotavljamo sposobnosti, interes in nagnjenja, aspiracije, delovne oz. učne navade, socialno-ekonomske razmere za namene poklicnega usmerjanja.

Najzahtevnejša in najobširnejša pa je naša loga individualno svetovanje učencem in njihovim staršem (še posebej ob preobrazbi vzgoje in izobraževanja).

Na osnovi vseh zbranih podatkov o učencih ter ob upoštevanju izobrazbenih srednjoročnih in kratkoročnih potreb po kadrih vodimo po šolah posvetovalne razgovore s komisijami za poklicno usmerjanje in skupno oblikujemo za vsakga učenca, ki zaključuje šolsko obveznost, optimalni poklicni nasvet. Istočasno evidentiramo vse učence, ki potrebujejo individualno pomoč (okrog 40% otrok).

Učence spremjamemo pod poklicne nameri prek vpisa do dejanske vključitve v šolo.

Torej z besedo »sistematično usmerjanje« zajemamo vse akcije, ki jih opredelijo tako učitelj v procesu poklicne vzgoje, kot svetovalci v zadnjih dveh razredih osnovne šole, kjer je naša naloga usmeriti vsakega učenca v ustrezno šolo.

O pripombah k samoupravnemu sporazumu o letnem načrtu zaposlovanja v občini Ravne na Koroškem za leto 1982.

1. Določilo 4. točke samoupravnega sporazuma **ne terja zmanjševanja števila delavcev, zaposlenih na režijskih delih, temveč predvideva zmanjševanje deleža (!) zaposlenih »režijscev« glede na celotno število zaposlenih, kar je bistvena razlika.** Sami pravite, da si boste prizadevali, da bo to število enako kot konec lanskega leta, kar bi ob načrtovanem porastu števila zaposlenih pomenilo zmanjševanje deleža zaposlenih na režijskih delih.

2. Ravensko gospodarstvo načrtuje zaposlitev 66 pripravnikov, dodatne potrebe in potrebe zaradi upokojitve pa znašajo nekaj nad 350 oseb. Razmerje je približno 1 : 5. Razmerje v samoupravnem sporazumu se nanaša na občinsko gospodarstvo in je rezultat njegovih lastnih planov. Kljub temu pa smo mnenja, da železarna kot nosilec občinskega gospodarstva in s tem tudi odločilni dejavnik v izvajanjiju kadrovske politike načrtuje skromno zaposlovanje pripravnikov.

Predvsem menimo, da bi zaradi preče problematike zaposlovanja šolane mladine (predvsem žensk) v občini Ravne, upokojitev v delovnih in strokovnih skupnostih morali v večji meri nadomeščati z izkazovanjem zaupanja iskalcem prve zaposlitve.

— potrošnjo zdravil znižati za 15 odst. (lani smo zanje izdali 2.300 starih milijonov);

— znižati bolniški stalež nad 30 dni za 10 odst. (zdaj so tudi primeri, ko kdo v bolniški čaka na uradno ureditev svoje invalidnosti)

— domeniti se moramo, ali zvišamo participacijo za zdravstvene storitve ali ne (nekateri občini so jo).

Stanje v zdravstvu in te predloge je obravnavala »okrogla miza«, na kateri so sodelovali predstavniki tozdov, del. skupnosti in DPO železarne in občine, o njih pa je bila in bo beseda tudi na drugih ravneh. Iz povedanega je moč izluščiti več ugotovitev.

Predvsem nam je vsem do tega, da stanje v zdravstvu uredimo in ga urejenega tudi ohranimo. Če hočemo to doseči, moramo izpolniti nekaj pogojev. Najprej moramo biti do kraja odkriti in priznati vsak svoje napake, če smo jih delali. Ne smejo govoriti niti na pamet niti posameznih primerov pospološevati. Zelo prav je, če pred vsako razpravo dobimo najnovejše podatke. Tako nima smisla zahtevati raziskave bolniškega staleža, če je ta že raziskan in ga redno spremljamo.

Domeniti se moramo za gibčen način sodelovanja med tozdi in

zdravniki obratne ambulante. Vedeti moramo, za kaj je kdaj pristojen, da bomo znali v primeru potrebe hitro najti »kratke stike«.

O višji prispevni stopnji za zdravstvo se lahko dogovorimo le, če bomo sposobni ustvariti za toliko večji dohodek. Svobodno menjavo dela z zdravstvom moramo čim bolj precizirati. Dobro je vedeti, kam naš denar gre, potem se bo laže pomeniti če ga kje zmanjka (ločimo npr. prikazovanje potreb osnovnega zdravstva od vsega drugega).

Ne očitajmo zdravstvenim delavcem na pamet »krasnih plač«, pa so bila (po podatkih strok službe obč. zdravstvene skupnosti) lanska mesečna poprečja skupnih neto OD takšna: zdravnik 22.880 din, zdravnik 21.190, zobozdravnik 17.910 din, višja med. sestri 13.130 din, zdr. tehnik, med. sestra 11.350 din.

Predvsem pa — ne razpravljajmo z domišljavega stališča da bomo železno zdravi do smrti in da bomo torej zdravstvo kmaj kdaj potrebovali. Zato tu ne glejmo v vsakem bolniku le nuha.

Ko bomo naravnani tako, da se domenimo, kakšno zdravstvo hočemo in — denarno zmorem

Marjan Kolar

Naši delegati v zboru združenega dela in SIS občine Ravne

ZBOR ZDRUŽENEGA DELA SO RAVNE

Konferanca delegacij železarne je o gradivu za 33. sejo zboru združenega dela sprejela naslednja stališča:

- Soglaša s predlogom odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov, vendar želi do naslednje seje obrazložitev, zakaj so različni zneski.

- Soglaša z načrtom zaposlovanja za leto 1982 v občini Ravne.

- Soglaša z odlokom o zazidalnem načrtu individualne cene »Brdinje 80« s pogojem, da višina prispevka za komunalno ureditev zemljišča ni sestavni del odloka. Imela je več pripombe na visoko ceno tega zemljišča in na postopek pri izdajanju gradbenih dokumentacij. Z vsemi pripombami bo konferanca seznanila SKIS in tudi zahtevala specifikacijo cene v primerjavi z drugim gradbenim območjem, npr. Pod gonjami na Prevaljah.

- Konferanca soglaša z odlokom o poslovнем času.

- Ponovno zahteva, naj banka na Ravnah ob izplačilnih sobotah dela do 17. ure. Zahtevo bo poslala TKB Slovenj Gradec.

- Konferanca ponovno predlaga, naj Avto servis v Doboji vasi dela tudi popoldne.

SIS ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Konferanca delegacij železarne Ravne za izobraževanje je v gradivu za 15. sejo skupštine obč. izobraževalne skupnosti povredala naslednje:

- Stavbo stare osn. šole v Strojni je treba čimprej uporabiti za kaj koristnega.

- V počitniškem taboru je treba stabilizacijsko in po pamet zmanjšati število osebja oziroma prilagoditi številu otrok p. izmenah.

- Soglašamo z ustanovitvijo del. skupnosti SIS v občini s se s tem ne bo povečalo število zaposlenih; želimo občasno obveščanje o rezultatih združitve.

- Nagrajevanje funkcionarjev v skupnostih SIS naj se za nazaj uredi, v novem mandatu p. poenoti. Urediti je treba tudi vprašanje sejnin, vzporedno priznati, ali niso primernejša moralna priznanja.

Na sejo konference delegacij moramo redno vabiti tudi predstavnike strokovnih služb SIS.

SIS ZA OTROSKO VARSTVO

Konferanca delegacij železarne Ravne je o gradivu za 15. sejo skupštine otroškega varstva občine Ravne sprejela naslednje pomembnejše stališča:

- Na pisna vprašanja želimo tudi pisne odgovore, saj imamo v skupščini le 5 delegatov mest, delegacij v železarni pa 23.

- Sklepi naj se pošiljajo tudi, ko so izdelani, ne šele v sklicu naslednje skupštine, saj so skupštine le vsake tri meseca, objava sklepov po takem času pa ni vedno aktualna.

Naši delegati so dali naslednje poglobitve:

- V šolskem letu 1982/83 se v vrtec v Kotljah usposobi en oddelek za otroke z Javorin.

Ozdraviti zdravstvo

Ob zaključku redakcije te številke so bili na voljo podatki, ki jih članek vsebuje. Dobrih 14 dni kasneje, ko ga beremo, bodo morda znane rešitve težav delno ali v celoti. Upravičenost tega pisanja je pač razmislek, da v nobenem hudo izgubo ni mogoče zabresti v zelo kratkem času, izkopati se iz nje pa prav tako ne. Če je vsaj eden od pogojev za sanacijo spremembu mišljena in obnašanja, potem ta tekst danes še ne more biti zastarel. Zato k stvari!

Zdravstvo v ravenski občini je lani zašlo v izgubo in tudi letos mu ne kaže dobro. Ko rečemo »zdravstvo«, mislimo s tem vse tiste ustanove, ki jih potrebujemo, kadar smo bolni: obratno ambulanto, zobozdravnika, Korški zdravstveni dom nasploh, bolnišnico v Slovenj Gradcu. Nič boljše ni v sosednjih občinah (izgube gredo v stare milijarde) in v Sloveniji sploh.

Glavne vzroke za izgube hitro naštejemo: občinska zdravstvena skupnost je sicer 1. 1981 dobila za 29,3 odst. več sredstev

kot leto prej, vendar pa so cene tačas narasle za 40 odst. 500 starih milijonov je bilo treba neplanirano odriniti za pospeševanje izvoza, plačati je bilo treba kar precejšnjo republiško solidarnost (ta se uporablja npr. za zagotovljene programe za zdravljenje raka, nalezljivih bolezni itn.), treba je bilo odplačevati anuitete z naložbe v zdravstvu, izplačevati nadomestila za bolniško (v zadnjih letih je bolniška narasla za 50 odst.) in še bi lahko naštevali.

Strokovna služba občinske zdravstvene skupnosti je za izboljšanje stanja predlagala predvsem naslednje nujne ukrepe:

- investicije je treba omejiti ali jih odložiti (prihodnje leto bi bila na vrsti obnova starega dela zdravstvenega doma na Ravnah in ambulanta v Črni)

- kopališko — klimatsko zdravljenje je treba za nekaj časa ustaviti, razen za borce (tudi ti bi se zdravili le 17 dni, namesto prejšnjih 21) in najnujnejše primere

ka in zagotovi skupinski prevoz zanje tja in nazaj.

• S problematiko otroškega varstva na Javorniku naj se seznanijo delavci na zborih, nato pa naj se začne akcija za dodatno zbiranje sredstev po vseh del. organizacijah za gradnjo novega vrta na Javorniku.

SIS ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST

Konferenca delegacij Železarne Ravne je o gradivu za 5. sejo skupščine obč. raziskovalne skupnosti sprejela naslednja pomembnejša stališča:

Raziskovalni programi

- Čiščenje odpadnih vod naj v celoti financirajo delovne organizacije, ki povzročajo onesnaženje.

- Naloga »iskanje predmetov in oseb, zakopanih v snegu« naj se financira na republiški ravni, ker pri nas ni takih plazov.

- Nalogo o življenu in delu slikarja Karla Pečka naj finančira kulturna skupnost.

- Odpre naj se nova naloga »razvoj drobnega gospodarstva«, da se le-to ne bo razvijalo stihjsko.

- Društvu matematikov naj se za letos dodeli 10.000 din.

- INDOK center naj finančira SIS procentualno glede na svoj dohodek.

- Naš poslovodni odbor je novembra 1981 predlagal, naj se pri republiškem komiteju za kulturo in znanost registrira kot raziskovalna organizacija tozd RPT. — Konferenca predlaga, naj se registrirajo še PII, gospodarjenje, ETS in KK. Ali pa naj se registrira le eden od na-

štetih tozdov, ostali pa nastopajo z njegovim posredovanjem.

- Ker se ženske v naši občini težko zaposlijo, proizvodnja žag in proizvodnih segmentov pa je že uvedena pri nas, predlagajo poslovodnemu odboru, naj se ta proizvodnja ne prenese v MTČ, ampak ostane in se razvija v naši občini.

SIS ZA SOCIALNO SKRBSTVO

Konference delegacij za socialno skrbstvo je o gradivu za 17. sejo skupščine soc. skrbstva občine Ravne sprejela naslednja stališča:

- Center za socialno delo (njeno poročilo je konferenca pojavila) naj razmisli o večjem sodelovanju s socialnimi službami v del. organizacijah, saj bi tako laže rešili marsikak problem (ljudje, ki nimajo urejenih družinskih razmer itn.).

- Terapevtsko delo z mladoletniškimi skupinami, ki so negativno usmerjene, bi moralo biti ena od nalog v srednjoročnem planu skupnosti soc. skrbstva ali zdravstvenega varstva. Tudi odpiranju novih del za mlade brezposelne bi morali nameniti več pozornosti.

- Skrb za odkrivanje otrok z motnjami v duševnem razvoju naj bo stalna, ne le ob letu invalidov.

- Prizadevati si moramo, da bi tudi v naši občini uvedli ambulantno zdravljenje alkoholikov, saj se je drugje pokazalo, da je uspešno in za družbo najcenejše.

(Vir: center za samoupravljanje in inform.: stališča konferenc delegacij)

»Tudi pri vhodu vsakega gosta legitimiramo, saj vsakega vendar ne moremo spustiti noter,« je povzel besedo vratar **Anton Juvan**. »Menim, da je prav, da je v samskem domu stalna vratarska služba, čeprav so stanovalci disciplinirani. No ja, včasih pridejo delavci iz mesta tudi dobre volje, pa doslej še ni bilo razgrajanja. Menim, da so se delavci precej spriteljili. K temu nedvomno pripomore skupna soba za rekreacijo in čitalnica s televizorjem, kjer se sestajajo v prostem času.«

Čistilka **Milica Jurkovič**, ki že dvanajst let skrbi za red in čistoč v samskem domu delavcev Hidromontaže Maribor, pa je pripomnila: »Že prej v starem samskem domu v Dobri vasi nisem imela nikoli težav zaradi delavcev. Upam, da jih tudi tu ne bo, saj so postali bolj disciplinirani in čisti. Le takšni lahko stanujejo v tako lepem samskem domu. Veste, na to, da imamo na Ravnh tako lep samski dom, sem tudi jaz ponosna,« je sklenila naša sogovernica.

F. Rotar



Novi samski dom



Udobje



Recepacija

NASA REPORTAŽA:

Novi samski dom

Ob Suhi, kjer so že pred dobrimi petimi leti stale lesene barake in kjer so v zadnjih letih zrastli novi sodobni stanovanjski bloki in poslovni prostori koroškega zdravstvenega doma, je prve dni lanskega decembra TOZD Gradis Ravne končal dela pri gradnji novega samskega doma ravenske žezarne.

Nedvomno so gradisovci pri tej gradnji ponovno dokazali, da so sposobni lepe in funkcionalne objekte zgraditi v rekordnem času, saj so za tako velik in zahteven objekt potrebovali le 217 delovnih dni.

V novem samskem domu ob Suhi je 131 ležišč, in sicer 54 samskih sob, 12 garsonjer, eno stanovanje za hišnika, velika sodobno oblikovana avla z recepcijo, čitalnica s televizorjem, soba za rekreacijo, pralnica in v vsakem nadstropju tudi čajna kuhinja. Omeniti velja, da ima vsaka samska soba tudi lastno kopalnico in stranišče. Skratka, sobe v novem samskem domu so apartmajti v malem in tako je tudi prav! Kdo drug, če ne ravenski žezarji in delavci mariborske Hidromontaže

si zaslužijo lepo in toplo sobo po težkem delu v žezarni.

»15 let sem delal v TOZD jecklarna pri 25-tonski elektroobločni peči. To težko delo topilca pa sem moral zaradi bolezni mnogo prerano opustiti. Tako sem že tri leta invalidsko upokojen. Čeprav dobivam le okrog pet tisoč din pokojnine in s tem denarjem težko shajam, sem se rade volje nastanil v novem samskem domu,« je pričel pripovedovati **Franc Pešel**, upokojeni topilec. »Rekel sem si, zakaj ne bi tudi jaz živel v lepi in topli sobi, kot živijo drugi ravenski žezarji. Kljub temu, da še ne vem, koliko bom moral plačevati za samsko sobo, sem se dobro odločil, saj imam tu vse pogoje za lepo življenje. Menim, da so zadovoljni tudi drugi stanovalci, saj se lahko v miru spočijejo po težkem delu v žezarni.«

Da je v tako lepo urejenem samskem domu uveden poseben hišni red, je povsem razumljivo. Jože Mezner, upravnik samskega doma ob Suhi je povedal, da morajo vsi gostje samski dom zapustiti ob 23. uri.

Iz naših krajev

KS ŽERJAV:

KDAJ NOVI DRUŽBENI OBJEKT

Na februarskem sestanku predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in organov žerjavskih krajevnih skupnosti je bil sprejet sklep, ki je bil posredovan tudi izvršnemu svetu skupščine občine Ravne. Žerjavčani v njem zahtevajo garancijo, da bo letos sigurno stekla gradnja novega družbenega objekta. Počeli smo že, da bo v novem žerjavskem družbenem objektu poleg podružnične šole tudi otroški vrtec.

Alojz Marko, predsednik sveta, je ob tem povedal, da Žerjavčani na novi družbeni objekt oz. vrtec čakajo že več kot sedem let in da imajo vsakršnji obljub dovolj. Že od prvega krajevnega samoprispevka naprej zbirajo sredstva za novi družbeni objekt. Ob tem pa se dobro zavedajo, da ga brez širše družbene pomoči nikoli ne bodo imeli. Čeprav Žerjavčani ta čas še ne vedo zagotovo, ali bodo letos lahko pričeli graditi, gradbeni odbor deluje, kot da bo gradnja stekla že jutri. Tov. Marko je povedal, da je to povsem razumljivo, saj je treba v predvideni lokaciji (novi družbeni objekt bodo zgradili ob sedanjem vrtcu v Žerjavu) še marsikaj postoriti. Tako bodo morali prej regulirati Jazbinski potok v dolžini sto metrov. Za regulacijo (ureditev novih podpornih zidov) sta ravenska komunalna in vodna skupnost že planirali potrebna sredstva.

Sicer pa v Žerjavu ugotavlja, da v preteklih letih hišna samouprava skoraj ni delovala. Po besedah tov. Marka imajo baje

hišne svete ustanovljene le v nekaterih večjih stanovanjskih hišah, medtem ko v mnogih drugih družbenih stanovanjih hišna samouprava skoraj ne deluje. Zategadelj bo KK SZDL Žerjav skupaj s krajevno skupnostjo vodila akcijo za ustanovitev hišnih svetov, predvsem pa bo storila vse, da bo tudi v Žerjavu ponovno zaživelja hišna samouprava.

Več denarja bodo namenili za hortikulturo ureditev kraja. Tako bodo od nove trgovine do otroškega vrtca in še kje uredili zelenice in nasadili razno grmečevje ter uredili parkirne prostore. Za lepši videz Žerjava bo krajevna skupnost sredstva namenila iz krajevnega samoprispevka, in sicer je planirala 180.000 din.

KS SENTANEL:

VEČ POZORNOSTI SLO IN DRUŽBENI SAMOZAŠČITI

Medtem ko je v preteklem mandatnem obdobju šentaneljska krajevna skupnost imela precej težav zaradi prezaposlenih in tudi neresnih kmetov — delegatov, ki poleti niso prišli na vse seje, je zato za letošnje skupščinske volitve kandidirala take delegate, ki bodo voljni opravljati delegatsko funkcijo.

Tajnik Peter Plevnik je dejal, da so tokrat več delegatskih mest dali tudi mladim. Pri kandidiranju pa so tudi upoštevali teritorialni način delegiranja, in sicer imajo vsi zaselki svoje predstavnike v organih krajevne skupnosti. S tem bodo tudi na Šentanelu odpravili miselnost, češ saj o pomembnejših zadavah razpravljajo in odločajo samo prebivalci vasi.

V prvih mesecih letos je krajevna skupnost mnogo več pozornosti posvetila bolj učinkovitemu delovanju SLO in družbene samozaščite ob meji. Tem vprašanjem bodo tudi v prihodnjem posvečali več pozornosti, saj ugotavljajo, da so v preteklih letih na tem področju premalo storili.

KS MEŽICA:

GRADNJA ELMONTOVE TOVARNE STEKLA

Mežička krajevna skupnost je tudi za letos sprejela dokaj obširen predlog plana. Poleg ureditve cest (o tem predlogu bo razpravljala še komunalna skupnost) pa bodo v Mežici največ poskušali postoriti s sredstvi krajevnega samoprispevka. S samoprispevkom naj bi letos zbrali 4,8 milijona dinarjev. Od teh bo polovico namenila za financiranje skupnih objektov v občini. Tako ji bo ostalo za lastne naloge okrog 2,4 milijona din.

»Letos naj bi končno stekla dela pri ureditvi doma družbeno-

političnih organizacij in krajevne skupnosti na Trgu svobode 1. Prav tako bomo poskušali urediti pokrite avtobusne čakalnice pri Torčevi žagi, v Senčni vasi, na avtobusnem postajališču 2 v Mežici, na Poleni in pri Marholčevih bajtah. Pet čakalnic naj bi veljalo krajevno skupnost okrog milijon din. Z združenimi sredstvi ravenske kulturne skupnosti in naše krajevne skupnosti pa naj bi letos končno tudi pričeli urejati Karicovo bajto. V njej Mežičani nameravajo urediti muzej, v katerem bodo razstavili razne predmete iz dela in življenja nekdajnih mežičkih fužinarjev,« je razložil Leopold Golobinek, tajnik KS Mežica.

V mežički industrijski coni je bilo živahno in delavno že v začetku februarja. Po nekajmesečnem odmoru je prevajalski Stavbenik pričel postavljati železno konstrukcijo nove tovarne Elmont. Februarja pa so stekla dela tudi pri gradnji novega betonskega mostu čez Mežo za potrebe industrijske cone.

Potem ko je Mežica dobila prvo telefonsko govorilnico in ko so že stekle priprave za ureditev nove elektronske telefonske centrale, ki bo omogočila 500 telefonskih priključkov, vse tako kaže, da bodo letos v Mežici nadaljevali dela pri ureditvi telefonskih linij v Lenartovi in Leški cesti.

KS STROJNSKA REKA:

ZBIRALNICA MLEKA ŠE LETOS

Na februarskem zboru krajanov tamkajšnje krajevne skupnosti, ki so se ga udeležili predvsem kmetje, je beseda tekla o odprtih vprašanjih kmetov na Strojni, Tolstem vrhu, Zelenbregu, Stražišču, Breznici in na Suhem vrhu. Tako so se končno le sporazumeli s prevajalsko kmetijsko zadrgo, ki naj bi letos uredila zbiralnica mleka pri Tomincu. Urediti jo bodo pomagali tudi kmetje, predvsem s prostovoljnimi delom.

Tudi v tej kmečki krajevni skupnosti precej govorijo o delovanju krajevne samouprave. Že čas, tajnik KS, je povedal, da so kmetje sicer pripravljeni delovati v organih krajevne skupnosti in SIS, seveda, če bodo njihove pripombe in želje tudi upoštevane. Tako so tudi v organu krajevne skupnosti kandidirali skoraj polovico kmetov in mladih iz vseh zaselkov, predvsem zaradi razdrobljenosti krajevne skupnosti. Pa tudi zato, da bodo tudi kmetje imeli več veljave pri uresničevanju krajevne samouprave.

KS KOTLJE:

ZAŠČITITI NJIVE PRED GRADNJO

Tudi v tej krajevni skupnosti so za letos sestavili precej obširen program dela. Tako naj bi asfaltirali cesto od Sortneške žage do Rožjevega križa in cesto Šrob—Brdinj, ki je v zelo slabem stanju. Rekonstrukcije je potrebna tudi zaradi individual-

ne gradnje na Brdinjah. Hkrati naj bi tudi regulirali Hotuljščico.

Hotulci so v letošnji plan kot nujno tudi zapisali, naj bi letos kotlovnico v novem naselju priključili na zemeljski plin. Zaradi pomanjkanja kurielnega olja, nameč kotlovnica obratuje le občasno in je zaradi mrzlih stanovanj precej negodovanja. Predsednik skupščine KS Kotlje Stanko Kotnik je ob razlagi plana še dejal, da je odvisno predvsem od ravenske komunalne skupnosti, koliko predvidenih nalog bodo letos lahko uresničili.

Sicer pa naj bi letos v Kotljah naredili korak naprej tudi pri kmetijski dejavnosti oz. izsledki rodovitnih kmetijskih površin. Ugotavljajo namreč, da je gradnja individualnih hiš preveč poseglja na njive. Zategadelj je že pred časom komisija za kmetijstvo pri KS Kotlje zahtevala, da je zadnji čas, da njive, vsaj v dolini ne bi smeli nameniti za gradnjo.

KS DOBJA VAS:

KDAJ TRGOVINA V DOBJI VASI

Krajevna skupnost Dobja vas, ki jo tvorijo zaselki Janeče, Dobja vas in Dobja vas, je po obsegu ena najmanjših v ravenski občini.

»Medtem ko v naši krajevni skupnosti nimamo večjih težav in potreb na področju komunalne dejavnosti, saj so vsi trije zaselki komunalno zadovoljivo urejeni, pa imamo zato več težav na drugih področjih. Čeprav se že leta pritožujemo in isčemo svoje pravice, saj nimamo svoje trgovine, se nič ne premakne. Ne potrebujemo veleblagovnice, ampak majhno trgovino, v kateri bomo lahko kupovali kruh, mleko in druge potrebščine,« je dejal Alfonz Polajner, predsednik skupščine KS Dobja vas.

Letos naj bi nadaljevali z ureditvijo športnega igrišča za gradisovim naseljem. Čeprav so krajanji sami splanirali del prostora, se še ne ve, kdaj bo igrišče povsem nared. Kljub temu, da je v programu, ki se finančira s sredstvi krajevnega samoprispevka, krajevna skupnost potrebnih sredstev ne bo zbrala. Zato je že pričela iskati najbolj primerenega izvajalca del in sofinancerja. Seveda pa bodo vse možna dela opravili krajanji, saj so doslej udarniško že marsikaj postorili. Po desetletjih so pravoni ponovno postavili na noge skakalni šport v ravenski občini.

KS TRG-PREVALJE:

PLINOVOD ŠE LETOS

Da bi bil letošnji plan KS objektivno sestavljen, so v tej krajevni skupnosti osnutek sestavili članji komisije za urbanizem in varstvo okolja, komisije za komunalne zadeve in svet krajevne skupnosti. Med najpomembnejše letošnje naloge sodijo: izgradnja plinovoda Ravne—Prevalje, ureditev republiške ceste in pločnikov skozi naselje, ureditev kanalizacije, asfaltiranje ulic in ureditev križišča pri Riflu v naselju Personalni, ureditev ceste na že-



Izrez

ležniški postaji (ta cesta je pomembna za vso občino) in ne nazadnje izdelava zazidalnih načrtov, regulacija nekaterih potokov in ureditev kanalizacije in cest v naselju Nicina.

»Prevaljčani pričakujemo, da bo letošnji plan skisa zajel vsaj nekatere postavke iz našega plana. Predvsem pa pričakujemo začetek gradnje dolinskega plinovoda, ki naj bi Prevaljčane rešil dolgoletnih težav pri centralnem ogrevanju. Pri skisu si nadvse prizadevajo, da bi gradnja plinovoda stekla letos. Tako je pri-

pravljen skoraj vsa potrebna dokumentacija, manjka le še gradbeno dovoljenje in mnenje krajanov in TOZD. Tako bomo na Prevaljah organizirali zvore občanov oz. javne razprave, na katerih bo občanom podana obrazložitev o predvideni izgradnji plinovoda in razvodnega omrežja na Prevaljah. Te razprave bodo nujno potrebne, saj bo treba sestaviti finančno konstrukcijo za ureditev razvodnega omrežja,« je pojasnil Anton Ranc, predsednik sveta KS Trg-Prevalje.

F. Rotar

ZDRAVJE

ZDRAVSTVENO VARSTVO ŽENA PRI NAS

V okviru osnovnega zdravstvenega varstva je za zdravo potomstvo zadolžena služba za varstvo žena. Le-ta skrbi prek svojih ginekoloških ambulant in posvetovalnic za žene za 27045 žena (od 15. leta starosti dalje) štirih koroških občin.

Statistični podatki iz leta 1981 nam povedo, da je skrb za zdrav potek nosečnosti zelo dobra, saj je bila vsaka žena v času nosečnosti poprečno 10 × v posvetovalnici za žene (slovenski dogovorjeni normativ je 5 ×). Ob tem je vsaka 8. nosečnica obiskala materinsko šolo bodisi v Radljah, v Slovenj Gradcu ali na Ravnh. S to številko nismo najbolj zadovoljni, saj daleč ne dosega namena, zaradi katerega so šole sploh začele delovati.

Vsaka nosečnica, zlasti pravrodnica, bi morala obiskovati tečaj materinske šole, kajti dolgoletne izkušnje na tem področju kažejo, da je pri tistih ženah, ki so tečaj obiskale, porod lažji in krajši in je manj porodnih poškodb novorojenčkov.

Nosečnicam se v materinski šoli poleg navodil o higieniskem režimu v nosečnosti, o zdravi prehrani in negi otroka podajo tudi zakonske osnove v zvezi s pred in poporodnim dopustom. Ker večina žena v materinski šoli ni zajeta, se dogaja, da pride do napačnih tolmačenj pravic iz zakona o zdravstvenem varstvu, na kar nas je pred kratkim obvestila tudi občinska skupnost otroškega varstva.

PRAVICE V ZVEZI Z NOSEČNOSTJO IN PORODOM

— Zdravstveno varstvo žena med nosečnostjo, porodom ter materinstvom do končanega 6. meseca otrokove starosti in kontracepcija je v dogovorenem programu in brez participacije.

— Žena ima pravico do porodnega dopusta 28 dni pred porodom oz. 45 dni pred njim, če tako odredi pristojni zdravnik.

— Preostanek do 105 dni uporabi po porodu.

— Po izteku 105 dni se mati sama odloči, ali bo delala po 4

ure na dan do 1. leta otrokove starosti oz. je še 141 dni popolnoma odsotna z dela. Delavka v ta namen izpolni obrazec za preostali porodni dopust in ga še pred iztekom prvega dela dopusta odda v svoji delovni organizaciji. O svoji odločitvi javi tudi lečečemu zdravniku.

— V primeru mnogorodnosti (dvojčki, trojčki...) ali težje telesne oz. duševne prizadetosti otroka ima žena pravico uveljaviti podaljšan porodni dopust, in sicer do enega leta otrokove starosti polne odsotnosti z dela ali od 105. dneva dalje 4-urni delovnik do 17. meseca starosti otroka. O tem odloča zdravstveni konzilij.

— Žena, ki je rodila mrtvorjenega ali ji je otrok umrl po rojstvu, ima pravico ostati doma 42 dni od dneva poroda.

— Ženi se prekine porodni dopust za določen čas, če je otrok zaradi zdravstvenih razlogov premeščen v bolnico, zavod... V tem primeru se mora žena javiti lečečemu zdravniku, da ji za čas odsotnosti otroka prekine porodni dopust. Ti dnevi se ne prištejejo 246 dnem.

Nivo zdravstvenih uslug ostalih žena je zadovoljiv. V poprečju vsake žena običejo 1 × letno ginekološko ambulanto. Čakalna doba je 1–2 meseca, za nujne primere se uredi pregled takoj.

NAJPOGOSTEJŠA OBOLENJA NAŠIH ŽENA

V ospredju so banalna vnetja nožnice, motnje menstrualnega ciklusa, simptomi oz. sopojavji v menopavzi ter trihomonalna vnetja. Ne smemo zanemariti tudi pojava benignih in malignih (rakavih) tvorb na ženskih rodičih. Le-te se javljajo na dojkah v 69% in na maternici v 31%. Ni redka tudi spolna bolezni gonoreja.

Med nosečnostjo oblevajo žene najpogosteje za nosečnostno slabokrvnostjo, v ospredju pa so tudi druge komplikacije nosečnosti in druge krvavitve.

Ocena zdravstvenega stanja žena v koroški občini ni zastrašujoča.



Priatelji

Skrb za zdravo potomstvo je skrb nas vseh in vsakega posameznika. Z zdravim načinom življenja zlasti v času nosečnosti se zmanjšuje število prezgodaj rojenih, mrtvorjenih, otrok z nizko porodno težo itd.

Še vse prepogosto srečujemo nosečnico s cigaretom v roki ob skodelici kave, nemalokdaj tudi vinjeno, čeprav vemo, da vsa

ta »poživila« kvarno vplivajo na plod. Naredimo kaj za svojega otroka, če že zase nočemo!

Bodoča mamica, hodi redno v naravo, predihaj svoja pljuča, daj še nerojenemu otroku »infuzijo« kisika! Nagrada obema bo lepo in zdravo napredovanje v zgodnjem otroštvu.

Dr. Marija Vodnjov

KULTURA

Pesmi

FRANC PEČNIK

NEKEGA DNE KONEC FEBRUARJA, KO JE SPET PADAL SNEG

Deklica s pisanim dežnikom;
skozenj šele prav vidiš snežinke —
košček zvezd, ki bi morali
pasti na mrzla ognjišča src
in jih znova ogreti!
Zakaj bi drugače
ljudje s toliko bruhajočimi
dimniki ob mrzlih, jasnih večerih
streljali proti zvezdam?

NE VSAK

Ne vsak, kdor bo
brez znamke — saj ne bo nikogar,
ki bi plačal zanj; a morda
je bilo že zdavnaj poravnano! —
ne vsak, kdor bo brez znamke,
drage in lepe kakor nova obleka,
ampak vsak,
kdor bo brez žiga
čvrsto odtisnjene življenja,
bo zavrnjen
in poslan nazaj!

TI NEGIBNI VALOVI SNEGA

Do koder ti seže pogled:
ukleto morje!
Hiše se utaplja v njem,
pa se ne morejo potopiti
niti toliko, da bi na dnu
iskale bisere.
Na površju se bleščijo kakor biseri
sredi negibnih valov snega...

Ej, vsaj od daleč
naj že zaslišim tiho šumljanje,
naj popustijo okovi
in se obnovi tok potočkov in rek;
reke vsega življenja!

Moji koraki
se takrat stišajo.

Zdaj še škripajo
in v vsej negibni pokrajini
je samo še poštar živ;
upanje njim, ki na drugi strani obrnjenega
daljnogleda pritisajo nosove k šipam...
čakajoč na toplo,
prijažno pismo
prav iz srca tega mraza.

VRNITEV

Ko ji bodo vzeli
maternico, rudniški jami,
ne bo več rodila
svinca in ne
zgaranih mož konec šihta.

Njih žene bodo odtlej
rojevale v lesnikah
ob robu gozda
ali ob živi meji —
ki je mrtva kakor vsaka meja;
vendar združuje —
kakor jama.
Jama,
ki je ni mogoče roditi.

...Dokler jih ne bo zemlja
spet milostno sprejela vase
in jih prerodila
v drugačne ruderje.

Brez čelade in krampa,
brez razstreliva — vendar
s tisto svojo večno svetilko —
se bodo podali
v neizmerljive globine.

Z vsakim korakom navzdol
se bodo vzpeli višje —
kakor nekoč, ko so se
utrujeni, a srečni
vračali domov.

ŽELEZARNI

Ti moja nezaceljiva rana,
kakor neizpeta
prva resna in globoka ljubezen,
ob kateri sem za dolgo
otrpnil in nazadnje
prestopil v svet domišljije.
A tudi od tam me je znova in znova
preganjalo tvoje rjojenje
za bližnjo ograjo in me potem
še globlje pehalo nazaj...

Zdaj šele prav vidim
skozi ograjo betonskih stebričev,
ki se nikoli niso mogli skrīti
za gostimi fižolovkami,
vidim vedno jasneje
slepeči žar iz topilnice
in slišim bobnenje, ki je preglasilo
celo mogočne, divje udarce kladiv
in boječ šepet
otrplega srca,
ki bi se rado naučilo ljubiti,
a se je nenadoma
hotelo udomačiti sredi žlindre.

Le zakaj moram še zmeraj
preživljati vse to besnenje
v sebi?
Ker me v resnicu
nisi nikoli pretalila
v svojih strašnih pečeh;
ker me je že prej
pretopil strah pred visokimi
dimniki, ki so se zaman trudili,
da bi bili podobni drevesom
s ptičjimi gnezdi, v katerih
bi lahko nazadnje počilo
že tako zgodaj zmaličeno upanje.

Vorančeve plakete zaslužnim

Skupščina kulturne skupnosti Ravne je tudi letos podelila Vorančeve plakete za dosežke na področju kulture, ki so posebenega pomena za občino Ravne. Zlati Vorančevi plaketi sta prejela Zofija Volčanšek in Franc Fale. V obrazložitvi za tov. Franca Faleta je zapisano:

V priznanje za svoje obsežno in pomembno delo na področju likovne dejavnosti in za doseženo vsestransko forme vive v jeklu, ki je tako postala eden izmed likovnih izrazov zgodovinskega obdobja koroškega človeka,

ker je s kritičnim pristopom pred več kot dvajsetimi leti snoval temelje danes že po svetu znane ravenske forme vive v jeklu in je s tem veliko pripomogel k likovni podobi in urejenosti naših krajev;

ker je znal spodbuditi k sodelovanju pri likovnem ustvarjanju tudi delavcev in železarni in tako povezati njihova hotenja z likovnimi umetniki doma in v tujini;

ker je spodbujal k samoupravni organiziranosti likovnih akcij v domačem okolu in s tem prispeval k neprecenljivim razsežnostim likovne kulture v Koroški krajini.

Srebrno Vorančeve plaketo so dobili: Boris Jelen, Prevalje, Tone Kajzer, Mežica, Tanja Lorber, Ravne, Alojz Pikal, Prevalje, Zvone Robar, Prevalje.

Izredne srebrne Vorančeve plakete so dobili: glasilo ravenskih železarnjev Koroški fužinar, odbor Prežihove bralne značke na Prevaljah, Pihalni orkester Rudnika Mežica, Dobrivoje Pantič-Panta iz Varvarina. Izredno bronasto plaketo pa je dobilo SDK Ivan Cankar iz Halmstada.

KRONIKA

Vorančevih dnevov

11. februarja je gostoval na Ravnah Zlatko Šugman z monodramo Miloša Mikelna »DIREKTNI PRENOS«.

19. februarja sta gostovali na Strojni folklorna skupina KUD Prežihov Voranc in zbor Šentaneljski pavri.

17. februarja sta KUD Prežihov Voranc in MKUD Franci Paradiž z gimnazije organizirala akademijo za Vorančev spomin.

Od 26. februarja do 5. marca je bila v Likovnem salonu na Ravnah odprta razstava del Karla Pečka.

VIGRED O FRANJU GOLOBU

Glasilo prevaljske osnovne šole »Vigred« izhaja že 27. leto — devet let dlje kot Informativni fužinar. Koliko rodot je videlo v »Vigred« prvič objavljene svoje spise, pesmi in risbe, koliko urednikov se je zamenjalo, koliko mentorjev! Res je, da pri takšnih glasilih ni mogoče pripraviti prav vseh številk enako kakovostno, pa vendar je »Vigred« dostikrat presenetila z iskrenostjo in domiselnostjo, tudi z občutkom za pravo mero in posluhom za lepo v besedi in podobi.

Takšna je tudi letošnja 1. številka, posvečena slikarju Franju Golobu, po katerem ima ta šola ime.

O slikarjevem življenju piše, o tem, kaj so umetnostni zgodovinarji o njem rekli, objavlja izbor njegovih del iz mape »Nmač řez izaro«, vinjetje Andreja Grošlja in odlomke iz diplomske naloge Bena Kumpreja.

Vse priznanje imenovanima, urednici Saši Podričnik, učenkam, ki so popisale Popovega terca, mentoricama in glavnim urednici Ivi Potočnik! Lepa, z veliko estetskega čuta izdelana »Vigred«; Leopold Suhodolčan, njen duhovni oče, bi je bil vesel.

M. Kolar

Rekreacija in šport

KEGLJANJE V STROJIH IN DELIH

30. januarja 1982 smo v TO stroji in deli priredili tekmovanje v kegljanju za posameznike ter ekipe. Vsi vneti kegljači našega tozda so se zbrali na kegljišču »Lečnik«, bilo jih je 49.

Tekmovanje je odlično potekalo, kar ima največ zasluga tovarš Blaž Mlakar, ki ga je odlično vodil. Pri posameznikih je sodelovalo 25 ljudi, ekip pa 5.

Rezultati posameznikov:

1. Stefan Večko 210 kegljev, 2. Blaž Mlakar 207, 3. Borut Zamernik 199.

Ekipne: 1. montažna strojev I — Stefan Večko 210, Blaž Mlakar 207, Borut Zamernik 199, Tomislav Tasić 196, Anton Lačen 185, Ivan Milnar 166, 2. montažna lahkikh strojev II — Boško Pšeničnik 170, Jože Franc 166, Darko Ferk 165, Danilo Sovič 160, Stanko Gostenčnik 126, Friderik Uršnik 106, 3. obdelovalnica I — Franc Repnik 184, Ivan Razdevšek 169, Anton Šuler 164, Franc Pušnik 134, Franc Grubelnik 126, Janoš Čekon 96 kegljev.

Po udeležbi na tekmovanju sklepamo, da jih je treba organizirati še več, zato si bomo zadali nalogu, da bi pridobili čim več ljudi in upamo, da bo na prihodnjem prvenstvu še več naših sodelancev, kar si vsi zelo želimo.

Tone Garb

KEGLJANJE V TOZD ENERGIJA

V TOZD energija smo 30. januarja 1982 priredili tekmovanje v kegljanju za posameznike na kegljišču Letnik. Vsak tekmovalec je imel na voljo 50 lučajev, in sicer 25 na čiščenje ter 25 na polno. Med tekmovalci so bili celo taki, ki so prvič kegljali.

Rezultati — moški: 1. Viktor Podjavoršek 199, 2. Avgust Fužir 187, 3. Stefan Glavak 186, 4. Edvard Sagernik 181, 5. Slavko Kobal 176.

Zenske: 1. Ljiljana Müller 112, 2. Matica Miklavc 72, 3. Angela Viltužnik 40.

Prvi trije pri moških in ženskah so dobili diplome. Ker nam je prva akcija letos kar dobro uspela, pripravljamo drugo še z večjim optimizmom.

Oto Kričej, animator za šport

SANKANJI

27. januarja 1982 smo v delovni skupnosti računovodstvo imeli sankanje tekmne na Rimskem vrcelju. Prišlo je zelo malo sodelancev, bilo nas je kmaj 20. Morda je bila temu kriva sreča — morda ne, vendar bi v bodočem večje sodelovanje vseh sodelancev na kateremkoli področju. Tekmovali smo v sankanju med vratci in izpadanju. V sankanju med vratci je po času zmagala Gabrijela Vehovar pred Marijo Kerbev in Jankom Kokšem.

lom. V skupinskem sankanju je po izpadanju zasedla prvo mesto Gabrijela Vehovar.

Sankaške tekme smo zaključili pri Tonjicu z golažem in kruhovimi čmoki. Vsem udeležencem tekme smo podeli tudi nagrade. Te so bile simbolične, vendar zanimive. Vsi so vlekli številke. Kakor si potegnili številko, tako si dobil nagrado.

Marsikdo ni imel sreče pri sankanju, pri vlačenju pa.

J. T.

ZIMSKIE SPORTNE IGRE FRANJA MALGAJA

30. januarja je vaška skupnost Franja Malgaj iz Dobrije — KS Trg Ravne v sodelovanju s športnim društvom in OO ZSM uspešno organizirala že 3. zimske športne igre Franja Malgaja. Udeležencev je bilo 62. Pomerili so se v sankanju in veleslalomu. Proga za sankanje je bila na gozdni jasi, ki petaje na Koroški Selovec, proga za veleslalom pa na Potočnikovem travniku. Obe proggi sta bili klub pomanjkanju snega zelo dobro pripravljeni. Tekmovalci so bili razdeljeni po starostnih skupinah (pionirji do 12 let, mladinci 12–25 let, veteranji nad 25 let) in spolu v sankanju, veleslalomu in kombinaciji (veleslalom + sankanje).

Rezultati:

Sankanje: pionirji — Rok Kotnik, mladinci — Branko Kavtičnik, veterani — Srečko Nabernik, ženske — Dragica Gostenčnik.

SANKAŠKO TEKMOVANJE OOS ČISTILNICE

23. 1. 1982 je IO OOS čistilnica organizirala sankaško tekmovalje za svoje sodelavce. Zbrali smo se na Rimskem vrelcu, od koder smo šli skupaj na start v bližini Ivarčkega jezera. Do cilja je bilo treba prevoziti okoli 1000 metrov. Pri moških je osvojil prvo mesto Jože Breznik, pri ženskah pa se je najbolje odrezala Danica Zdovc. Imeli smo dobra sodnika Urnauta in Ravnika.

V prihodnje si želimo, da bi bila udeležba na takih in podobnih tekmovanjih še večja.

V. Vnuk

PROGRAM IZLETOV PD PREVALJE IN RAVNE ZA LETO 1982

PD Prevalje je pripravilo program izletov. Zanje je značilno, da so »lažje«.

23. maja bo izlet v bolnišnico Franja. Odhod z avtobusom s Prevaljem, mimo Ljubljane, Skofje Loke in Cerkna do Novaka. Od tu je do bolnišnice pol ure hoda. Ogled bolnišnice sledi ogled Cerkna, Poljanske doline, Žirov, planinskega doma na Goropeki (500 m) in Visokega.

Na Veliko Planino (1666 m) bodo planinci potovali 27. junija prek Trojana, Kamnika in Kamniške Bistrice (z žičnico na Veliko planino, do končne postaje je le še 45 minut hoje). Na povratku ogled planinskega doma na Rašči in Volčjega potoka.

Izlet na Kum (1219 m), ki bo predvidoma 25. julija, bo organiziran z oseb-

ganizirali izpite za šolske pasove (beli, rumeni, oranžni, zeleni, modri in rjava pas).

Treninge imajo na balkonu v telovadnic v DTK, ki pa jim je glede na vedno večje število članov vse premajhen.

Rezultatov Ravenčanov z vseh prereditev je seveda preveč, da bi jih lahko našeli. Zato poglejmo samo boljše uvrstitev na republiških in državnih prvenstvih:

Republiško prvenstvo za starejše in mlajše pionirje v Novem mestu: 3. mesto (ekipa: Verner Mager, Boris Lončar, Veselin Vukovič in Bojan Breznik).

Republiško mladinsko kategoriski prvenstvo na Ravnhah:

lahka kategorija: 3. Milan Mravljak težka kategorija: 2. Roman Breznik, 3. Ivan Belaj

Republiško prvenstvo za mladinke in mladince v Krškem:

mlajše mladinke — posamezno: 2. ALENKA KRIVEC

mlajši mladinci — posamezno: 3. ROMAN BREZNIK

mlajše mladinke — ekipo: 2. mesto.

Na državnem prvenstvu v katah za mlajše mladince in mladince ter za starejše mladince in mladinke je ALENKA KRIVEC pri mlajših mladinkah osvojila 25. mesto.

Ekipa v sestavi: ALENKA KRIVEC, JANA PETRE in SAŠA ĐURA pa je pri mlajših mladinkah ekipno osvojila 12. mesto.

(Vir: poročilo o delu Karate kluba Ravne za leto 1981)

USPEHI MLADIH PLAVALCEV

20. in 21. so plavalci Fužinarja tekmovali na republiških prvenstvih in dosegli naslednje rezultate:

V MARIBORU MLAJŠI PIONIRJI A:

ALENKA PEŠL je bila 1. na 200 m prsno in 2. na 100 m prsno, DEJAN KARADŽA je bil 2. na 200 m kravlj, 3. pa na 100 m kravlj, 400 m kravlj, 1500 m kravlj, 100 m delfin in 200 m mešano, DARJA KOP je bila 3. na 100 m hrbitno.

V LJUBLJANI STAREJŠI PIONIRJI:

2. je bila ženska štafeta na 4 × 100 m kravlj, 3. pa Saša Slemnik na 200 m kravlj in 3. ženska štafeta na 4 × 100 m mešano.

PRIZIDEK DOMA NA URŠLJI GORI POD STREHO

Po drugi svetovni vojni je požgani planinski dom na Uršli gori prevzel prevaljsko PD. Požrtovalni planinci so ga z udarniškim delom obnovili in je dolga leta dobro služil svojemu namenu. Množičen razvoj planinstva in številni planinci, ki od blizu in daleč zelo radi obiskujejo Uršlio goro, pa je rodil misel, da bi ta, v bistvu še avstrogrški dom, posodobil. Predvsem so bile pomajkljive sanitarije, potreben pa je bil tudi večji gostinski prostor za sindikalne skupine, šolske izlete, planinske šole...

Z udarniškim delom se je ob vodenju stare postojanke na Gori nabral tudi skromen kapital, ki je bil namejen izključno izboljšavanju v postojanki.

Dolga in zelo zavita so bila pota pri urejanju gradbene dokumentacije za prizidek. Inflacija je medtem klestila za gradnjo privarčevana sredstva. Tudi sedanji stabilizacijski čas prispeva svoje. Kot da ni gradnja na 1700 m že sama na sebi problem: vse se je zatočilo proti entuziasmu v UO društva, a premišljena in dovolj dognana misel je premagala vse ovire.

Stabilizacijsko bitko bomo dobili z delom, smo rekle. Optri na pomoč ravenske TKS in PZS, največ pa seveda računamo na lastne sile, smo v prvih etapah zmagali. Prizidek doma je pod streho in more v bistvu že služiti svojemu namenu.

Zavedamo se, da nas čaka še mnogo dela in stroškov ob skrbi, da bi bila notranjost prijetna. Upamo pa, da bo to delo že lažje, ker bo pod streho in bo imelo veliko podpore, saj je že kaj videti.

Cimpres bi radi skromno, a vendar kulturno postregli vsem obiskovalcem lepe Uršlje gore.

Za UO PD Prevalje
Stanko Lodrant

SAH

Tretjega hitropoteznegata turnirja za pokal »Fužinar 82«, ki je bil 11. februarja t.l., se je udeležilo 18 šahistov. Zmagal je spet MK Danilo Peruš s 15,5 točke. Izgubil ni nobene partie, remiziral pa le s Salamunom, Erjavcem in Spalirjem. Drugouvrščeni Jože Jesenek je zbral 14,5 točke. Zelo dobro je tokrat igral mladi Spalir, sicer zunaj konkurenca, ker je član KOSK, saj je osvojil 3. mesto s 14 točkami. Za njim so se uvrstili: 4. Zdravko Burjak 12, 5. Marjan Uršič 10,5, 6. Andrej Erjave 9,5, 7. Mirko Hrovatič 9, 8. Tomo Prevorčič 8, 9. Franc Rotovnik 8, 10. Marko Vrečič 7,5 itd.

Točkovanje po 3. turnirju letosnjega prvenstva je: D. Peruš 75, 2. J. Jesenek 60, 3. Z. Burjak 23, 4. A. Erjavec 19, 5. B. Grzina 18, 6. A. Jurčič 15, 7. M. Hrovatič in 8. F. Rotovnik po 12, 9. A. Motnik in 10. M. Uršič 11, 11. N. Ristič in 12. T. Prevorčič po 6 itd. Do sedaj je osvojilo točke prvenstva 19 šahistov.

V. P.

DELO NTK FUŽINAR

Namiznoteniški klub Fužinar uvrščamo med najstarejše organizirane klube v SD »Fužinar«, saj je pričel delovati že v letu 1951. Marjana Ažmanna lahko štejemo za ustanovitelja namiznega tenisa na Ravnhah. Ceravno 30 let ni doča doba, lahko trdimo, da delež klubskih funkcionarjev pri vrgiji in oblikovanju osebnosti mladih ljudi tako v preteklosti kakor tudi danes ni zanemarljiv.

Za boljšo presojo uspešnosti dela je treba predstaviti posebnost namiznega tenisa kot tekmovalnega športa, pa tudi njegovo »uporabnost« v rekreativnem smislu.

Osnovna značilnost namiznega tenisa je ta, da se lahko z njim enakovredno ukvarjajo ženske in moški. Kvalitetno dozorevanje igralcev je pogojeno z dolgoletnim vztrajnim treniranjem, saj je pričetek usmerjenega igranja priporočljiv med 8. in 9. letom starosti, pri čemer pa je kvalitetne rezultate v članski konkurenči mogoče pričakovati od 20. leta naprej, čepravno tudi izjeme niso redkost. Vrhunski namizni tenisi pa je mogoče igrati zelo dolgo, kar še posebej potrjuje primer našega Dragutina Šurberja.

Poudarjati velja, da je treba za igranje vrhunskoga namiznega tenisa ob profesionalnem pristopu igralca zagotoviti tudi optimalne pogoje. Tega pa v večini primerov niso sposobni zagotoviti manjši klubi. Zato se v celiotnem jugoslovenskem namiznoteniškem prostoru dogaja, da se z organizacijskimi poseagi, z optimalizacijo pogojev vadbe pa tudi z zagotovitvijo deleža v socialni varnosti igralcev, le-ti zbirajo v večjih mestih, v namiznoteniških centrih (ki to dostikrat niti niso).

Koncept razvoja slovenskega vrhunskoga namiznega tenisa, ki je bil na podlagi portoroških sklepov sprejet leta 1977, dogovorno ureja razmere v Sloveniji, tako da slovenski centri Ljubljana, Murska Sobota in Maribor predstavljajo Slovenijo v najvišjem rangu zveznega tekmovanja članskih ekip. To pa obenem pomeni, da naj bi manjši klubi s svojim delom pomagali vzgajati mlade, perspektivne igralce zato, da bi slovenski zvezni liga lahko dostenjno predstavljali Slovenijo v I. zvezni ligi.

Za spomin na sankanje

Smučanje: pionirji — Marko Gostenčnik, mladinci — Miran Božank, veterani — Alojz Spanzel, ženske — Cvetka Kotnik ml.

Kombinacija: pionirji — Rok Kotnik, mladinci — Dani Lipovnik, veterani — Srečko Nabernik, ženske — Cvetka Kotnik st.

Tekmovanje je zelo dobro in hitro potekalo, za kar gre zahvala predvsem dobrji organizaciji. Vzdušje je bilo enkratno, zanj so poskrbeli predvsem številni gledalci z bučnim navijanjem. Razglasitev rezultatov je bila za pionirje kar na kraju tekmovalja. Zanje smo pripravili tudi skromno malico. 2. druge udeležence pa je bila razglasitev rezultator ter malica z zavavo pri Vohnetu na Koroškem Selovcu. Za prijetnejši večer pa so poskrbeli domaći goðci ter mladinci, ki so pripravili kratek zabavni program.

Srečko Nabernik

**REKREATIVNA DEJAVNOST
DIT ŽELEZARNE RAVNE**

V okviru zimskih aktivnosti je predstvoto društva organiziralo 6. februarja 1982 rekreativni tek na smučeh, ki se ga je udeležilo 30 moških in 10 žensk. Zaradi pomanjkanja snega je bil tek pri Mihevnu, kjer so sicer trencirali tekači SD Fužinar. Organizatorji smo hoteli privabiti predvsem člane društva, ki še nikoli niso stali na tekačkih smučeh, kar nam je tudi uspelo. Pri tem so nam velikodušno prisločili na pomoč sodelavelci TOZD družbeni standard, kjer smo dobili tekačko opremo. Boris Fabian in tov. Egon Karpač pa sta nam pomagala pri izvedbi tekmovalja.

Na dobrih dva tisoč metrov dolgi proggi sta zmagała pri moških Anton Bertalančič, pri ženskah pa Jožica Taks.

Po podoblitvi nagrad smo si ogledali v rudniku lignita v Titovem Velenju in v turneji MPZ Vres v Makedoniji.

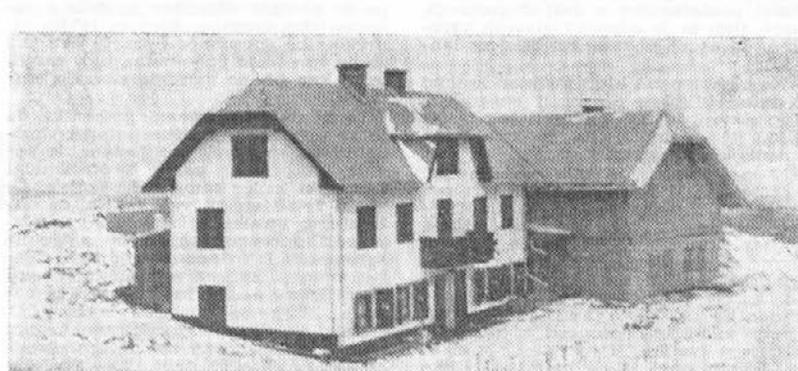
Član predsedstva
DIT Železarne Ravne
Milan Svajger

**POROČILO O DELU KARATE KLU-
BA RAVNE ZA LETO 1981**

V karate klub Ravne je vključenih 97 članov. Organizirane imajo začetne skupine, starejše in tekmovalne skupine. V letu 1981 so imeli 5 klubskih prvenstev. Februarja lani je bilo prijateljsko srečanje med karate klubovi Slovenj Gradec, Dravograd in Radlje. Najboljši karateisti so se udeležili regionalnega prvenstva. Tekmovali so v lahi, polsrednji, srednji, poltežki in težki kategoriji.

Člani kluba so sodelovali na republiškem prvenstvu v Celju, Novem mestu, Trbovljah, Krškem in Zalcu. Oktobra pa so bili organizatorji regionalnega prvenstva Ravencani.

Svoje kandidate je klub poslal tudi na državno prvenstvo v Krško. Največja prireditve, ki jo je klub organiziral doma, je bilo 7. tradicionalno odprt prvenstvo Koroške v karateju. Sodelovali so tudi na drugih karate prireditvah — raznih turnirjih in seminarjih. V okviru kluba so lani or-



Dom na Gori s prizidkom

DOBRO DELO ŠD FUŽINAR

Sportno društvo Fužinar v svojih 8 klubih in dveh sekcijah vključuje okoli 700 športnikov in športnih funkcionarjev. Njegovi klubi in posamezniki se redno udeležujejo tekmovanj od klubskih in občinskih prek conskih pa vse do zveznih — državnih prvenstev in I. zvezne lige. Zgodovino društva in njegove uspehe dobro poznamo, zato jih tu ne bomo ponavljali. Tudi današnje delo je uspešno in po splošnem mnenju kvaliteta raste.

Fužinar spada med pet največjih društev v Sloveniji. Vodi ga 13 članski izvršni odbor, v katerem so predstavniki vseh klubov, v skupščini društva pa so po 4 delegati iz vsakega kluba. Za strokovno delo skrbijo trenerji (4 poklicni in 30 honorarnih).

Viri dohodkov so dotacije ZTKO, pogodbe z delovnimi organizacijami za reklame, druge akcije na podlagi pogodb, prodane vstopnice itn. So pa s finančnimi nenehne težave, saj dohodki komaj sledijo podražitvam raznih uslug, kamor spa-

dajo prevozi na tekmovanja, bivanje in hrana.

S stabilizacijskim obnašanjem ŠD Fužinar zagotavlja svojim članom normalne pogoje za trening, objekte, rekvizite in udeležbo na vseh potrebnih tekmovanjih. Spada pa med stabilizacijske ukrepe npr. odločitev, da bodo poslej priprave na važnejša tekmovanja le v občini, ne zunaj nje, pri potovanjih štedijo, kolikor morejo itn. Zato dejavnost tudi ne nazaduje in je prav, da tega ne dovolimo. Vemo namreč, kakšen je pomen športa pri vzgoji mladine, slabo pa bi bilo tudi kakršnokoli prekinjanje kontinuitete dela, saj dober športnik ne zraste v enem, dveh letih.

Fužinar bi lahko delal še bolje, če ne bi bilo rednega odliva mladine, ko konča srednje šole na Ravnh, in če bi uspeli dobiti manjkajoče objekte, predvsem kegljišče, letni 50-metrski bazen in urejena smučišča na Uršlji gori.

(Vir: podatki predsednika IO ŠD Fužinar Rada Pšeničnika)

agiču, ki skrbi za kondicijsko pripravo tekmovalcev.

V tekmovalni skupini se že prekajenim tekmovalcem priključuje nova perspektivna generacija: Marko Špergel, Samo Bezjak, Darko Jamšek, Emil Sirovina, Janko Kotnik, Tanja Pandev, Mateja Ločnik, Helena Krauser, pri čemer predvsem nekateri izmed njih kažejo veliko predanost, željo in voljo za polno angažiranost v namiznem tenisu. Dolžnost je, da jim to omogočimo na najboljši možni način, pa četudi to ne bo na Ravnah. Bojan Pavič (sedaj v JLA) je s precej uspeha igral za NTK Soboto v I. zvezni ligi, Tanja Pandev si bo ob trenutno najbolj obetavni mladi igralki Vesni Osteršek v dresu hrastniškega Kemičarja verjetno priborila kak naslov državnega prvakinja pri pionirkah, prej imenovani plonirji pa tudi niso brez upov za visoke uvrstite na prvenstvu Jugoslavije.

Klub temu da v seznamu uspešnih namiznoteniških igralcev Fužinarja sledimo vedno nova imena, pa je prav, da povemo, da je predsednik kluba že skoraj 30 let Otmar Leš in da je precejšnja njegova zasluga, da klub, tudi ko je postal brez vadbenih prostorov, ni popolnoma zamrl. Po svojih močeh pri organiziranem delu pomagajo še tajnik Tone Maklin, člana odbora Andrej Pandev in Milan Sudar skupaj s podpisanim. Z 31. decembrom 1981 pa je svoje petnajstletno blagajniško delo prekinila Rosika Vinkler in se ji v imenu celotne namiznoteniške družine tudi na ta način iskreno zahvaljujemo.

V poslanstvu, ki ga ima NTK Fužinar v okviru ŠD Fužinar in v športnem smislu sploh, pa je treba podhariti, da je bila vzgoja in oblikovanje mladih osebnosti pri delu vedno v ospredju. Povezovanje s šolo in starši pa je omogočalo tudi učne rezultate, ki so pingponkskušemu zagotovljali nemoteno delo, obenem pa zagotavljajo uspešno dobljevanje vzgojnega procesa mladih.

Družabnost, tovarištvo in odprtost so bile in bodo značilnosti kluba, katerega prihodnost je ob podpori vseh dejavnikov zagotovljena.

Lojze Janečič,
tehnični vodja NTK Fužinar

sti. Je odprtga tipa z uradnimi urami od 9. do 17. ure in že tretji dan po našem prihodu je za šankom piščalo »Pive není!«

Večeri so nas s Čehi močno zblžili, vrhunec pa je bil vsekakor petkov družabni večer. Ze popoldanski otroški veleslalom in igre na snegu so pokazale, da so otroci najpristnejša vez med narodi. Organiziral ga je zelo spretni češki športni rekreator.

Po sobotnem spustu s smučmi smo preživeli še tri naporne dneve v Solnicah, 60 km od Prage. V tem času smo si ogledali Prago in Kladno z lezartom.

Vrnitev z vlakom je marsikoga izčrpala, saj smo šestkrat preselili. Klub utrjenosti smo se vrnili zadovoljni, obogateni z nekaj izkušnjami. Družbeni (sindikalni) standard je na Češkem zelo razvit, zahteva pa tudi mnogo večja sredstva.

S soudeležbo uporabnikov, disciplino in higieno je mogoče ustvariti simpatično skupino, kjer tudi malenkosti ne morejo pokvariti vzdušja.

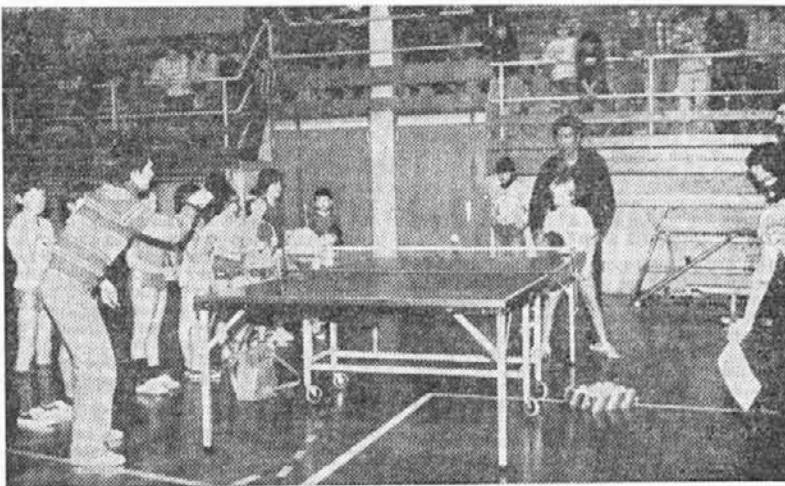
Zlasti prijeten je občutek, da so nas Čehi toplo sprejeli kot prijatelje in nam hoteli brez preračunane gostiljnosti čimveč pokazati.

ANTON KREVH

Dragi Toni!

Med delom nas je presenetila žalostna vest, da je prenehale biti tvoje srce. Težko in boleče je šla beseda od ust do ust med tvojimi sodelavci.

Tvoje življenje je bilo težek boj.



Svetovni prvak iz Sarajeva 1972; Hsi En Ting je bil na Ravnh
11. 1. 1982

Gleda na razmere, ki vladajo v tekmovanjem in vrhunskem športu, lahko trdimo, da je le namiznoteniška organizacija dokaj uspešno uveljavila princip selekcioranja kvalitete, ki pa se sedaj počasi, vendar vztrajno ponovno vrača na prejšnja izhodišča. Zaradi skoraj nikakršnega odziva pri spoštovanju portoroških sklepov pri ostalih panogah (kar je bilo poskusov realizacije, se je pokazalo, da polovičarske rešitve ne vodijo nikamor), kakor tudi zaradi prevelikega vsljevanja nekaterih rešitev odgovornih funkcionarjev NTZS se tudi v namiznem tenisu počasi vračamo na klubsko izhodišča.

Verjetno je velika škoda, da slovenski koncept vrhunskega športa ni našel posnemalcov v vsej Jugoslaviji, kajti tudi to je eden od glavnih vzrokov, da uspeh ni tak, kot bi sicer lahko bil.

Namiznoteniški klub Fužinar je med redkimi klubji v Sloveniji pa tudi v Jugoslaviji, ki ima tridesetletno tradicijo, kar pomeni, da je ping-pong mlaða športna zvrst.

V preteklosti je bila na Ravnh vzgojena cela plejada mladih igralcev in igralk (Ivana Petrač, Erika Krajcer, Jožica Vavček, Robert Jamšek, Valter Grabner, Mirkov Bavč, Zvonka Struc, Darja Černovšek, Danica Režonja), ki je skupaj s sedanjo generacijo, katere najvidnejši predstavniki je Bojan Pavič, vedno predstavljala kvalitetni mladiški potencial, medtem ko z izjemo Ivanke Petrač-Mesec v članski konkurenči izven meja republike ni bila povsem uspešna. Klub temu pa menimo, da sedem naslovov državnih prvakov v mladiških in pionirskeh

kategorijah, ki so jih ob igralcih služili tudi trenerji Ivo Miškar, Robert Jamšek in Ludvik Bavč, ni majhen delež ravenskega športa in njegove afirmacije v Jugoslaviji.

Način dela, ki se ga že več kot desetletje poslužujemo v klubu, sicer zagotavlja kontinuiteto dela, ne pa tudi kontinuitete kvalitetnih dosežkov. Klub predanemu, požrtvovalnemu delu honorarnih trenerjev ni mogoče dela organizirati tako, da bi bili trener ozirnava vladitelj na razpolago v celotnem procesu treninga, kar po vroča spontano odločitev, ki je treba glede na majhno izbiro vadbenega časa, takrat posvetiti vso pozornost večji skupini igralk in igralcev. To pa že pomeni odločitev za delo z generacijsko skupino, kjer so lahko individualne sposobnosti zavrite oziroma se ne sproščajo popolnoma tudi zaradi tega, ker jih ne moremo povsem razvijati.

To bi naj v splošnem pomenilo, da je za vrhunske dosežke potrebno pridobiti in zagotoviti profesionalne pogoje, pri čemer pa je profesionalni trenerški kader samo del pogojev. Ce pa bi želeli storiti več kot to, da oblikujemo igralce za slovenske namiznoteniške centre, potem bo potrebno spremeniti tako pogoje kot tudi celoten pristop, za kar pa osnovni pogoji z urejenimi vadbenimi prostori že obstajajo.

Sedaj ima klub organizirano vadbo: trikrat tedensko za začetniško skupino, ki jo uspešno vadi Zdravko Miškar, in petkrat tedensko za tekmovalno skupino, ki jo vodita Robert Jamšek in Stefan Plešej ob Esadu Hadžićem.

Večletno poslovno sodelovanje z železarji Poldi Kladno je letos našim železarjem prineslo novo obliko, zimsko rekreacijo. Organizator TOZD družbeni standard, vodstvo in sindikat so z izmenjavo letovanja (Čehi v Portorož, mi na Češko) omogočili širideščim udeležencem nepozabno smučanje.

Z ožjimi svojci, med njimi tudi z otroki nad osem let, smo 29. januarja odpotovali z vlakom in prispeili na slednji dan in Prago. Tam nas je sprejela predstavnica železarne Poldi, ki nas je spremila do povratka.

Okrog poldne smo se klub močnevo sneženju z avtobusom pripeljali v vas Strašne, izhodno točko za krkoški narodni park. Prtljago so nam v dom prepeljali z ratrakom, kar nam je dnevno hojo v vetru in snegu močno olajšalo.

Nedeljo in ponedeljek smo zaradi snežnega vltvarja in -12°C preživel kar v domu. Siti, saj smo izbirali med tremi menjini, smo si krajsali čas z namiznim tenisom, biljardom in šahom. V klubskem prostoru in baru smo navzeli tudi prve stike s češkimi družinami.

Jutro nam je osvetlilo lesketajoče se snežno planjavo. Malo nižje so se v snežnih zametih kopale sosednje koče. Zaledela drevesa in vrste krovov, ki so označevali pot med kočami, so se iskrili v soncu in burili domišljajo. Nad nami, komaj uro hoda, se je bellio prostrano golo hribovje, ki ga je zaključil strmi vrh Snežka — poljska meja.

Dvorska bouda je najlepši izmed petih sindikalnih domov na višini 1350 metrov. V njem je prostora za sto postelj. Vzdržuje ga približno dvanaest ljudi, ki smo jim pomagali, saj smo se istih časov. Oskrbovanje si med drugim lažajo še z motorimi sanami, ratrakom in buldožerjem.

V sončnih dnevnih smo do sobote uživali v alpskem smučanju na domačem smučišču z dvestometrsko vlečnico. Obiskali smo tudi bližnjo večjo vlečnico. Alpsi smučarji so svojim željam zadostili v zimskem turističnem centru Pec pod Snežkom.

Mnogi smo popoldne preživljali na tekaških smučeh. Tek je tu narodni šport, saj je v Krkonoših okrog 360 km koli označen poti.

Mnogo poznanstev smo navezali tudi v 300 m oddaljenem bifeju na Rohce-

Pred 28 leti si se zaposilil v železarni v obratu valjarne. Sreča si se s težkimi deli, ki pa si jih marljivo opravljajo. Bil si veste in vedno pripravljen pomagati sodelavcem.

Tvoja odlika, Toni, pa je bila tudi skromnost in skrb za drugino.

Vedno si bil dobre volje. Vedno je izginil s tvojega obraza, le tekrat, kadar si pokaral sodelavca, ki ti je pomešal jekleni odpadki različnih kvalitet. Veseli si se upokojitve in načrtovanja, kako bi si še bolje uredil svet dom. Te želite ti je preprečila prehrana smrt. Umrl si po najuspešnejšem poslovnom letu valjarne. K temu uspehu si prispeval s svojim pridnim delom tudi ti.

Sveča, ki ti gori v spomin na tvojem delovnem mestu, bo ugashena, toda nate nas bodo vedno spominjali vroči jekleni odpadki, ki nastajajo pri našem delu. Ohranili te bomo v lepem spominu.

Zeni, otrokom in drugemu so rodstvu pa izrekam iskreno žalje v imenu OOS valjarne, delavcev in prijateljev.

KADROVSKIE VESTI

TOZD - DEL. SKUPNOST	SKLENILI DEL. RAZMERJE			SKUPAJ	FLUKTUACIJA				SKUPAJ	PLAN ŠTEV. DEL.	DEJ. ŠTEV.	% ZAP. INVAL.	ŠTEV. DEL. V POSTOPKU IK		
	IZ A	IZ ŠOLE	DRUGO		ODPOVED	BREZ ODPOV.	JLA	DRUGO							
JEKLARNA			3	3	1	1		1	3	357	356	12,64		8	
JEKLOLIVARNA			11	11	2	1			3	515	527	12,33		17	
VALJARNA			4	4				2	2	440	439	12,30		13	
KOVACNICA					1	1		1	3	285	277	10,47		3	
JEKLOVLEK										104	100	16,00		1	
KALILNICA										54	51	17,65		-	
ORODJARNA			1	1						72	72	1,39		-	
STROJI IN DELI	1		3	4		1		2	3	490	497	8,65		5	
INDUSTRIJ. NOZI			2	2	1			1	2	215	210	12,86		2	
PNEVMATIČ. STROJI					1				1	202	198	12,63		5	
VZMETARNA	1				1	1			1	142	133	11,28		3	
REZALNO ORODJE			19Var	19	1			1	2	309	308	6,82		6	
KOVINARSTVO	1		3	4	1				1	145	139	-		-	
ARMATURE			6	6	2				2	133	109	1,83		-	
ENERGIJA										114	110	4,55		-	
ETS										211	213	4,23		2	
SGV	1		5	6					1	442	429	6,06		2	
TRANSPORT			2	2						115	114	3,51		1	
PII			2	2						54	49	4,08		-	
RPT	1				1					237	237	12,66		-	
KOMERCIALA			3	3	1	1		2	4	261	267	12,34		2	
KONTROLA KAKOV.		1	1	2						209	206	16,02		4	
DRUŽBENI STAN,										50	45	6,67		-	
RACUNOVODSTVO										115	114	7,02		-	
GOSPODARJENJE										75	70	-		-	
KSZ			10	10	1				1	214	216	26,39		2	
PFS					1					1	43	39	2,56		-
SKUPAJ	5	1	75	81	14	5		13	32	5668	5522	10,25		76	

Štipendisti, ki enostransko prekinejo štipendijsko pogodbo, morajo prejeto štipendijo z 8% obrestno mero vrniti. Štipendijo vračajo v toliko obrokih, kot so jo prejeli (npr. štipendist je štipendijo prejemal 36 mesecov in jo mora vrniti v 36 enakih obrokih).

Tudi delavec, ki so mu bile odobrene ugodnosti za izobraževanje ob delu in enostransko prekine pogodbo o izobraževanju, mora stroške izobraževanja vrniti (solnina, vpisnina, izpitni stroški, neto osebni dohodek za izredno plačano odsotnost, potni stroški). Stroške mora vrniti v dvanajstih enakih obrokih, če stroški ne presegajo 5000 dinarjev, če znesejo celotni stroški nad 5000 dinarjev, pa v 24 enakih obrokih.

Kadrovski služba je v januarju in februarju sklenila 37 dogovorov o vračanju z bivšimi štipendisti in delavci, ki so prekinili izobraževanje, ter sedem dogovorov o preložitvi obveznosti.

Omeniti je mogoče potrebitno, da največ štipendistov, ki prekinejo štipendijsko pogodbo, obiskuje poklicno šolo.

PROIZVODNO DELO

V ravenski železarni je 19. februarja končala dvotedensko proizvodno delo prva skupina učencev prvega letnika usmerjenega

izobraževanja Srednje šole tehniško-naravoslovne in pedagoške usmeritve Ravne na Koroškem. Zaključni pogovor in anketa sta pokazala, da so vsi zadovoljni s proizvodnim delom, nekateri od teh učencev pa bi želeli priti v železarno še na počitniško delo.

Za skupino 29 učencev, ki so prišli delat 8. februarja, je bil prvi dan namenjen spoznavanju delovne organizacije, njene delovne, proizvodne in samoupravne organiziranosti ter organizirnosti varstva pri delu. Iz varstva pri delu so tudi vsi učenci opravili test.

DRUŽBENOPOLITIČNO IN EKONOMSKO IZOBRAŽEVANJE

Na 2. seji poslovodne konference, ki je bila 25. 1. 1982, so ravnatelji obravnavali program družbenopolitičnega in ekonomskoga izobraževanja za eno skupino delavcev.

KRŠITVE DELOVNIH OBVEZNOSTI V JANUARJU 1982

TOZD JEKLARNA

1. VUCIĆ TOMISLAV — II. jamski delavec, neopravljeno izostal z dela 2 dni, prenehanje delovnega razmerja s pogojno odložitvijo za 3 mesece (večkrat v letu bil v postopku), pavšalna odškodnina 395,00 din, sodna izterjava.

2. TODOROVIC MILAN — II. jamski delavec, neopravljeno izostal z dela 1 dan, prenehanje delovnega razmerja

benoekonomskoga in strokovnega izobraževanja v železarni za leto 1982.

Program družbenoekonomskoga izobraževanja zajema osnovno družbenoekonomsko izobraževanje ter usposabljanje za:

- delovodje
- novo izvoljene delegate SIS in zbor združenega dela
- vodje delegacij
- vodje delovnih skupin
- predsednike delavskih svetov in izvršilnih organov DS ter samoupravne delavske kontrole.

Poslovodna konferenca je potrdila delovno usmeritev predloga in se strinjala, da se le-ta izvede. Tako bomo v marcu izvedli usposabljanje delovodij in program osnovnega družbenoekonomskoga izobraževanja za eno skupino delavcev.

s pogojno odložitvijo za 1 leto (v času pogojnega izreka za 6 mesecev), pavšalna odškodnina 395,00 din, plačal.

3. MEHMEDOVIC SABAN — II. jamski delavec, neopravljeno izostal z dela 1 dan, javni opomin, pavšalna odškodnina 395,00 din, sodna izterjava.

4. HABIBOVIC RASIM — II. jamski delavec, neopravljeno izostal z dela 1 dan, pavšalna odškodnina 395,00 din, plačal.

5. FESEL IVAN — voznik začagalnega stroja, neopravljeno izostal z dela 1 dan, javni opomin, pavšalna odškodnina 426,20 din, sodna izterjava.

6. SEGOVEC JANKO — I. pomočnik, neopravljeno izostal z dela 1 dan, prenehanje delovnega razmerja s pogojno odložitvijo za 1 leto (v pogojnem prenehanju za 6 mesecev kršil delovne obveznosti), pavšalna odškodnina 513,30 din, sodna izterjava.

7. NANIC ZUHDILA — nakladalec, prenehal hoditi na delo, prenehanje delovnega razmerja, pavšalna odškodnina 2.200 din, sodna izterjava.

TOZD JEKLOLIVARNA

1. STRUC JOZE — odvajalec kalupov, neopravljeno izostal z dela 4 dni, prenehanje delovnega razmerja s pogojno odložitvijo za 1 leto, pavšalna odškodnina 2.130,90 din, plačal.

TOZD VALJARNA

1. GORNIK SREČKO — rezalec, neopravljeno izostal z dela 4 dni, javni opomin, pavšalna odškodnina 1.455,60 din, sodna izterjava.

2. GRUBER PETER II. — ravnalec, enkrat neopravljeno izostal z dela 1 dan, javni opomin (večkrat v disciplinskom postopku), pavšalna odškodnina 457,30 din, sodna izterjava.

TOZD KALILNICA

1. APSNER IVAN — pomočnik klijca, neopravljeno izostal z dela 4 dni, javni opomin, pavšalna odškodnina 2.130,80 din, plačal.

TOZD VZMETARNA

1. JANET VLADIMIR — brusilec, dvakrat predčasno odšel z dela 2 ur, javni opomin, pavšalna odškodnina 256,20 din, sodna izterjava.

2. VIDOVIC ILIJA — klučavničar, dvakrat predčasno odšel z dela, pavšalna odškodnina 512,40 din, sodna izterjava.

Naša upokojenka



Antonija Cifer, roj. 6. 1. 1930, v železarni od 1. 5. 1946 dalje s prekinivijo, nazadnje v tozd pnevmatični stroji kot strugarka. Star upokojena 15. 2. 1982.



JUBILEJ »BORBE«

To pot gre za jubilej časnika »Borba«, ki letos proslavlja 60-letnico izida prve številke.

Borba je od svojega nastanka naprej aktivno sodelovala v vseh revolucionarnih dogodkih pri nas kot glasilo partije in fronte, kot tolmač zgodovinskih ljudskih dejanj za svobodo in družbeni napredki. Ko je nadaljevala svoje poslanstvo iz obdobja pred vojno, je »Borba« ves čas NOB, kot je poudaril tudi tovarš Tito, imela veliko vlogo pri dviganju zavesti in zbiranju najširših ljudskih slojev v boju za svobodo, nacionalno enakopravnost in novo družbeno ureditev.

Skupnost JPTT se prikљučuje proslavi jubileja »Borbe« in je za 19. februar pripravila priložnostno znamko za 3,50 din, za katero je likovno rešitev izdelal Dušan Lučić, ki je na znamki prikazal glave prvih številki »Borbe«, izdaje iz leta 1941 in današnje izdaje tega našega dnevnika.

Znamka je tiskana v dvobarvni offsetni tehniki v zavodu za izdelavo bankovcev v Beogradu v prodajnih polah po 25. K tej znamki pa je še pripravljen priložnostni ovitek prvega dne FDC.

ZANIMIVOSTI

3. HOMER FRANJO — nalagalec pri napustni peči, enkrat neopravljeno izostal z dela, dvakrat predčasno zapustil delo 1 uro, javni opomin, pavšalna odškodnina 597,00 din, sodna izterjava.

4. ARCET JOZE — brusilec, prenehane delovnega razmerja s pogojno odložitvijo za 3 mesece, pavšalna odškodnina 512,80 din, sodna izterjava, enkrat neopravljeno izostal z dela, zamudil na delo in predčasno zapustil delo (že bil v postopku).

5. RADOVANOVIC JOVO — brusilec, neopravljeno izostal z dela 1 dan, pavšalna odškodnina 426,20 din, sodna izterjava.

6. MIHEV MARJAN — brusilec, predčasno odšel z dela 1 uro, pavšalna odškodnina 35,40 din, sodna izterjava.

TOZD SGV

1. KLEMENC MIRAN — rezkalec, neopravljeno izostal z dela 2 dni, javni opomin, pavšalna odškodnina 1.043 din, plačal.

2. STRUC MIRAN — ključavnica, neopravljeno izostal z dela 2 dni, javni opomin, pavšalna odškodnina 914,00 din, plačal.

TOZD ENERGIJA

1. LESJAK SILVO — skladisnik, neopravljeno izostal z dela 1 dan in 4 ure, javni opomin, pavšalna odškodnina 592,80 din, plačal.

2. GLAVAK STJEPAN — ključavnica, zamudil na delo 1 uro in 30 minut, pavšalna odškodnina 196,60 din, plačal.

Skupna disciplinska komisija je izrekla še 9 opominov, 2 oprostila in 3 predloge za uvedbo disciplinskega postopka ustavila.

Za pravno službo:
Sonja Slemnik

TEMA JUGOSLAVIJA

V dveh sosednjih državah, na Madžarskem in v Bolgariji, so pred kratkim izročili v prodajo izdaje, ki po svojih motivih spadajo tudi v jugoslovansko temo. V obej primerih gre za izdaje, posvečene donavski komisiji, pravzaprav njeni 125-letnici.

Madžarska izdaja ima serijo sedmih znamk ter en spominski blok, ki je skupaj z znamko za dva forinta zlasti zanimiv za naše tematike. Na znamki za dva forinta je namreč prikazan motiv trdnjave Golubac in naše zastave, in sicer prejšnje serije, posvečene donavski komisiji (znamka za

1,5 forinta), tako da je ta tip motiva »znamka na znamki«. Na spominskem bloku za 20 forintov je prikazan zemljevid tokra Donave in zastave podonavskih držav, prav tako jugoslovenska zastava, ki je četrta na drogu, kjer so države predstavljene od ustja do izvira.

Spominski blok Bolgarije ima osem znamk z motivi rečnih ladij, marginalni privesek s stiliziranim tokom Donave ter osem zastav podonavskih držav. Med njimi je tudi naša, zato je spominski blok ali pola prav takoj nujen za temo »jugoslavika«. f. u.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se sodelavcem TOZD jeklolivarna in OÖ sindikata iskreno zahvaljujem z darilo in izkazano pozornost.

Vsem želim še naprej veliko delovnih uspehov.

Franc Praprotnik

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najiskreneje zahvaljujem sodelavcem TOZD rezalno orodje za trajno spominsko darilo kot tudi OOS izkazano pozornost.

Karel Brložnik

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem TOZD rezalno orodje Prevalje in OO sindikata za izkazano pozornost in prejeto darilo.

Vsem želim še mnogo srečnih delovnih dni in delovnih uspehov.

Filip Pačnik

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame in stare mame Helene Pori se vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, iskreno zahvaljujemo. Še posebej hvala sosedoma Angelci Tušek in Rozaliji Kušej ter g. župniku za poslovilne besede. Hčerka Antonija s sinovi Bernatom, Karлом in Romanom

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega, tragično preminulega Jožeta Struca se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi prvemu in godbi, govorniku Roki Gorenšku za poslovilne besede težupniku za opravljeni obred.

Posebno zahvalo izrekamo Koroški kmetijski zadrugi — TOZD TRATA za izkazano pomoč. Žena, sinovi, ata, mama, bratje in sestre

ZAHVALA

Ob izgubi dragega sina, očeta moža in dedka Filipa Gutovnika se iskreno zahvaljujemo vsem sodelnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo TOZD stroji in deli, TOZD mesnina Dravograd in TOZD energija za darovane vence in pomoč. Zahvala tudi Pihalnemu orkestru ravenskih železarjev žalostinke in gospodu kapelanu pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Zaluboči: mama, žena Lenčka, sin Peter in hčerka Elica z družinami ter drugo sorodstvo



Konjiček (prašiček) našega kovača

Izdaja delavski svet Zelezarne Ravne kot mesečnik v nakladi 5500 izvodov.

Ureja uredniški odbor: Jože Gruden, Sead Karadža, Tomaž Kern, Marjan Kolar, Olga Radović

Glavni in odgovorni urednik Marjan Kolar
Telefon 861 131, int. 304

Tiskar CGP Večer, Maribor
Glasilo je po 7. točki 1. odst. 35. čl. zakona o obdavljenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

Fotografije za to številko prispevali: S. Jaš, L. Krivograd, F. Rotar, Z. Strgar in oddelek informiranje.